

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11, — Strada Brezoianu, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA

BRIGANZI D'IN CAPITANATA. — (Vezi explicația)

Briganzii din Capitanata

În timpul verei anului 1861, zgomotul atrocităților făcute de briganzii italieni umplu toată Europa. Într'una din ultimele zile ale lui Iulie, printr'o vale pustie din provincia Capitanata, mergea încet un carabinier călare, care plecase noaptea din San Severo spre a duce un ordin al colonelului, comandantului unei coloane. În buzunarul tunicii sale, avea răspunsul ofițerului prin care se zicea că la 8 ore dimineața, acesta va pleca ca să caute printr'o înfundătură a munților, care se spunea, că servă ca ascunzătoare unor bandiți. Aducătorul scrisorii era un om de 30 de ani, înalt, slab, cu ochii scanteetori, cu mustățile ascuțite și între sprincene avînd cuta cea dreaptă care își denotă pe omul deprins să reflecteze. Fisionomia sa denota o gravitate precocă, căreia, pălăria cea neagră, cu două colțuri, îi dădea aproape un aer de tristețe. Atitudinea sa dreaptă, mișcărilor sale scurte și sigure, arătau o vigoare potrivită cu situația în care se găsea.

Mergea la trap, pe o potecă întortochiată, întorcînd capul într-o parte și în alta pentru a inspecta tufșurile abondente, munții stîncosi, cerul limpede, fără a auzi alt zgomot de cît tropotul calului și zdrăgănitul săbiei sale. De odată văzu fulgerînd o lumină și auzi o detunătură. Puse mîna pe pistoale și își întoarse calul înapoi. Calul se împletici, soldatul se plecă să vadă dacă nu fusese rănit; voi să se întoarcă: un om sări din tufș și se aruncă asupra lui (vezi ilustrația); înapoi, ca o umbră apărură un al treilea. Carabinierul nu putu nici să se apere de lovitură, nici să-și ridice calul. Fu legat și trântit pe pămînt. Se sbătu, cercă să lovească și să muște, fără a putea să se ridice. Totuși, în această luptă nebună, în mijlocul unui nor de praf, el putuse să vire scrisoarea în gură, fără ca ceil'alți să observe. Îi legară mîinile la spate, îl puseră pe picioare, îi atărnară de umeri sabia, mantaua făcută sul, și tîrînd corpul calului, o luară peste câmp, împingînd înaintea lor pe nenorocitul prizonier zăpăcit și șovăind.

După o jumătate de oră, aflîndu-se destul de departe de drum pentru a se mai teme de o surprindere, rîrîră pasul. Ajunseră la poalele muntelui, într'un loc unde nu era nici o colibă nici un alt semn de locuință. Indoî sub greutatea sarcinii, carabinierul nu arăta nici o urmă de supărare: fața sa palidă, fără a fi alterată, arăta că este pregătit la orice. A cădea în mîinile

briganzilor, în aceste timpuri de răsunări fioroase, nu mai rămănea să se gîndească la alt-ceva: trebuia să moară. Ori și cine l'ar fi văzut, ar fi murmurat: «acest om merge la moarte.»

Brigandul care mergea în frunte, se întorcea din când în când, pentru a-l privi cu curiozitate și cu temere; acela care mergea alături, și care părea șeful bandei, se uita când la prizonier, când la tovarășul său, și schimbînd cu acesta din urmă câte un surâs de triumf.

— Ține! zise el într-o vreme, atîrnînd pușca sa de umerii carabinierului, du-mi-o.

— Du-mi-o și pe a mea, adăogă cell'alt făcînd la fel.

— Dar tu? întrebă șeful, întorcîndu-se spre al treilea brigand care mergea în urmă și care părea a fi cel mai tînăr.

— Eă, răspunse acesta, prefer să îmi țin pușca; nu știu ce se poate întîmpla.

— Fricosule! bombăni șeful cu o privire de dispreț; apoi, punînd o mână pe umărul carabinierului, îi zise: Amice! ia spune-ne unde te duceai?

Nici un răspuns

— Oh! oh! făcu brigandul rupînd o nuiă. M'ai înțeles? Și-i dăte o lovitură peste degete. Carabinierul continuă să meargă fără să vorbească.

— Veți vorbi *poveretto*, urmă banditul, aruncîndu-și nuiaua. Toți încep ca tine, dar și tu vei sfîrși ca și ceil'alți. Ești de carne și de oase și când te om întepa vei țipa, da, da!

Zicînd acestea, îl împinse cu bruschețe pe o potecă, în lungul unui isvor. Trecură peste o punte, ocoliră o coastă, și începură a urca panta stîncoasă a muntelui. Carabinierul, pe care curelele puștilor îl strîngeau de gât, împedicat de legăturile sale, doborîc de greutatea uniforme, era lac de sudoare, și cădea în genunchi, se ridica cu greutate și pornea iar. Briganzii îl băteau, îi dădeau lovituri de picioare, își rîdeau de el, strigînd: «Înainte, fricosule! Voi când ne prindeți pe noi, ne legați de pîr. Acum e rîndul nostru, haide!»

La jumătatea coastei, erau așteptați. Într'un loc unde stîncile erau mai risipite, mai sparte, unde nu erau de cît câți-va arbuști uscați, sub o stîncă găurită și indoită ca un acoperiș, era o suprafață plană, înconjurată de pietre căzute din întîmplare iar aitele aduse de ei, pentru a face un fel de redută. Stîncă servea drept acoperiș și drept pereții unei colibe care ocupa un sfert din acel spațiu închis. Pe partea internă a parapetului, erau scobite un fel de fride pentru conservarea alimentelor, și niște trepte, după cari se putea vedea toată coasta mun-

telui. În această redută se intra printr'o deschizătură largă numai cît putea intra un om. De afară, nimic nu arăta că aci pot fi oameni; înăuntru era o vizuină, un bastion, un corp de gardă. Firidele conțineau pahare, cești de fier, tîngiri, pîini, cuțite; de colțurile stîncilor erau atârnați saci și sticle, într'un colț era o grămadă de cenușe și câți-va tăciuni cari fumegați; în colibă erau pae și plapumi. De jur împrejur, d'asupra, dedesupt, stînci, prăpăstii fără fund, mase enorme atîrnate în aer, cu pomișori rari, cari păreau a fi de iarbă. În depărtare se desfășura câmpia netedă, în spate alți munți.

Pe una din scări era un om în picioare, cu coatele pe stîncă, cu capul ascuns după o piatră, pîndind sosirea celor ce veneau. Zăriră pe carabinier, bătut din palme în semn de bucurie mare și urma să se uite cu mare interes la loviturile ce tovarășii lui dădeau carabinierului. Când trupa ajunse lângă vizuină, el le eși înainte. Carabinierul, împins înainte, căzu în mijlocul redutei: cei'alți îl urmasi furioși, gîfîind aruncîndu-și sacii, pălăriile, armele, așezîndu-se pe petre, fără a vorbi, ștergându-se pe frunte.

— Iată unul! zise șeful brigandului care le eși înainte.

— Frumos! frumos! răspunse acesta; dar observînd prietenii prizonierului, adăogă: Calul lui?

— Nu'mi mai vorbi de el! răspunse șeful. Blestemata mea de carabină m'a păcălit. În loc să nemească în om, am lovit calul. — Și în câte va cuvinte, explică ce se petrecuse.

— Nu e nimic, zise cell'alt, tot e bine și așa.

Apropiîndu-se de prizonier, îl ajută să se scoale și după ce-l examină cu o curiozitate stupidă, îi luă pușca, mantaua, sabia, apoi pălăria pe care o privi și pe dinăuntru și pe dinafară, surise și o aruncă într'un colț. Soldatul zăpăcit, se apropie de colibă și începu să studieze pe fiecare brigand în parte, cu acea privire gravă a unui bolnav, al cărui gînd se duce deja dincolo de viață.

Briganzii, aveau niște figuri demne de locul și de meșteșugul lor. Acela care părea a fi șeful, era un om de vr'o 40 de ani, mic dar bine legat, cu un cap mare, cu umerii ridicați în sus; era păros, așa că nu avea de cît o frunte de 2 degete și ochii cari nu erau acoperiți de pîr. Cei'alți doi erau tot cam așa, numai cel mai tînăr avea o figură mai omenească: el era fără barbă și mic de stat.

— Acum, zise șeful să-l deslegăm, să mîncăm ceva, și om vedea.

Briganzii se apropiară de carabinier, unul din ei îl deslegă mîinile

pe când altul îi ținea un pumnal pe pept. Brațele desfăcute îi căzură moii în lungul trupului ca la un cadavru.

— Jos uniformă, zise unul din ei.

Carabinierul păru a esita, cu fruntea încrețită își mușca buzele. Cel mai tânăr dintre briganzii, se uita la el, cu ochii plini de tristețe.

— Tu, îi zise șeful, mergi la postul tău.

Tânărul, ca și cum ar fi ascultat de un ordin cunoscut deja, se urcă pe scară, puse coatele pe stâncă, își ascunse capul după piatră, și rămase de santinelă, nemișcat.

— Jos uniformă, repetară cei doi, ridicându-și mâna.

— O palmă! strigă șeful.

Soldatul avu o tresărire ca un rănit căruia îi put mâna pe rană. Apoi, plecându-și capul cu resignație, își scoase tunica. Briganzii îl căutară prin buzunare, prin mânecile tunicii; prin căptușala, apoi o aruncară în colibă. Unul din ei îl căută prin buzunarele pantalonului, și zise șefului:

— Nimic.

— Puneți-l în fiare.

Cei doi bandiți, îi legară mâinile la spate, apoi îl legară de un cârlig mare, ce era bătut în zidul colibei. Carabinierul era palid ca un mort, și dinții îi clănțneau de friguri.

Briganzii scoaseră din fride câteva provizii și începură să mănânce, vorbind rar, ca oamenii care sunt ocupați mai mult cu mâncarea de cât cu vorba.

— Am auzit, zise unul, că a fost învâlmășală la Cevignola.

— Da, între banda lui Sloador Codipietro și Piemontezi. Amicii noștri au fost surprinși și 7 făcuți prizonieri.

— Impușcați?

Brigandul făcu semn că da.

— Madonna! exclamă cel-l'alt, în torcându-se spre carabinier. Tu ai auzit? Așa o să-ți facem și ție, nu te teme. Va veni ziua, când de fiecare arbor din câmpie o să fie un Piemontez spânzurat.

— Uite, zise un altul, arătând pe prizonier, se gândește!

— La ce te gândești? îl întrebă șeful, răsucindu-și mustața.

— La mama ta?

— Unde este?

Toți trei se întoarseră spre el; bietul băiat închise ochii, apoi îi deschide, dilatați și umezi, uitându-se în depărtări, peste munți. Briganzii începură a ride.

— Ce e mai frumos, zise unul, e că nu vorbește. De ce? Din mândrie?

— Din modestie?

— De frică! zise șeful.

Carabinierul dete din cap în semn negativ.

— Nu? strigă brigandul, sărind în sus. O să vedem!

Și cu un aer hotărât, adresându-se tovarășilor zise:

— Trebuie să aibă vr'un ordin, ca să cădem în cursă. Am pierdut chiar prea mult timp. Să-l facem să spue ce știe, de voe saă de nevoe.

Soldatul tresări și s'ridică fruntea ca și cum ar zice: sunt gata. Cel trei briganzii se așezară în fața lui. Cine ar fi observat în minutul acesta pe tânărul care era de santinelă, l'ar fi văzut tremurând ca o frunză și întorcându-se cu fața spre cel-l'alt, dar puțin, câte puțin, pentru a nu fi observat. Insa șeful îl văzu și-l aduse aminte de datorie. Tânărul își reluă poza dintâi.

— Deci, zise șeful revenind la victimă, și cu un accent care nu admitea răspuns, de unde vii?

Prizonierul încrunță sprâncenile, ținti spre el o privire profundă unde se citea o voință mai hotărâtă ca a sa, și nu răspunse.

Fără a-l mai întreba încă odată, șeful îi dete sub barbă un pumn atât de tare, în cât se auzi sgomotul produs de dinții care se fărâma.

— O să răspunzi acum?

Soldatul plecă capul, lăsă să i curgă sângele care-l umplea gura, și ridicându-și privirea asupra brigandului, cu o mândrie neturburată făcu semn că nu. Cel-l'alt își mușcă buzele, schimbă cu tovarășii un suris forțat, apoi, liniștit, scoase cuțitul din buzunar, îl deschise, deschee cămașa prizonierului, și puse vârful lamei pe gât.

(Sfârșitul în N-rul viitor)

EPISOADE DIN CĂLETORIA MEA LA POLUL NORD

VIII

Piticii însă au construit-o cu atâta dibăcie, în cât găoacea de nucă plutește mereu de-asupra și scapă de îmbrățișarea mortală. Toate poveștile vechi despre uriași, care ridicau în aer munții și stâncile și le aruncau în vale, își vin în minte când ved aceste grămezi grozave de gheață care se mișcă la lumina lunii. Și când mă uit la oamenii care stau de asupra colinei de gheață și sapă mereu să dea gheața la o parte, mi se par mai mici de cât piticii, mai mici chiar de cât furnicile.

Dar deși furnicile nu pot duce de cât câte un fir de griu dintr-o dată, totuși ele și construiesc cu vremea un moșoroiu, în care trăesc la adăpost de orice furtună și frig.

Dacă însăși răutatea ar fi plănuit acest atac împotriva lui *Fram*, n'ar fi putut să fie mai rău. Banchiza groasă de 2³/₁₀ metri s'a repezit a-

supra noastră în partea de dindărăt a vaporului, apoi s'a ridicat în sus pe gheața pe care stam și o apasă cu putere în adincime.

Cât pot eu să judec, cu greu ar fi putut suferi vaporul nostru o presiune mai puternică și de aceea nu e nici o minune că piriia la un moment dat. Dar a susținut apăsarea, s'a desprins din gheață și s'a ridicat iar. Cine o să mai spună acum că forma vaporului e de puțină importanță? Dacă *Fram* n'ar avea forma pe care o are, n'am mai sta acum aci. Dar nicăeri, în tot vaporul, nu e nicăeri nici o picătură de apă... De atunci gheața nu ne-a mai strâns de loc. A fost oare ghiara morții care am simțit-o Sâmbătă? E greu de spus, dar a fost foarte puternică.

Azi dimineată Sverdrup și eu am făcut o plimbare pe gheață. Nicăeri nici o urmă de presiune nouă; gheața este întinsă și neîntreruptă ca și mai înainte. Acuma vedem că *Fram* se afla în punctul cel mai primejdios al presiunii.

După amiază Hansen a socotit observațiile făcute ieri; rezultatul e 83° 34,2' lat, și 102° 51' long. Suntem așa dar cu 28 kilometri mai spre vest și cu 25 km. mai spre nord de cât în ajunul anului nou; în timp ce vântul a bătut mai mult de la sud-vest. Banchiza pare a fi luat mai hotărât ca tot d'a-una cursul spre nord-vest, și de aceea nu e de mirare că este oare-care presiune când vântul împinge gheața de-a curmezișul cursului nostru.

Astă-seară s'a arătat o lumină foarte ciudată, tocmai sub lună. Era ca un enorm foc de pae la orizont și ajungea cu partea-i de d'asupra până în cerul din jurul lunii; în partea din sus a cerului se vedea obicnuitul arc întors.

În ziua următoare, 8 Ianuarie, am observat din când în când gheața sfărâmandu-se în unele locuri. Pe când Mogstad și eu lucram la săniile de mână jos, de odată auzirăm piriuri deasupra și dedesubtul nostru, ceea-ce s'a repetat apoi de mai multe ori; dar mai târziu gheața se liniști iarăși.

Poate că acestea sunt admonițiuni ca să nu ne prea încredem. În realitate este ca și când am sta pe un vulcan, cum se zice. Izbucnirea poate să se întâmple în tot momentul; de la aceasta depinde succesul, sau înfrângerea. Sati *Fram* se va întoarce acasă și expediția va reuși cu desăvârșire, sau vom pierde vaporul, vom trebui să ne mulțumim cu aceea ce am descoperit până acum și poate, la întoarcere, am mai putea explora unele părți din țara Franț-Iosef.

Asta-i totul. În tot cazul însă ar fi foarte grea lovitura pentru noi să

pierdem vaporul și o foarte tristă priveliște să-l vedem dispărând.

Căți-va dintre oamenii, sub conducerea lui Sverdrup sunt ocupați cu tăierea ghieței căzute asupra părții din dărăt a vaporului, și au făcut deja progrese bune. Mogstad și eu lucrăm cu mare zel la săniile de oare ce vom avea lipsă de ele fie pentru a merge la nord, fie la sud.

Liv a împlinit azi doi ani. Trebuie să fie acum fetiță mare. Aș vrea să știu dacă aș mai recunoaște-o. Va fi sărbătoare mare, cu tot felul de cadouri pentru ea.

Multe gânduri se vor îndrepta spre nord, fără să știe că suntem înțepeniți aici în ghiață, la cea mai înaltă latitudine în cea mai adâncă noapte polară în care s'a pătruns până astăzi.

În zilele următoare ghiața s'a liniștit tot mai mult.

În noaptea de 9 Ianuarie, ghieturile au mai părut puțin, apoi s'au potolit cu desăvârșire, și la 10 Ianuarie «totul e liniștit.» Dacă n'ar fi colina de ghiață de la spatele vaporului, de sigur n'ar mai rămânea nici o amintire despre turburarea liniștei noastre, atât e de pacinic și de tăcut totul. Căți-va din oamenii noștri mai lucrează la depărtarea ghietei, care scade văzînd cu ochii de pe vapor.

Mogstad și eu lucrăm cu zel la săniile. În restimpuri am făcut și încercarea de a fotografia *Framul* la lumina lunii, din diferite puncte. Resultatele au întrecut toate așteptările mele. Dar fiindcă acum vîrful colinei de ghiață este tăiat, aceste fotografii nu reprezintă imaginea exactă a grămezii de ghiață ce s'a năpustit asupra vaporului.

Apoi am aranjat toate lucrurile noastre în așa chip ca pierderea ce-am putea suferi prin spargerea fără veste a banchizei, să fie cât se poate mai mică. Am pus toate în ordine așa în cât putem să găsim în orice moment orice obiect voim.

În seara de 14 Ianuarie am auzit de două ori câte un bubuit ca de tun, apoi un sgomot ca și când s'ar fi spart ceva; probabil din cauza frigului intens se spărsese ghiața.

De oare-ce timpul trecea, ne puserăm iar pe pregătirile noastre pentru expediția cu săniile.

Marți 15 Ianuarie.—Astă-seară doctorul ne-a dat, lui Iohansen și mie, o lecție de bandaj a membrilor frînți. Eu m'am întins pe o masă și mi se făcu un bandaj de ghips. Vederea acestei operații deja ne sugera idei neplăcute. Un accident de acest fel pe un frig de 40° până la 50°, ar fi fost de sigur o mare pacoste, căci chiar și cu legătura aceasta, nu știu cum mi ar fi mers. Dar ast-fel de lucruri nu trebuie să se întâmpale.

Peste câte-va zile puterăm vedea deja pe la amiază o ușoară lumină, zorile zilei în care vom trebui să plecăm încep să se anunțe.

La 18 Ianuarie, începeam a zări această lumină deja de pe la 9 ore dimineața. Dar nu cred că va fi cu puțină ca peste o lună să fie destulă lumină ca să putem pleca. Februarie este o lună pe care, afară de aceasta, oamenii «experți» o consideră ca prea timpurie și prea rece pentru o călătorie pe care puțin ar întreprinde-o chiar și în Martie. Totuși noi va trebui să plecăm mai curând: n'avem vreme de pierdut, și mie nu mi-e frică de frig.

Pregătirile continuă zilnic. Imi aranjez acum ziarele, fotografiile, observațiile, etc., pe care voim să le luăm cu noi. Mogstad tâlpuște săniile, pe când Iacobsen a început construcția unei noi săniile. Petersen e ocupat cu fabricarea cuelor de carți Mogstad are lipsă la săniile. Celălalt a construit din blocuri de ghiață și din zăpadă un atelier în care, cu tot frigul de 40°, reușim să producem destulă căldură pentru înroșirea fierului.

Amundsen e ocupat cu repararea morii, pe care crede că o va readuce în stare de la început. Aceasta este munca cea mai grea, a lucra în vînt, pe un frig de 40° și la lumina unui felinar. Astăzi văzînd lumina acestui felinar, m'am oprit și am ascultat; sfredelul se auzea scărînd și din când în când Amundsen bătea din mâini să se încălzească. Mai rău e că la un ast-fel de lucru nu se pot purta mănuși, ci trebuie a se lucra cu mâinile goale. «N'ar fi de mirare să mă trezesc odată cu mâinile înghețate, zice el, dar lucrul trebuie făcut.» Și nu vrea să-l lase. E un băiat minunat și stăruitor în tot ce face. I-am răspuns că nu s'ar găsi de sigur mulți cari să facă acest lucru dincolo de 83°. «În expedițiile de până acum, îi zisei, nimeni n'a cutezat să lucreze afară, la o astfel de temperatură.» «Adevărat? întrebă el, eu credeam că în privința aceasta, alte expediții au făcut mai mult de cât noi, și că noi prea mult am stat la adăpost.»

În zilele din urmă am recitat raportul lui Payer asupra expediției sale cu săniile spre nord prin Austria-Sund. Nu prea e încurajator.

Tocmai ținutul pe care îl descrie ca un imperiu al morții, unde el și tovarășii săi ar fi pierit cum crede dînsul, dacă nu și-ar fi regăsit vaporul, — tocmai acest ținut este pe care noi ne întemeiem speranța mințirii noastre; acsă ținut este în care sperăm să ajungem când proviziile ni se vor sfîrși. Aceasta poate părea o procedare ușuratică din partea noastră, totuși eu nu cred așa. Eu socot că un ținut în care chiar

și în Aprilie mișue urșii, păsările, și unde focile se încălzesc la soare pe gheață, trebuie să fie o țară a făgăduinței pentru două oameni cari au puțin bune și ochiul sigur; nu mă îndoiesc că vom găsi acolo nu numai destulă hrană pentru noi, ci ne vom putea face chiar provizii pentru călătoria mai departe spre Spitzberg.

Intr'acestea însă vremea trece; patru sau cinci săptămâni mai sunt și pe urmă vom zice adio acestui cuib un an și jumătate.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

Joi 19 curent, va apare No. 1

din

„Moda Parisiană“

COLORATĂ

Odată cu numărul acesta, care va cuprinde peste 20 de ilustrații de modă de cea mai mare actualitate, se va împărți cititorilor gratis și un

Patron tăiat

pentru o pelerină, care e acum în vogă în Paris.

Afară de acestea, primul număr al *Modei Pariziane* va mai cuprinde și o frumoasă bucată muzicală pentru piano.

Tot cu acest număr vom începe și publicarea senzaționalului roman

Dragostea unei actrițe

scris într'adins pentru ziarul *Moda Parisiană* de celebra scriitoare italiană Carolina Invernizio, autoarea mișcătoarelor romane: *Sărutarea unei moarte*, *Bastarda*, etc., publicate în ziarul «Universul».

Abonamentul la acest ziar costă:

Pe un an Lei 7.50

Pe 6 luni „ 4.—

La abonații pe un an se vor acorda ca premii o frumoasă broșă, ultima noutate, precum și *Cartea de ghicit viitorul*.

Cei pe șase luni vor primi numai această din urmă carte.

În fie-care lună se vor acorda tuturor abonaților, prin tragere la sorți, două premii în obiecte de valoare.

Moda Parisiană se va vinde **15 bani** numărul în toată țara, dimpreună cu *patronul* său cu un supliment conținînd un model colorat.

Abonații din provincie vor trimite 20 bani în plus, pentru portul premiilor.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XLIII

Făcui toate pregătirile, mai multumit de cât s'ar fi crezut de această hotărâre a nevestei; mă îmbrăcai cu un costum de șef și pornirăm, împreună cu un car, care ducea bogăția noastră.

Căți va prietenul comași mă însoțiră, până ce dădurăm de muni. Imi luați adio de la ei oare-cum mișcat, în schimb nevasta nu arăta nici o emoțiune.

XLVI

O avere de 5.800.000 lei

D. Champion întrerupse firul povestirii.

— Incep a înțelege, zise el. D ta cauți ascunzătoarea acestei comori.

— Da, negreșit, dar e trebuincios să știți și ce mi s'a întâmplat pe urmă, voiți fi scurt.

— Poftim urmează.

D. Dick Moor stătu o clipă la gânduri.

Pe drum spusei Reginei Câmpiilor:

— Trebuie să'ți dau alt nume căci la noi nu se obișnuiește limbajul vostru simbolist.

Te vei numi Atala.

Ea primi.

La San Francisco, mă îndreptaiți fără a sta la gânduri spre banchele franceze.

Mă primi cu brațele deschise.

— Bine ai venit. Mi-era teamă să nu ți se fi întâmplat vre-o nenorocire.

— Ce s'a făcut Salomon, întrebați eu.

— A intrat într'un biuro.

— Dar bine nu ți-a adus două bucați de aur.

— Da, carți făceau 2.900.000 mii de franci.

— De ce Salomon nu și-a luat partea?

— N'a vrut de loc. Te aștepta pe dumneata.

— Bietul băiat, strigaiți eu bine că m'am întors.

Domnule Gervais, ziseiți eu bancherului ducând în fața lui pe Regina Câmpiilor, care până atunci stătuse la o parte, își prezintă pe nevastă-mea.

Negustorul de aur rămase uimit de atâta frumusețe.

— Până când se va pregăti dejunul, să vorbim de afaceri, zise el.

Dumneata ai lipsit an un întreg, am crezut de datoria mea de a specula capitalul. Știți ce scumpe sunt

paralele la San-Francisco, totuși am reușit să îndoiesc capitalul. Ți-am făcut două milioane.

Incepuiți a vorbi și eu.

— Dragă prietene, îi zisei, n'am putut scăpa toată comoara, pe care am descoperit-o, cu toate acestea aduc în furgonul meu, patru bucați mai groase și mai greoaie de cât celea aduse de Salomon.

Fără să mă mai asculte d. Gervais eși să dea ordin oamenilor săi, apoi veni să ne anunțe, că masa e gata.

A doua zi mă dusei să caut pe Salomon. Il găsi plecat pe registrele de birou. Când ne am îmbrățișat, nu ne am putut opri lacrimile.

Declarai patronului său că vreați să'l iați cu mine.

Imediat îl socoti.

Îi povestii toate întâmplările mele, care îl mirară în cel mai mare grad.

În sfârșit îmi regulai afacerile. Avere mea atingea respectabila sumă de 5.800.000 de franci. Cu mare greutate îl siliți pe Salomon să primească 500.000 de franci.

Plecați la Paris. Acolo cumpărai un otel la Champs-Elysees, avui o lojă la operă, cai de rasă, trăsuri luxoase.

Mă întâlniră pretutindeni unde oamenii bogați își arată belșugul; la curse, în cercurile elegante, la «Bois», la băile de mare.

Intr'un cuvânt aruncați paralele pe fereastră.

Atala mai cu seamă era obiectul unui cult idolatru. Toți croitorii mari, giuvaergii, negustorii de tot felul fură puși, pe cuțite, să arate în toată lumina acea frumusețe fără de pereche, pe care toată lumea o admira.

Tot Parisul bogat, nobil și elegant se înghama la carul ei, prezența ei la „Bois”, într'un bal, sau într'un teatru, era privită ca apariția unui meteor.

Atala era tot așa de inteligentă, pe cât de frumoasă, învăța îndată limbele Europene și în curând, multumită unor profesori buni, vorbi cu ușurință franțuzește, englezește, spaniolește, italienește și chiar limba rusească.

Eram foarte fericit.

Ast-fel trecură cinci ani; atâtea ani câte milioane aveam.

Degeaba notarul, pe care îl însărcinasem cu direcția averii mele, își înmulțea înștiințările.

Nu făceam de cât să rid de amenințările lui de rui.

În sfârșit într-o zi, veni să'mi spuie, că sunt pe sfârșite și trebuie să'mi lichidez situația.

Vestea asta nu mă scoase din fire și Atala o primi ca un lucru nepăsător.

— Ne vom întoarce în țara comasilor, îi zisei:

— Vom pleca, zise ea.

Ne duserăm într'un apartament

de la hotelul cel mare, și pusei în vânzare casa, mobilierul, echipajurile și o superbă galerie de tablouri. Din toate mai scoasei 200.000 de franci.

Spusei Atalii să pregătească bagajurile, căci vom pleca cu cel dintâi vapor.

După două zile primiți următorul bilet.

„Prietene

„Am luat o hotărâre neștrămutată „când veți primi acest bilet voiți fi „departe de tine.

„Te-am iubit din tot sufletul, dar „ai făcut rău, că m'ai obișnuit cu „luxul.

„Mai bine să mor, de cât să mă „întorc la viața sălbatecă. Iată de „ce am consimțit să te părăsesc și „să fug cu un om, pe care nul iu- „besc.

„Voiți gândi tot d'una la tine, tu „gândește-te une ori la aceea, care „nu te părăsește de cât cu părere „de rău”.

Adio

Atala ta.

Scrisoarea asta era cât pe aci să mă omoare. Crezui că inebunesc.

Imi venia să mă omor, ca să las vicleane și ocăință veșnică, sau să urmăresc pe răpitor, să 'i omor pe amândoi.

Opt zile petrecui în ast-fel de furi.

Prietenii, care veneau pe la mine, imi spuneau svonurile, care umblau prin oraș.

Atala plecase cu un oare-care conte Orloff spre munții Uralului, unde acesta exploata niște mine de aur.

În sfârșit se produse o reacțiune în mine.

Înțelesei prea târziu că adorasem prea mult o frumusețe fără de păreche, și că n'avusesem grijă să 'i întreb inima și conștiința. Mă făcui un om hotărât.

Atala avusese delicateța de a nu'și fi luat cuferele.

După câte-va indoieli, vinduiți bijuteriile, gătelele și dantelele ei.

Mai făcui dar vr'o sută de mii de franci, cu care mă întorsei la San Francisco. De acolo mă dusei la satul Comasilor. Acolo găsiți pe toți prietenii mei. Le adusesem câte-va daruri europene. Imi spuseră fără multă împotrivire unde era ascunsă comoara După mult zbucium ajunsei la peștera aceea, dar pătrunzând înăuntru, nu mai găsiți nimic. Pricepuiți că cine-va luase comoara de acolo.

XLVII

O căsătorie stricată

— Înțeleg acum, zise d. Champion, interesul pe care l dedea d-rei Leroux, este după cât se pare o fe-

mea, o vrăjitoare bătrână, care ar putea să-ți spue unde e ascunsă comoara d-tale.

— Da, reluă americanul. Mai mult; acest loc trebuie să fie bine ascuns, dacă Răsunătoarea-Tainică nu l'a putut afla.

— E vorba acum să găsim pe acea vrăjitoare, cât despre deslegatul limbii știu cum să te ief, zise Champion.

Tot vorbind ast fel, ajunseră la lagăr.

O mișcare neobișnuită era acolo.

D. Champion își făcu pumnul pâlânie și chemă.

— D. Baudoin.

Acești auzi și alergă.

— Ce mai e noi, zise Champion, ved o mare învâlmășeală

— Este și de ce.

— Spune iute.

— Ce doi șefi s'au întors.

— S'apoi.

— Au adus o scrisoare de la dra Allard.

— Ce mai face ea?

— Probabil foarte bine, de oarece scrie că nu vrea să se mai întoarcă la noi.

— Oh! oh! strigă inginerul, trebuie să fie la mijloc vr'un mister, pe care e de nevoie să-l pătrundem.

În lagăr găsiră pe unchiul Milion foarte supărat.

— Ai aflat vestea? întrebă el pe nepotu său.

— Da, chiar acum.

— Șefii indienți spun, că chiar dînsa a venit călare și le-a dat scrisoarea, spunându-le să nu o mai urmărim, căci va rămânea unde se găsește.

— E neexplicabil, sfârși inginerul.

XLVIII

Convorbirea cu Cucuvaia-neagră

Vestea asta întristară pe toți. Ținură sfat, dar nimeni nu se pricepea ce trebuie să facă.

Între acestea sosi și Guilom Novet; îi spuseră și lui conținutul scrisorei. Fu de părere de a lăsa la voia întâmplării și de a aștepta reîntoarcerea lui Emil, care singur e în drept, să ia o hotărîre în această privință.

— Ce face el? întrebă toți.

— E bine acum, peste puțin va veni la lagăr.

D. Champion luă pe Novet la o parte.

— Dragă Guilom, zise el, aș vrea să te întreb ceva.

— Poftim.

— Ia spune-mi unde e locuința Cucuvaiei-Negre. Îmi trebuie s'o știu numai de cât.

— Nu pot să-ți spun; dar fiind-că ai fost foarte bun cu Crowii, poate vei căpăta o favoare. Urmează-mă,

zise vînătorul.

Amândouă ajunseră în fața cortului lui Cioc-de-vultur. Intrară înăuntru, după ce stăpânul le împărțiră lulele, canadianul începu a vorbi:

— Am fost la Cucuvaia neagră.

— Frate meu a părăsit lagărul?

— Da, dar frate-meu să fie liniștit. Guilom știe să-și ascundă urmele, și nimeni nu-l poate urmări.

— Bine! bine! cum mai este bătrâna și tinărul frate alb?

— Cucuvaia neagră urmează de a-și purta cu voinicie greutatea anilor săi. Cât despre tinăr, mulțumită îngrijirilor ei, e cu totul în afară de orice pericol.

— Mulțumesc frate-meu pentru aceste stiri bune.

— Ei, zise d. Champion, aș vrea să cer lui frate-meu, un serviciu.

— Să vorbească frate-meu; cu orice va putea Cioc-de-Vultur să-l servească, îl va servi.

— Ei bine, aș dori ca șeful să mă ducă la bătrâna care a vindecat pe fratele nostru.

— Ce vrea frate-meu de la ea. Frate-meu e bolnav și vrea să ceară din puternicile ei doctorii.

— Nu, șefule. Ceea-ce vreau să cer de la vrăjitoare e un secret, pe care singură îl știe, și de la care poate depinde fericirea mea viitoare.

Șeful stătu câtă-va vreme tăcut ca un om care se reculege, apoi răspunse:

— Cioc-de-Vultur va face ceea ce-ți cere fratele său.

— O să mă duc la bătrâna?

— Nu, o să duc pe bătrână într'un loc, unde vei aștepta-o. Pe mâine seară dar.

D. Champion nu vorbi nimănui de asta, nici chiar d-lui Moor.

A doua zi spre seară, se întâlni cu canadianul într'un loc știut.

— Urmează-mă, zise acesta încet.

Canadianul îl conduse în insula Duelului. Acolo găsiră pe Cucuvaia Neagră și șeful Crowilor.

D. Champion se adresă bătrânei:

— Maica vrea să spue ce s'a făcut cu comoara Comașilor?

— Cucuvaia neagră jurase de a nu spune nimănui locul ascunzătoarei, a preferat mai bine să moară de cât să descopere secretul. Dar astăzi comoara nu mai e în mîna comașilor, sunt deslegată de jurămint.

D. Champion răspunse:

— Cu ce vrea, mătușea, s'o răsplătesc, dacă mi-l descopere mie.

— Cucuvaia neagră e bătrână; în curînd se va duce să viziteze locurile unde Marele Spirit a primit deja pe strămoșii mei. Nu mai are nevoie de nimic. Dar fiind-că frate-meu și cu ai săi au fost buni cu Crowii care mi-au scăpat viața, o să-ți spui ce știu.

Când comașii ne-au încredințat comoara spre păstrare, se hotărâ a

fi pusă, într'o peșteră din munte a cărei intrare va fi zidită.

— Știi asta, răspunse d. Champion, dar știu de asemenea că a fost luată.

— Da, a fost luată, reluă bătrâna, și tocmai de aceea pot să-ți descopere secretul. Acum nu mai e în mîna Comașilor, a fost luată de niște aliați ai lor, Castorii, cari au dus-o în regiunile ghețoase pe unde trăiesc eschimoșii, unde au încredințat-o unui trib al lor, pescari de balene.

După aceste cuvinte bătrâna se retrase fără a mai spune un cuvînt.

În curînd canadianul și cu Champion fură într'o barcă în mijlocul lacului.

— Dragă d-le Novet, începu Champion.

— Cu ce vă pot servi?

— Cunoști pe eschimoși?

— De care eschimoși vrei să vorbești. Sunt o mulțime de triburi, care locuiesc nu numai în America de N. dar în toată Groenlanda.

— De pescarii de balenă!

— Ah! da am avut prilejul să-i vizitez odată.

— Ne vei conduce și pe noi?

— Da, dar să-mi dai voie să vă fac o observație. Acolo e foarte frig, și n'o să putem duce cucoanele în mijlocul iernei.

Dar uite, suntem aproape de țara crowilor, ar fi bine să stabilim lagărul la ei în timpul ernoii, iar expediția la Nord s'o facem numai noi trei, d-ta, d. Moor și eu.

— Bună idee, zise d. Champion, voi vorbi și unchiului Petruș.

Ajunseră la mal și peste puțin în lagăr.

Fără a mai întârzia se duseră în vagonul unchiului Petruș.

Când îi vorbiră de comoară, dădu din cap neîncrezător.

— Adevăratul izvor a orî cărei averi, zise el, e comerțul și industria; mi-e teamă că urmărind vedenia asta, să nu perdeți un timp prețios.

— Domnule Milion, zise d. Dick Moor, mi-am repetat lucrul acesta de o sută de ori, dar stăruiesc fiind că averea aceea e a mea și nu pot să mă resemnez să o ved în mîinile altora.

Cioc de Vultur arăta cea mai mare bucurie, când cunoscă hotărîrea luată de d. Milion.

Acești îi puse trei întrebări:

Vom găsi combustibil ca să ne luptăm cu frigul?

Cam ce fel de hrană pot găsi acolo?

Se va putea face schimburi?

Marele șef dădu deslușirile cele mai mulțumitoare.

Din acel moment se începu pregătirile. Iar d. Champion și Dick Moor începură a face planul expedițiunei.

XLX

Reîntoarcerea d-lui de Rivières

Intre acestea se vesti sosirea unui servitor care, adusese o scrisoare de la Emil des Rivières.

Unchiul Milon citi cu glas tare: „Am scăpat prin minune de la moarte, și fără ajutorul facultății. D. Leroux să mă erte, luând în seamă că această trădare a fost fără voia mea.

„Vorba e că sunt pe deplin leucit. „Prezintă închinăciunile mele respectoase doamnelor, prieteniiile mele domnilor, și dragii mele logodnice, dovada dragostei cea mai sinceră.

„Sunt ca și înainte prietenul d-voastră

„Emil de Rivières”.

— Drace, Drace! zise unchiul Petruș, el nu știe se vede că draga noastră Clementa nu numai că n'am reluat-o, dar chiar ea nu vrea să vie la noi.

— Adesea femeia schimbă! șopti d. Barbier.

— Nu-i nimic, zise d. Milon, e tot d'una vreme, să se afle știrile rele.

Guilom Novet făcu semn că vrea să vorbească.

— Să mă ertați, zise el, dar văzând pe d. Emil așa de rău, nu numai că i-am ascuns adevărul, dar l'am incredințat că logodnica lui s'a dus de la noi.

Intre acestea își urmară pregătirile, fiindcă venia iarna, și trebuia să ajungă într'un loc bun, unde să folosească.

D. Champion arătase lui Moor galeria, pe care o descoperise că cuprinde bucăți de quart cu vine de aur.

Moor rămase surprins; apoi declarând că acolo e o bogăție mai mare, de cât în pepitele lui, se hotărâră a scoate planul acestor terenuri, și a le cumpăra de la stat.

Se apucară de lucru.

Unchiul Jean-Pierre nu se împotrivi acestei hotărâri, căci el cu coloana plecă înainte, și lăsă pe cei doi topografi improvizați să 'i ajungă pe urmă.

Dar înainte de plecare veni și Emile de Rivières. De prisos să spunem că fu primit cu strigăte de bucurie.

Dar el se întristă nevăzând pe scumpa lui logodnică printre cei alți.

(Va urma)

CĂLĂTORIILE FENICIENILOR

INSULELE DIN NORD-VESTUL AFRICEI

În oceanul Atlantic, la nord-vestul Africei, pe un spațiu de mai bine de un milion de kil. p., sunt răspândite archipelagurile insulelor Madere, Canare, Capulu-Verde.

După ipotezele celor mai autorizați savanți, aceste archipelaguri au fost cunoscute cu multe sute de ani mai înainte d'a fi descoperite de către navigatorii Spanioli și Portugezi.

Prin secolul al VI în. de Chr., un navigator Fenician, Hanon, plecă din Cartagina cu șasezeci de corăbii; trecu Gibraltarul — pe atunci Coloanele lui Hercule — și se îndreptă spre sud-vest, pe lângă coasta Africei.

Ajutat de vânturile de nord est, cari suflă aproape perpetuu la aceste latitudini, navigatorul Fenician, în drumul lor, descoperiră insulele numite acum *Madere*.

Debarcând, locuitorii îi primiră cu o ploaie de săgeți. Fenicianii, la rândul lor, îi măcelăriră pe cei mai mulți; cei-alți scăpară cu fuga prin munți și prin păduri.

Pe cei prinși, navigatorii îi jupuiră de viț, iar la întoarcere, dinși, drept omagiu zeilor lor, le atârnară peiele cele păroase — ca la toate popoarele primitive în general — într'un templu din Cartagina. (La anul 147 în. de Chr., data arderei și dărămării Carthaginei, Publiu Corneliu Scipione a găsit intacte peiele indigenilor din Madera, agățate acolo cu cinci veacuri în urmă).

Din Madera unde fu lăsată o mică colonie de Fenicieni, Hanon porni înainte spre miază-zi și descoperi archipelagul numit astăzi al Canarelor.

Guansii, locuitorii de aci, primiră pe vizitatorii ca și indigenii din Madera, din care cauză fură și dânsii măcelăriți în cea mai mare parte.

Vinurile cele bune de Madera și de Santa Cruz — cu toate că aceste titluri nu existau pe atunci, — gustul cel plăcut al portocalelor, cari nici de cum nu se asemănau fructelor de *lotos* pe care Fenicianii le mâncaseră până atunci în patria lor, — strugurii cei dulci, frumusețea peisajelor, vederea vulcanului Teneriffe, minunată foarte mult pe Tyrienți și Carthageneni și le imprimară în memorie suvenirul unei plăceri rare.

Povestirile lor, brodate cu fantezii deveniră un subiect pe care poezii îl exagerară.

Și îndată se născură istovirile grațioase ale *Raiului*, *grădinei Hesperidelor* și ale *pomilor cu mere de aur*...

Lăsând și aci o mică colonie, Hanon, se zice, porni înainte spre miază-zi, descoperi insulele Capulu-Verde și apoi se înturnă în patrie.

Peste o sută de ani, prin veacul al V-lea în. de Chr., un compatriot al lui Hanon, Helicon, porni din Cartagina spre insulele unde, cu un secol în urmă, moșul său lăsase o colonie.

Dînsul vizită Maderele, Canarele, apoi se îndreptă spre Britania de unde aducea cositor și chilimbar.

Fenicianii lăsați de Hanon în insule, amestecându-se cu indigenii scăpați din măceluri, începură să degereze.

Ca și Nomazii, Fenicianii nu șau scris descoperirile, ci le-au păstrat prin tradiții. În urmă, dinși începură războaiele cu Romanii, învinsă și fură învinși, Cartagina fu dărîmată, dinși se amestecară sau dispărură.

Și totul se uită...

Unii învățați pretind că Fenicianii ar fi făcut chiar ocolul Africei, din îndemnul lui Necho, un Faraon al Egiptului.

Și ceea ce ne face să credem că dinși au întreprins și aceasta e faptul că Herodot, într-o carte relativă la această călătorie, scrie:

„Ei Fenicianii, spun că ar fi văzut, în timpul drumului lor, soarele în spre miază noapte... S'ar putea una ca asta? Ei nu cred...”

Fenicianii au grăit adevărul când, au spus că au văzut soarele la miază noapte căci după cum noi — cei din nordul tropicului Cancerului — vedem în tot d'una soarele spre miază zi, tot astfel, cei din miază zi a tropicului Capricornului și până la Capul de Buna-Speranță, văd soarele la miază noapte.

Așa dar Fenicianii au făcut ocolul Africei într'adevăr, și nu Bartholomeu Diaz și Vasco de Gama au fost primii navigatori cari au ocolit Capul Bunei-Speranțe, dovadă prin aceasta că Africa se îngustează din ce merge mai în spre sud.

După niște inscripțiuni de curând descoperite în Sumatra (Oceania) se crede că Fenicianii ar fi navigat chiar până acolo.

Și nu e lucru de mirare aceasta...

Fenicianii lăsați de Hanon în Madera și în Canare se amestecară cu indigenii cari, deși fuseseră foarte mult răiți, totuși erau superiori în număr și elementul lor triumfă.

Copii din a treia și a patra generațiune deveniră sălbateci, limba Feniciană nu se mai vorbește, se uită.

Și când, în veacul al XIV și al XV-lea, Spanioli și Portugezi descoperiră (!?...) insulele din nord-vestul Africei, crezură că dânsii sunt cei dintâi descoperitori și că locuitorii ce găsiră acolo erau primitivi, ne-amestecați cu Fenicieni sau cu alte popoare. Const. A. Ștefănescu.

Numărul 36 din «Ziarul Călătoriilor» va apare Vineri 13 Martie corect.

Abonamente cu premii

De la 15 Martie 1898

Cine se va abona cu începere de la 15 Martie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B. De oare-ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminică, prețurile s'au mai scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvîntul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a mai descoperit acum două luni cum că renumitele sale hapuri de catramină se falsificau în mare cantitate și apoi erau expediate în străinătate, Ziarele italiene publică că falsificatorii au fost condamnați la un an închisoare și 50.000 de lei despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vînd și în România, prin urmare persoanele cari doresc să fie sigure că cumpără adevratele hapuri de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebuie să poarte pe din afară pecetea administrației *Universului* și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrației *Universului* de oare ce singurul reprezentant al sus-zisei case este administrația noastră.

Aceste hapuri se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfirescu și Economu, precum și la toate farmaciile din țară.

Ori-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de ori-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vînzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vînd cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mic de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe complant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția două lucrători din ce mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12-1½, atelierul de reparațiuni este închis

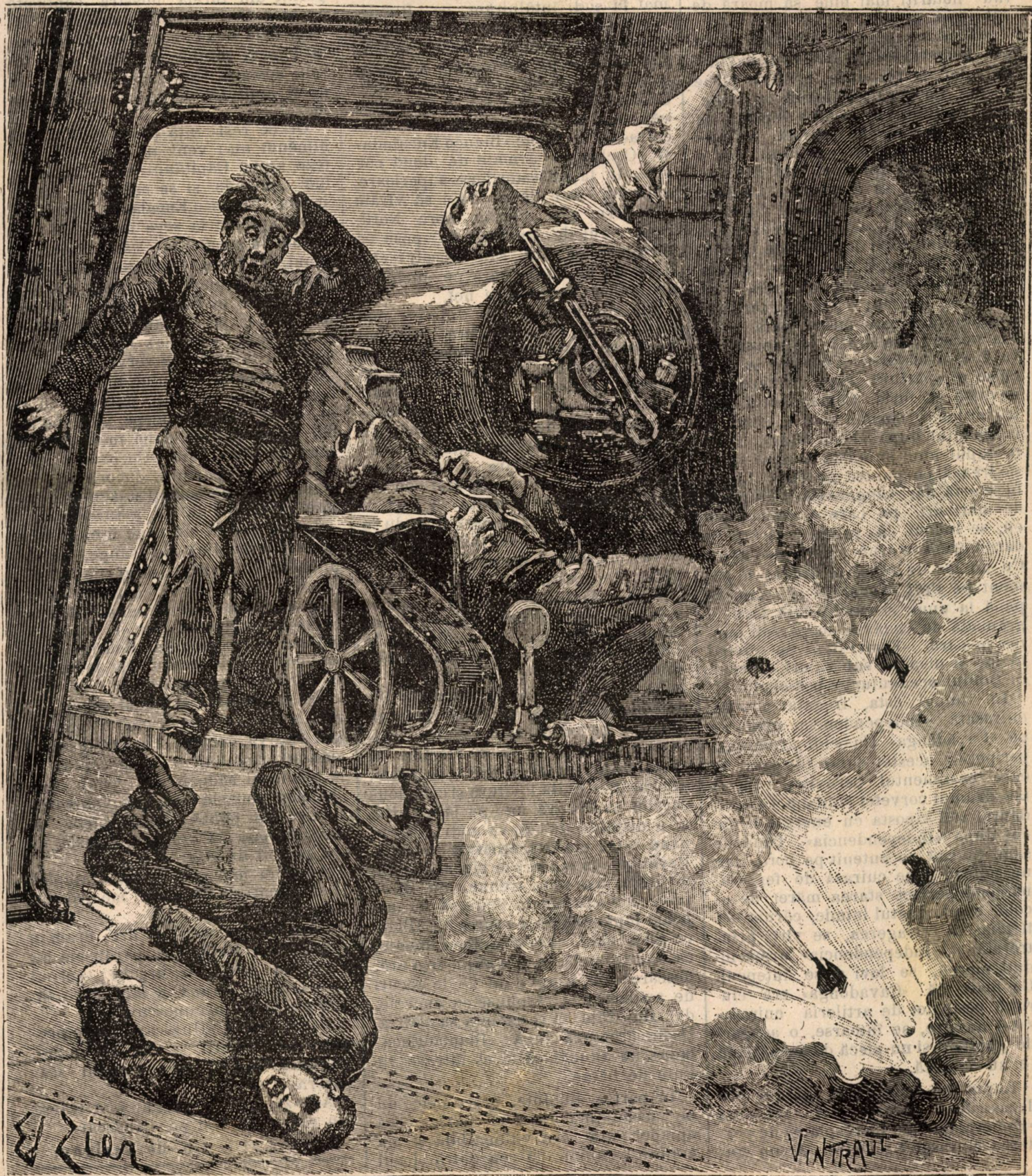
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Lei 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația :
No. 11, —Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare de 2 ori pe săptămână
MARȚEA ȘI VINEREA

ULTIMUL VIETUITOR DUPĂ „HUASCAR“

La 16 Mai 1879, zise dom Pedro Arason, «Huascar» și fregata cuirasată «Independencia» părăseau pe furiș portul Callao, și la 21 ajunseră în rada de la Iquique, unde surprinseră pe «Cavadonga» și «Esmeralda», două corăbii chilieni. Nică una din acestea nu părea în stare să poată lupta cu noi, dar comandantul lor era hotărât mai bine să moară de cât să se predea.

«Huascar» pe care eram eu, somă pe «Esmeralda» să își ridice pavilionul, dar ea răspunse printr-o ploaie de foc. La parăntul gloanțelor, la detunarea tunurilor, avui o senzație de mirare, dar nu de spaimă. «Esmeralda» se îndreptă spre larg; noi o urmăream de aproape, fără a da focuri, căutând să o ciocnim. De două ori ne repezirăm asupra ei cu toată puterea aburilor, (de două ori ea scăpă grație unei abile mănuii de cârmă, alunecă pe lângă noi și ne salută cu o ploaie de gloanțe. A treia oară nu fu tot ast fel: o lovitură teribilă, o sguduitură care mișcă toată corabia noastră, ne arătă că reușisem. În coasta adversarei noastre se deschise o spărtură mare în care apă năvălea cu furie. Comandantul nostru ordonă: mașina înapoi, când comandantul după «Esmeralda», Prati, în capul unui pumn de omen, reuși să treacă pe puntea noastră. Lupta fu scurtă dar sângeroasă. Compania de marinari, pe care o comandam eu, se îndouă la prima descărcare dar în urmă se aruncă spre asediatori. Cu un foc de revolver trântii la pământ pe Prati. Tovarășii săi muriră până la unul, și când încetă focul o grămadă de cadavre acopereau puntea noastră. «Esmeralda» se învârti în loc și dispăru sub valuri, ducând în fundul oceanului tot personalul ei.

În timpul asta, fregata noastră cuirasată «Independencia» urmărea pe «Cavadonga». Cu ochii urmăream peripețiile acestei curse furioase, în care bastimentul peruvian voia să taie drumul corvetei chiliane. Comandantul său riposta cu energie la focul după «Independencia». Tunurile sale, loveau neconținut pe bord, dar nu puteau rupe cuirasa de fer. Cunosând perfect starea mării de acolo, comandantul inimic, căruia noi îi tăiasem retragerea, se vîrî printre stânci. «Independencia» urmărindu-l mereu, se lovi și se întepeni. Cu toate că «Cavadonga» era cîrăuită peste tot de artileria cuirasatei noastre, se întoarse, o acoperi de ghiulele și nu plecă de acolo până ce nu o înecă.

Lupta din rada de la Iquique era dezastruoasă pentru noi. Inecarea «Esmeraldei» nu ne răsplătea de pierderea cuirasatei noastre. Acum sin-

gur «Huascar» era în stare să ție peșt cuirasatelor chilieni.

Ne întoarserăm în Callao pentru a repara stricăciunile produse, să ne complectăm personalul, să ne reaprovizionăm cu hrană și cu cărbuni și la 15 Septembrie reluăm marea, acompaniați de fregata «Union», corabie bună și cu mișcări repezi.

Debutul în crucișătorului nostru fu fericit. În larg de la Antofagasta, prinserăm două bastimente chilieni; mai la sud, întâlnirăm pe «Rimac» vapor de mare viteză, încărcat cu hrană și cu muniții, și având pe bord 258 de oameni. Ne luarăm tot ce ne trebuie și pornirăm din nou. La 8 Octombrie ocolirăm capul Agamos și văzurăm la sud, luminele a două cuirasate chilieni «Blanco-Encalada» și «Cochrane» urmate de două corvete. În fața acestor forțe superioare, amiralul Gran dădu ordin să virăm spre țerm și o luarăm spre Nord, când omul de sentinelă ne spuse că zărește o escadră. Era escadră chiliană de la Nord, care ne închidea drumul și venea spre noi.

Situația noastră era din cele mai critice. În urma noastră inamicul venea cu toată viteza; înainte, alții. Amiralul nostru nu era om care să peardă speranța. Totuși, neliniștit din pricina situației lui «Union», al cărei corp de lemn nu putea ține pept cuirasatelor, amiralul îi telegrăfie să iasă în larg și să refuze orice luptă. Grație mersului său repede «Union» putu scăpa și fugi.

Rămăs singur «Huascar» ținându-se aproape de țerm, se îndreptă spre Nord, micșorând distanța care-l separa de cuirasatul chilian «Cochrane». Amiralul Gran era hotărât a începe lupta înainte de sosirea lui «Blanco Encalada». La o distanță de două kilometri, ne dădu ordin să deschidem focul, apoi, ajungând la o mică distanță, printr-o manevră îndemnată, lansă cu toată puterea aburilor pe «Huascar» contra cuirasatei chilieni ca să o sfărâme cu ciocul; dar, grație elicei sale duble, «Cochrane» evită lovitură și cele două corăbii alunecară una pe lângă alta, la o distanță de câțiva metri, schimbând între ele descărcături teribile. Revenind de unde am plecat, ne îndirjirăm mai rău; trebuie, cu orice preț, să o aducem în stare să nu mai poată lupta, înaintea sosirii lui «Blanco-Encalada», care-și grăbea mersul ca să ne ajungă. În mai puțin de o oră, descărcărăm asupra lui 25 de focuri de artilerie; el răspunse cu energie, dar simțirăm că rezistența sa slăbăa. O descărcătură după «Blanco-Encalada» ne anunță că și el intrase în linie de bătaie.

În partea dinainte, proiectilele nu ne făceau nici un rău; partea cea dinapoi era cea vulnerabilă și aci amiralul chilian își concentră focul

tunurilor sale de 300, iar o bombă ne demontă cârma. În zadar căutarăm să o reparăm. Matelotii chilieni așezați pe catargurile lui «Cochrane» «Blanco-Encalada» trimeteau pe puntea noastră un foc teribil de muschete. Nu mai puteam să cârmuim: eram în voia întâmplării, legănați de valuri, dar țineam încă. Somați să ne predăm și să ridicăm bandiera, noi răspunserăm cu un foc groaznic pornit din turela noastră captivă cu oțel. Din ordinul amiralului chilian, cele două cuirasate își îndreptară focul tuturilor tunurilor spre turela noastră. Un obuz pătrunse în ea și amiralul Gran fu omorât pe loc.

Orice rezistență părea inutilă, dar nimănui nu i veni în gând să înceteze lupta. Căpitanul Elias Aguirre luă comanda și se așeză în turela spartă. «Blanco-Encalada», reușește să se apropie la zece metri de noi, tocmai în momentul când încărcă tunul cel mare. Prin ambrazura deschisă, ne aruncă un obuz de 300, care eclată în turelă, omoră pe comandant și pe servanți și ne strică tunul (vezi ilustrația). Un singur tun mai era în stare de serviciu Carbajal, locotenentul vasului, luă comanda vasului. Alți servanți, pătrund cu el în turelă, focul reîncepe, mai încet, dar întreținut bine, până în momentul când un obuz după «Cochrane», pătrunse prin spărtură, doboră pe comandant și pe soldați și făcu să eclateze căptusala de fer a turelei.

Lupta durase de două ore. Puntea noastră era plină de sânge, turela plină de cadavre, catargurile stărmate. Și totuși lupta continua cu furie. «Huascar» își înmulțea descărcăturile singurului tun ce i mai rămăsese și locotenentul Rodriguez comanda. O descărcare de muschete îl doboră la pământ.

Ei rămăsesem singurul ofițer. Eram rănit și în jurul meu aveam numai câțiva oameni. Tunarii fuseseră omorâți, matelotii cari se cercau a le lua locul cădeau sub focul muschetelor, obuzele luaseră învelitoarea turelei. Pe punte, unde gurile de foc vrăjmașe își aruncă obuzele, nu era posibil de stat.

Apoi nu mai știu ce s'a întâmplat. O sfărâmatură de obuz mă răsturnase.

Când mi-am venit în fire, eram în spitalul din Majillones; perdusem un braț, un ochi, o ureche; corpul meu era tot o rană și fața mea tăiată mă făcea necunoscut.

Ce-mi pasă? «Huascar» nu se predase tot ofițerii, afară de mine, muriseră. Numai zece oameni scăpaseră.

Astăzi... nici aceștia nu mai trăiesc din cei ce au fost pe «Huascar».

Gh. de Varigny.

EPISOADE DIN CĂLETORIA MEA LA POLUL NORD

VIII

La 23 Ianuarie am zărit prima dungă roșatică, departe jos la orizont. In zilele următoare am făcut un sondagiū și am găsit o adâncime de 3450 metri.

In vremea aceasta am construit mai multe patine de zăpadă, ușoare, lucii, și mlădioase, cari sperăm să ne fie de mare folos.

Marți 29 Ianuarie. — Latitudinea de ieri 83° 30'. Acum câte-va zile a junseam la 83° 40', dar ne-am întors puțin spre sud. Lumina crește din ce în ce, și pe la amiază e aproape ziua. Cred că aş putea să citec titlul unei cărți. In fie-care dimineață fac câte o plimbare pentru a saluta zorile, înainte de a mă întoarce la lucru. E un sentiment în-sufletitor acesta, de a vedea că toate visurile mele făgăduesc a se realiza. Numai gîndul la despărțirea de credincioșii mei prieteni și de casa noastră aceasta mă umple une-ori de melancolie. Să nu mă mai plimb pe această punte, să nu mă mai închid în cabina mea, să nu mă aud con-vorbirea veselă a tovarășilor, să nu mă petrec între dinșii...

Și mă mai gîndesc că atunci când în sfîrșit *Fram* va rupe lanțurile de ghiată și se va îndrepta spre Norvegia, eu nu voi fi acolo. O despărțire e în tot-d'a-una duioasă.

De sute de ori 'mi arunc privirea asupra hărții care atîrnă colo pe perețe, și în tot-d'a-una mă cuprinde un fior rece. Drumul din naintea noastră pare așa de lung, piedicile așa de multe. Dar iar mă gîndesc că nu se poate alt-fel. Trebuie să mergem. Toate sunt pregătite.

Și vîntul șueră de asupra capetelor noastre și ne mină mereu spre Nord, spre țintă.

Când ies pe punte și mă uit în noaptea luminată de mii de stele și de lumina boreală, mi se duc însă toate gîndurile, și 'mi vine să mă întreb dacă n'ar fi mai bună odihna în acest templu nesfîrșit al naturei. Furnică, ce însemnează oare dacă o să fi ajunsă sau nu ținta cu firul tîei de griu? Totul dispăre în marea veciniei, în marea Nirvană. Numele noastre se vor uita cu vremea. De faptele nostre nimeni nu 'și va mai aduce aminte. Viața noastră zboară ca un nor și dispăre ca ceața alungată de soare, topită de căldura lui.

Vremea noastră e o umbră, care trece și sfîrșitul nostru pecetluit, nimeni nu se mai întoarce.

Două dintre noi vor porni în curînd și mai departe în această pus-

tietate colosală, în și mai mare singurătate și în tăcere și mai adîncă.

Miercuri 30 Ianuarie. — Astăzi un mare eveniment. Moara după o lungă pauză, a început iar să funcționeze. Cu tot frigul și întinericul Amundsen a reușit să o repare așa, în cât merge mai bine ca ori cînd.

Am avut mereu vînt de nord-est. Acum înaintăm spre Nord.

Duminecă 3 Februarie. — Suntem la 83° 43'. Vremea plecării se apropie. Trebuie să i dăm zor cu pregătirile. Săniile sunt gata. Le-am încercat de mai multe ori.

Am făcut cu această ocazie experiența că săniile cu tălpi de lemn, sunt cu mult mai ușor de tras pe ghiată de cât cele țintuite cu metal, și anume aproape de două ori mai ușor, purtând aceiași greutate.

Dar în schimb cele din urmă sunt necesare din cauză că vor rezista mai bine la drum rătăci și nu trebuie să ne temem că se vor frînge. Am făcut însă lucrurile așa, în cât tălpile le putem schimba ușor, după trebuință.

Totul lucrăm cu zel. Sverdrup coase sacii și perini. Iohansen și alți doi umplu sacii și îi așează. Blesing copiază fotografiile, Hansen desemnează o schiță a drumului făcut până acum, copiază observațiile, etc. Cu un vînt nici un om nu e pe bord care să nu simtă că momentul plecării se apropie. Poate bucătăria e singurul loc, unde sub conducerea lui Lars totul 'și urmează cursul obișnuit.

Posiția vaporului era ieri 83°32', 1 lat. și 102°28' long. Ne-am întors așa dar iarăși puțin spre sud. Dar ce are a face pentru noi câte-va mile mai mult sau mai puțin.

Duminecă 10 Februarie. — Astăzi lumina a fost așa de mare, în cât pe la 1 ceas am putut citi bineșor, ținînd cartea spre răsărit. Era însă imposibil să citec ținînd-o spre lună care stă jos spre nord. Înainte de amiază am făcut o mică plimbare cu doi din cîinii cei tineri, dintre cari unul era înhamat pentru întăia oară; cu toate astea au mers foarte bine. Drumul e solid și ușor pentru cîini. Ghița e plană așa că sper să fac drumuri bune, cel puțin la început. Merge mai repede de cât mă așteptam.

Nu se poate tăgădui cu toate astea că arare ori cine-va și a tăiat ast fel punea de întoarcere cum vom face noi. De om vrea să ne întoarcem; ne-ar fi cu neputință să mai găsim vaporul, iar înaintea noastră vom avea marele necunoscut. Un singur drum, drept înainte fie uscat sau apă, deal sau vale.

Va trebui să înaintăm mereu și vom înainta chiar vom da peste ceea de ce mă tem mai mult, anume de uscat și de blocuri de ghiată.

Mercuri 13 Februarie. — Provițiile pentru cîini sunt așezate pe fundul

caicelor, și ne vom servi în același timp de saltele. Cutez să afirm că acest fel de saltea, e ceva cu totul nou.

Noaptea trecută Iohansen și eu am încercat să dormim afară în sacii noștri de piele de ren, ne-a fost cam frig, deși nu era de cât -37, dar poate eram îmbrăcați prea ușor; la noapte vom face o nouă încercare cu o îmbrăcăminte mai caldă.

Sămbătă 16 Februarie. — Pregătirile continuă; mai sunt unele lucruri mici de aranjat, dar cari totuși cer timp, așa nu știu, dacă vom fi deja gata ca să putem pleca Miercuri 20 Februarie, după cum plănuisem întîi.

Ziua e acum așa de luminoasă în cât, în ceea ce privește această considerare, am putea să plecăm chiar astăzi. Totuși vom face poate mai bine, să mă așteptăm o zi sau două.

Trei pânze pentru săniile sunt gata. Le-am făcut din stofă foarte ușoară de bumbac. Au o lărgime de 2 și 20 metri pe o înălțime 1,30 metri; sunt făcute așa că pot să fie și împreunate câte două și întrebuițate ca pînă pentru o sanie dublă. Cred că ne vor face servicii bune; cântăresc fiecare câte 600 de grame.

Afară de aceasta, cea mai mare parte din proviziile noastre sunt deja așezate în saci.

(Sfîrșitul părții întîi)

PARTEA A DOUA

Călătoria lui Nansen și Iohansen cu săniile spre Pol.

CAP. I.

Plecarea

Marți, 26 Februarie 1895 — În sfîrșit a sosit ziua, — ziua cea mare, în care trebuia să ne începem călătoria. Săptămîna trecută am petrecut-o într-o muncă neobosită pentru ultimele pregătiri.

Trebuia să plesăm deja la 20 Februarie, dar ne-am amînat plecarea din zi în zi, căci tot mai era câte ceva de îndreptat. Zi și noapte nu ne mai gîndeam la alt-ceva de cât la ce trebuia să mă facem și ce trebuia să nu utîim.

O, această încordare neconținută ce nu ne permite să alungăm un moment măcar grijile răspunderii, să dăm frîu liber gîndurilor și visurilor! Nervii rămîn încordați de dimineața de cum ne deșteptăm și până noaptea tîrziu cînd închidem ochii. Ah! cunosc prea bine această stare, în care m'am găsit în tot-d'a-una cînd era vorba să plec și cînd retragerea era tăiată; dar nici o dată n'a fost mai tăiată de cum o să fie acum.

În nopțile din urmă nu m'am cul-

cat nici odată înainte de 3 $\frac{1}{2}$ sau 4 $\frac{1}{2}$ dimineată. Nu trebuia să ne îngrijim numai de obiectele ce aveam să luăm cu noi; din moment ce plecăm, trebuie să se lase și comanda și răspunderea în alte mâini și trebuie să ne gândim să nu uităm nimic din cele ce rămân în seama celor pe cari îi lăsăm în locul nostru. Căci observațiile științifice trebuiesc continuate, în același fel ca și până acum și trebuie să se mai facă și altele de tot felul etc.

Ast-fel sosi seara din urmă pe care trebuia s'o petrecem pe «Fram», și aranjaram o serbare de adio. Amintirile despre întregul timp ce petrecusem pe bord, se amestecau cu speranța și încrederea în ceea ce trebuia să aducă viitorul. Eu nu m'am culcat până târziu, de oare ce mai aveam de scris scrisori și de trimis salutări acasă, pentru cazul când s'ar fi întâmplat ceva neprevăzut.

Maî pe urmă am scris următoarele instrucțiuni pentru Sverdrup, căruia i-am trecut conducerea expediției.

Capitanul Otto Sverdrup

comandantul vaporului «Fram»

«De oare-ce acum părăsesc vaporul «Fram» însoțit de Iohansen, pentru a întreprinde o călătorie spre Nord — dacă se va putea până la Pol — și de acolo la Spitzberg, probabil prin țara Frantz-Iosef, îți încredințez printr-aceasta comanda asupra expediției rămase. Din ziua în care voi părăsi «Framul», toate atribuțiunile mele vor trece așa dar asupra d-tale și toți cei-l'alți îți vor datora supunere necondiționată. Cred de prisos a'ți mai da ordine în privința celor de făcut în diferite împrejurări, chiar dacă ar fi cu puțință a se da asemenea ordine. Sunt sigur că d-ta vei ști mai bine ce e de făcut în împrejurări grele, și de aceea sunt încredințat că pot să părăsesc «Framul» fără nici o temere.

«Scopul principal al expediției este de a pătrunde prin marea Polară necunoscută, din partea insulelor neosibiriene spre nord de la țara Frantz-Iosef și mai departe spre oceanul Atlantic până la Spitzberg sau Groenland. Partea cea mai importantă a acestei probleme, după părerea mea, am rezolvat-o; restul se va împlini prin înaintarea mai departe a expediției spre vest. Pentru a îmbogăți și mai mult rezultatele expediției, întreprind încercarea de a pătrunde și mai mult spre nord cu căini.

«Misiunea d-tale va fi să conduci pe oamenii încredințați comunei d-tale pe calea cea mai sigură spre casă și să nu'i expui la nici-o primejdie inutilă, fie din cauza vaporului, sau a încărcăturii, sau resulta-

telor expediției. Nimeni nu știe cât timp va trece până când «Fram» va ieși iar în apă liberă. Aveți încă provizii pentru mai mulți ani; dacă din vr-un motiv oare-care expediția ar dura prea mult, sau dacă sănătatea oamenilor ar începe să sufere, sau dacă din alte motive ai crede mai bine să părăsiți vaporul, să faceți aceasta fără a sta pe gânduri. În ce privește anotimpul când aceasta s'ar putea face, precum și drumul de urmat, în privința aceasta d-ta vei ști să judeci mai bine.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

Joi 19 curent, va apare No. 1

din

„Moda Parisiană“

COLORATĂ

Odată cu numărul acesta, care va cuprinde peste 20 de ilustrații de modă de cea mai mare actualitate, se va împărți cititorilor gratis și un

Patron tăiat

pentru o pelerină, care e acum în vogă în Paris.

Afară de acestea, primul număr al *Modei Pariziane* va mai cuprinde și o frumoasă bucată muzicală pentru piano.

Tot cu acest număr vom începe și publicarea senzationalului roman

Dragostea unei actrițe

scris într'adins pentru ziarul *Moda Pariziană* de celebra scriitoare italiană Carolina Invernizio, autoarea mișcătoarelor romane: *Sărutarea unei moarte*, *Bastarda*, etc, publicate în ziarul «Universul».

Abonamentul la acest ziar costă:

Pe un an. Lei 7.50

Pe 6 luni. „ 4.—

La abonati pe un an se vor acorda ca premii o frumoasă broșă, ultima noutate, precum și *Cartea de ghicit viitorul*.

Cei pe sease luni vor primi numai această din urmă carte.

În fie-care lună se vor acorda tuturor abonaților, prin tragere la sorți, două premii în obiecte de valoare.

Moda Pariziană se va vinde **15 bani** numărul în toată țara, dimpreună cu *patronul* sau cu un supliment conținând un model colorat.

Abonații din provincie vor trimite 20 bani în plus, pentru portul premiilor.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XLX

Îi spuseră că fusese înșelat asupra reîntoarcerii ei în lagă, dar nimeni n'avem curajul să i vorbească de hotărîrea și trădarea ei.

A doua zi toți fură în picioare de cu zori, după ce se rînduiră toate și luară un mic dejun, porniră.

Nu mai rămaseră de cât cei doi prieteni pentru planul galeriei, cu servitorii cei negri ai lui Moore.

În timpul lucrului *Champion* zise: — Știi ce prietene? Îmi vine o idee. Să lăsăm bogățiile d-tale care sunt foarte problematice, și să ne ocupăm de astea serios. Știi că e o vorbă „nu lăsa vrabia din mână pentru cea din par”.

D. Moore nu răspunde nici da, nici nu.

Când lucrările tură isprăvite, cei doi negri strinseră instrumentele, care serviseră la desemn, apoi așezară masa pe iarbă; mîncară vesel și gătiră un cort portativ lângă un foc aprins.

Vom lăsa pe cei doi prieteni cu servitorii lor, să își urmeze somnul și vom urmări coloana unchiului Petruș.

În fruntea coloanei mergea călăreții lui Cioc de Vultur și a lui Ochi-de Linx.

Maî în urmă veneau furgoanele. Cel dintîi furgon era a d-lui Milion, numit și furgon-salon. Tinerii Euro-peni mergeau călare, afară de d. des Rivières, care prea slab încă să împărtășească aceste oboseli, sta de ținea de urit cucoanelor, pe care vremea rea le ținea veșnic închise în furgoanele lor.

În mijlocul acestor furgoane era un cuptor mare plin cu cărbuni, care întreținea o temperatură înaltă.

În acest timp frigul creștea, căci pe lângă că venea iarna, apoi se apropiă din ce în ce regiunile înghețate.

Cucoanele se ocupau cu lucru de mână, brodați, croșetați, împleteți; doctorul se îndeletnicea cu vr-o preparație anatomică, iar d-l Fontaine sfîrșea toate volumele din bibliotecă.

Cât despre d-l Barbier, pe când tînărul des Rivières se încerca să fie de ajutor cucoanelor, ridicându-le ghemurile de jos, ținându-le la depănat, el se plictisea de moarte, ajungând din ce în ce mai melancolic.

Frumoasa d-ra Elena îl mai necăjea din când în când cercând să îl înveselească.

D. Barbier sta posomorît și mîhnit. Într-o zi când părea mai mult de

cât ori când adâncit în gânduri negre, bătrâna d-ră Leroux, care și ea părea că mușese de când cu aventurile galante cu vrăjitorul Crowlor, se apropia de el.

— Parî, dragă d-le, foarte plictisit.

Postul fabricant de piepteni, tre-sări ca și cum ar fi primit o des-cărcare electrică. Stătu o clipă ca paralizat, apoi răspunse:

— Ești d-ră tot atât de bine-voitoare, cât de frumoasă.

— Știi ceva, că e foarte galant, ceea ce mi s'au spus, d-le Barbier?

— E sincera expresiune a sentimentelor mele cele mai intime, și îți mulțumesc din toată inima, că mai băgat în seamă.

Dacă d. Barbier era încâtat că fusese întrebat de d-ra Leroux, aceasta era în ceruri sorbind galanteriile cam învechite ale bătrânului holtei.

Acesta din urmă, cu toată vîrsta înaintată, în fond era cam sficios. Poate n'ar fi dus convorbirea mai departe, dacă d-ra n'ar fi apucat mînea din sbor.

— Ești mîhnit d-le Barbier, că ai venit cu noi, poate îți pare rău de pasul făcut?

— Nu, nu, nu asta mă mîhnește, d-șoară. Ce mi s'au spus de locul unde mă duc, fiindcă sunt singur, și nimeni pe lume nu se gîndește la mine, nimeni nu mă iubește?

— Nu! și vina d-tale oare? întreba cu îndrăzneală bătrâna fată. Mi se pare că ai tot ce îți trebuie ca să plăci și nimeni nu te iubește, fiindcă nici d-ta nu iubești pe nimeni.

— Să te auză D-zeu, d-ră, aș vrea să fie adevărat ce spui. Din nenorocire sunt înaint în vîrstă, și vîrsta, în care poți place a trecut de mult.

— Ei bine, d-le, eu nu văd lucrurile astfel; eu cred că inima n'are vîrstă, și așa cum mă vezi, măcar că nu mai sunt așa de tinăra, nu disperez de a întâlni odată un om cinstit, care să mi ceară mîna.

— Și l'ai primi chiar dacă ar fi mult mai bătrîn de cît d-ta?

— L'as primi cu multă bucurie, mai cu seamă, dacă va fi ca d-ta un om galant, amabil și bun.

Provocarea era directă, D. Atanase se înroși ca o pătlăgea, apoi zise:

— Ai lua de soț chiar pe d. Barbier?

— Să n'cerce să mi ceară mîna și va vedea.

Bătrâna cochetă fugi la cea l'altă margine a sălei, ca rușinată de mărturisirea pe care o făcuse.

D. Barbier se sculă și se îndreptă cu un pas grav spre doctorul Leroux, ocupat în acel moment cu împăierea unui vultur de munte.

— Domnule Leroux aș dori să îți vorbesc câte va momente.

— Poftim, zise doctorul.

— Am onoarea, zise fabricantul de pepteni de a cere mîna nepotei d-tale Elisa Leroux.

— Ce?... întrebă doctorul, care credea că n'auzise bine.

— Repet, domnule, că vii să cer onoarea de a intra în familia d-tale dând numele meu domnișoarei Elisa Leroux.

— Dragă prietene, zise doctorul întinzînd mîna, dacă mi-ai vorbi serios, n'am nici o obiecțiune de făcut. Ai vorbit cu Elisa?

— Intr'un mod general după cum cerea conveniențele; dar d-șoara Leroux mi a spus să vă fac d-voastră cererea. Acum fiind că d-ta îmi implinești dorința, o voi întreba și pe ea.

După cum se vede, oamenii nun-tei nu și perdeau timpul și mai multe căsătorii se desemnau la orizont.

Pictorul Beaudoin ceruse și căpătase de la d. Milion autorizația d'a un pretendent la mîna domnișoarei Bourgeois eleva lui, pe cînd un observator bun, ar fi văzut unele cochetării schimbate între frumosul marchiz și d-șoara Fontaine.

După două zile d. Champion și cu d. Moore ajunseră coloana.

Era tocmai la timp, căci ajunseră pe marginele unui fluviu mare, care nu se putea trece de cît cu vaporul.

Poposiră dar, pînă cînd mecanicianul Martin, să înșurubeze și să reconstituiașcă vaporul.

Aici Indienii Linzi își luară rămas bun de la caravană și apucară spre sud, căci acolo era pămîntul strămoșilor între riul Weenisk și lacul Cat-Pisk.

Despărțirea fu dureroasă. Acești sălbateci nenorociți nu știau cum să arate compatrioților noștri dragostea și recunoștința lor.

Unchiul Ion Petruș, se arăta mărinimos, le dădu proviziuni, și fiecărui războinic câte o pușcă, un revolver și munițiuni.

L

Plecarea spre țara pescarilor

În sfîrșit trecură riul, ajunseră pe cel l'alt mal.

Cioc-de-Vultur veni în fața d lui Milion.

— Tata, mare șef al albilor, zise el, a sosit pe pămîntul părinților noștri, de azi înainte tata, să se creadă ca în țara lui. Corwi sunt recunoscători, ei nu pot uita, că nu numai că vă datorește viața dar și mijlocul de a fi ajuns cu bine în țara lor. Tot ce e al lor e și al d-voastră.

D. Milion mulțumi cu putere marului șef.

— Mulțumesc lui Cioc de Vultur, zise unchiul Petruș, m'am hotărît să petrec iarna în pămînturile lor,

dar să fie liniștiți, ca voiți răsplăti pe Corwi și pe nevestele lor pentru supărarea pe care le vom face.

Își urmară calea înainte.

D. Champion și d-nu Moore, care mergeau înainte, veniră să spue că au zărit cele dintîi căsuțe din sat.

După trei ore fură în satul indian.

Toți locuitorii alergară să primească pe străini.

Căinii puțin ospitalieri se arătară mai întîi în mare număr, și arătau porniri nu tocmai împăciuitoare.

Satul se compunea din vreo șase sute de corturi făcute de piele, aproape toate de aceeași formă.

D. Milion și cu tovarășii săi nu se puteau opri de a nu admira hărnicia de stup, care domnea acolo, și toți chiar, cucoanele se dădură jos pentru a vedea de aproape, acest traiu, la care aveau să ia parte câteva luni.

Cioc-de-Vultur pofti pe toți să vie în cortul lui, care era în mijlocul satului și mai mare de cît al tuturor.

Cel dintîi lucru pe care îl făcu șeful Indian fu de a prezenta d-nelor Europene pe femeile sale, care erau în număr de opt, și căre, să ne grăbim a spune, nu erau nici de cum geloase unele de altele.

Ca bune gospodine, se îndeletniceau cu uscarea cărnei.

Doamnele europene strănseseră mîna indienelor și desmerdară copii lor, cari se rostogoleau goi de tot pe jos.

Fură mirate de înfățișarea de sănătate și grație a unora și a altora.

Canadianul, care auzi jutecățile schimbate între ele, luă cuvîntul.

— Știi, zise el, că în Europa se crede, că femeile indiene sunt niște sclave osândite a face cele mai grele treburi. N'aveți de cît să vedeți că aceasta nu i tocmai adevărat. Adevărat că lucrează foarte mult.

«Dar nimeni nu o silește și acest timp bărbatul nu stă să o privească fumându-și luleaua. Nu, încăleacă pe cal, se duce după vînat, și zi și noapte străbate câmpiile pentru a se apăra împotriva dușmanilor.

Unchiul Petruș se îngrijea de o instalațiune pentru iarnă.

Guilom Novet dădu un plan care fu urmat.

Era vorba să se construiască două corturi foarte mari și concentrice, exteriorul servind de paravan interiorului, și lăsînd între acestea din urmă și cea l'altă, un fel de tun de aer, care să servească pentru încălzit.

Inginerul se pregătea să supravegheze lucrările, cînd a patra zi Guilom Novet veni în cortul său.

— Domnule Champion, îi zise el, dacă vreți să nu pretreceți iarna aici, și să nu amînați pe la anul călătoria la Pescarii de balene, nu a-

vem nici o clipă de pierdut. Ne tre-
bue o lună de mers până acolo.

D. Dick Moore venise în timpul a-
cestui sfat.

— Sunt gata de plecare, asta nici
vorba, dar să-mi spuie Novet, de ce
vrea să plecăm spre Nord tocmai
acum iarna, și nu așteptăm timpul
desghețului?

— De ce, reluă d. Guilom, fiindcă
pescuitorii de balene n'au de ce sta
la nord în timpul înghețului, și se
scoboară spre Baia Hudson, unde îi
vom întâlni.

— Așa da! exclamă d. Moore.

— Dar încă o vorbă, zise Cham-
pion, de ce crezi să tocmai acelora
le-a incredințat Castorii comoara.

— Fiindcă Castori de și foarte
nomazi, nu s'au dus nici odată mai
departe de baia Hudson, și prin ur-
mare nu pot cunoaște alți eschimoși
de cât acei, care vin acolo.

— Atunci, n'avem de cât să ple-
căm imediat, zise d. Champion.

Guilom se scărpină după ureche.

— Ce mai este?

— Încă ceva. Cu ce facem noi
drumul.

— Nu cu picioarele? întrebă d.
Champion.

— Nu se poate.

— Călare atunci.

— Nici atât.

— Să cer unchiului un furgon?

— Peste zece zile vom avea toți
catarii morți de foame și de frig.

— Atunci, spuneți părerea.

— Iată ce e, zise Novet. În fie-
care an vin de la nord, societăți de
vânători și de negustori de blănuri.
Aceștia din urmă sosesc adesea în
săni și pentru ei e un prilej să-și
dea una din săni, pe aici, de unde
nu mai au nevoie de ele.

— Cât crezi că are să ne ceară?
întrebă d. l. Champion. Să nu stai
mult la tocmeală; sunt bogat și eu
și unchiul și nu ne uităm la zece,
douăzeci de mii de franci.

— N'are să fie așa de scump, zise
vânătorul rîzînd. Să-mi dai o pușcă
încoace. Cu ea capăt ce vroiu.

— Bucuros zise d. Champion, care
alergă să-și aducă pușca. Guilom, o
luă, apoi luându-și rămas bun plecă.

LI

Plecarea

Absența vânătorului ținu patru zile.

În sfîrșit se ivi aducînd cu el o
sanie foarte frumoasă trasă de două
reni.

Atunci începură pregătirile.

Nu vom mai descrie, mîhnirea
care cuprinsese pe toți la despărțire și
mai cu seamă pe d. na Champion.

Ziua întîi merseră bine, spre sea-
ră se opriră într-o pădurice de brazi,
întinseră un cort făcut din piele de
căprioară sub care se adăposiră. Gui-
lom deshămă renii și-i lăsă în li-
bertate.

A doua zi însă cerul începu să se
înozeze tare.

— Vom avea ninsoare, zise Gui-
lom Novet.

Mai merseră o bucată, dar începu
a ninge așa de tare și de des, că
drumeții noștri trebuiră să se opreas-
că în loc și să caute să-și facă un
adăpost.

Dar peste noapte începu să se în-
senineze și să înghețe. Atunci Guilom
Novet propuse, să pornească înainte,
ca să nu piardă un timp prețios.

Dar când să inhame renii la sanie,
băgă de seamă că nu sunt nicăieri.

— Nu ne mai lipsea de cât acci-
dentul acesta acum, zise Champion.

— Ce accident, zi nenorocire, în-
trerupse Guilom.

— Ce e de făcut?

— Nimic alt de cât să mă duc în
căutarea lor, nu cred să fie departe,
zise Guilom, care și porni.

Medor, despre care am uitat să spun
că făcea parte din escortă, se apro-
piă dînd din coadă de stăpănu-său.

Atunci d. l. Moore îi veni un gând:

— Pun rămășag că eu cu căinele
meu o să găsim mai iute renii, de
cât Guilom.

Își luă pușca și urmat de căine
porni și el.

D. Champion se înveli bine în blă-
nură și, peste puțin adormi. Într'un
tîrziu se sculă cu senzațiune de frig.

— Ce să fie oare își zise el, deș-
teptându-se.

Peste tot tăcere și pustietate.

— Nenorocii mei tovarăși se vor
fi rătăcit, își zise el.

Se uită la cer și se îngriji.

Bolta cerească, înainte așa de lim-
pede și de luminoasă, se acoperea
de nouri cenuși, stelele se stingeau
una câte una, și un vînt groaznic
venind de la Sud, făcea să răsune
în imensitatea singurătății niște mu-
gete înfiorătoare.

O furtună de zăpadă se pregătea.

Nici vorbă să mai poată sta în
cort; se apropiă de sanie și scotînd
cuțitul lui de vînătoare, își scobi sub
sanie un fel de groapă, unde putea
să încapă bine. Apoi după ce-și făcu
un așternut de piele, se culcă acolo.

Îndată se stârni furtuna.

Vîntul sufla cu atîta putere, că
scotea din pămîntul înghețat sloiuri
mari de zăpadă, pe care le purta ca
niște fire de paie. Un om, un cal,
un bou ar fi fost tăiați în două, de
vîrtej.

Auzînd acele zguduirî grozave, d.
Champion înțelese că de bine gân-
dise, să-și facă acest adăpost. Se gân-
dea și la tovarășii săi:

— Ce o fi făcînd. Unde să fie? Pe
unde i-o fi prins furtuna?

D. Champion așteptă ast fel sub sa-
nie, aproape îngropat în zăpadă vr'o
patru cinci zile.

Nici Dick Moore nici vînătorul nu
se arătau.

Atunci neștiind ce să facă își aduse
aminte de o vorbă a lui Guilom, cum
că nu mai au mult de umblat până
să dea de un sat locuit.

Se înveli cu două piei de urs, își
luă armele cu munițiunile trebuitoa-
re, un pumn de aur, din care mai
lăsă în sanie, într'un buzunar al
unei blănii, unde mai puse și biletul
următor:

«Prieten!»

«V'am așteptat aici trei zile și trei
nopti. Am dreptul să cred că vi s'a
întîmplat ceva rău și v'a împedicat
de a vă reîntoarce la mine. Plec sin-
gur ne-avînd altă călăuză de cât bu-
sola mea.

«Voiu urma mereu direcțiunea spre
Nord. Pretutindeni, voiți avea grijă
de a lăsa urme de trecerea mea, așa
ca să puteți să mă ajungeți dacă se
va putea vr'odată.

«Oh! prieten, cât aș fi de fericit
să vă știu sănătoși!».

Inginerul făcu roată ochii în jurul
său, ș'apoi se hotărî a porni.

Călătoria ținu cinci zile fără vr'un
incident deosebit.

Provisiunile le isprăviseră, și acum
îi clănțneau dinții de frig și de foa-
me, când o pasere trecu pe deasu-
pra lui. O ochi și trase, era o pre-
peliță de la Nord.

(Va urma)

Briganzii din Capitanata

Urmă și fine

Soldatul făcu o mișcare convul-
sivă, ca și cum fărul i-ar fi și intrat
în carne.

— Nu te teme, murmură brigan-
dul, și plimbă vîrfurile ascuțite, încet,
de la gât până la brîu, ca și cum
ar fi tras-o bine pe o scîndură. O
brazdă lungă roșie, ca o tăietură de
brici, se făcu pe pieptul nenoro-
citurii, și dispăru curînd sub singele
care isvora. Și acest singe curgea
picătură cu picătură pe pămînt ca
niște lacrimi.

— Ah! Ah! zise șeful, vezi?

— Uite cum curge, zise altul.

Tînărul de santinelă își ascunse
fața în mîini.

— O să vorbești? urmă șeful.

Carabinierul se uită cum curgea
singele, ridică capul, fixă pe bri-
gand și făcu semn că nu. Cei trei
monștri se uitară unul la altul mai
mult cu mirare de cât cu supărare.

— Dar ce, dobitocule, vrei să
mori! strigă șeful, apropiindu-și o-
brazul de al carabinierului, și atin-
gîndu-l cu mîna pe față. Nu vezi
că ești în mîinile noastre și că pu-
tem să te spintecăm ca pe un miel?
ce crezi? că or să vie să te scape?
Spune ceva, vorbește, să auzim! Zi-
măcar o vorbă.

Carabinierul rămase mut. Apucat

de furie, unul din briganzii ridică pumnul, dar șeful îi opri brațul și puse mâna pe pușcă: «Să cercăm și așa», zise el, și ridicând arma, îi dete drumul peste piciorul nenorocitului, cu atâta forță, în cât oasele trosniră și victima dând un strigăt de durere, se contractă ca într-o eriză de epilepsie. Dar înfringându și suferința, soldatul bătu în pământ cu piciorul cel rănit, ridică capul, și zise: «Nu!»

Cei trei briganzii se aruncară asupra lui și erau aproape să-l scoată ochi, când, tinerul care prin oroarea ce nu o putea suporta devenise îndrăgneaș, strigă:

— Ei! omoriți-l odată! Trageți-l un glonț în cap. La ce bun să-l faceți să se chinuiască atâta?

Cei trei briganzii se întoarseră, iar șeful se aruncă asupra lui și îi dete un pumn după ceafă, că îl lovi cu capul de piatră. Zăpăcit, acesta își relua locul, fără vorbă; dar uitându-se pe coasta muntelui, făcu o mișcare de surpriză, se plecă mai înainte, nemișcat cu ochii fixi. Șeful nu observă nimic și reveni la prizonier. Era palid, crișnea din dinți, tremura de ciudă; chiar și tovarășii săi îl priveau cu spaimă. Punând una din groasele lui mâini pe capul soldatului, îl amenință cu cea laltă, și cu ochii înjertați de sînge, cu vocea infundată de furie, zise:

— Ascultă, ți ai pus în gând într-un ceas rău, ca să fii încăpăținat cu mine. Tu nici nu știi cine sunt eu, nici cât te pot schingiui. Pot să te canonesc, fără să te omor, până mâine, până ți oi scoate ochii și nu vei mai semăna a om. Nu mă scoate din fire. Mai bine vorbește.

Mereu tăcere. Briganzii nu mai puteau răbda. Cu un țipăt de furie, plecându-și frunțile, ei se aruncară pe prizonier, ca niște păsări de pradă, sgîrîindu-l cu virful pumnalelor lor, peste ochi, peste dinți, peste genunchi, peste picioare, înduindu și loviturile, oprindu-se numai ca să răsuflă, zicîndu-și unul altuia: «Încet» ca să nu moară dintr-o dată. Pe pământ cădeau picături de sînge, bucăți din cămașe, șuvițe din pîr. Nu se auzea de cât respirația obosită a măcelarilor acestora, șgomotul loviturilor lor și horcăiturile victimei.

— Nu l omoriți! Incepu să strige tinerul brigand, întorcîndu-se brusc când în spre el, când spre câmpie, și strigînd mai tare, ca și cum ar fi vrut să oprească să nu se audă vre-un zgomot de afară... Așteptați, va spune totul! Dacă l omoriți nu veți ști nimic! Mai cercați! A făcut semn că vrea să vorbească. Il veți omori după aceea, chiar eu îl voi da o lovitură de pumnal în inimă. Lăsați cuțitele, loviți-l numai

cu pumnii! Nu vedeți că moare!?

Fără a se opri din strigăt își aruncă ochii spre câmpie, apoi sări de odată în mijlocul curții, strigă cu un accent plin de dispreț:

— Lașilor! trei contra unui muribund.

— Blestem! strigă șeful, aruncându-se asupra lui cu pumnul ridicat.

— Prea târziu! răspuse cel-lalt, și arătînd poarta, strigă: Priviți!

Avertizați prin aceste vorbe, cei doi frați aruncară o manta peste victimă; șeful își încercă carabina pentru a se arunca spre inamicul necunoscut care înainta. Un zgomot de arme, de pași, de voci; baionete țevi de puști străluciră la poartă, și o trupă de carabinieri năvăli în curte, înconjurară, dezarmară și legară pe toți cari erau față.

Se făcu o tăcere de câte-va momente în care timp nu se auzea de cât respirația iute a soldaților.

— Sguduți pe muribund, strigă de odată brigandul cel tîner, care, ca și cel-lalt, era în genunchi și cu mâinile la spate.

— Ce muribund? zise căpitanul, înaintînd printre soldați.

— Colo, în colț.

Toți se întoarseră, dar nu văzură nimic.

— Sub manta, repetă tînerul.

Căpitanul se apropie de colibă, ridică mantaua și o aruncă departe. Un strigăt de oroare eși din pepturile tuturilor. Nenorocitul prizonier, în genunchi pe pămînt, cu mâinile legate la spate, cu figura palidă și plecată pe pept, nu era de cât tot o rană. El făcu o sfortare pentru a se ridica.

— Deslegați-l iute, ordonă căpitanul, dați-i să bea.

Acestea făcute în grabă, căpitanul se întoarse spre tînerul bandit: Vorbește! Când a fost prins acest om? Spune adevărul înainte de moarte.

— Omul acesta? zise brigandul tremurînd de desgust, acest carabinieri?... L-au prins azi dimineață... l-au adus aici... ei voiau să vorbească... el nu voia... s-au aruncat asupra lui... i-am văzut... Doamne!... Doamne!...

— Dar tu cine ești? zise căpitanul, luîndu-i pălăria din cap.

Toți n-avură de cât un strigăt: O femeie.

— Da, zise aceasta, o femeie pe care ai furat-o... acum 15 zile... Mi ai pus cuțitul în mîna și m-ai silit să-ți urmez. Dar jur, că mâinile nu au fost nici o dată pătate de sînge... Sunt din San Severo... o sîrmană țerancă.

— Cel puțin, de ce n-ai omorît pe unul din acești mizerabili?

— N-am îndrăznit... m'ar fi chinuit. O, de ați ști ce sunt în stare

să facă. Azi am crezut că inebunesc... dar el... el a fost un eroi... a suferit totul fără nici o vorbă.

— Duceți pe netrebnicii aceștia la picioarele victimei lor.

Capul nenorocitului era acoperit cu o batistă.

— Sunt aci, zise căpitanul, plecat spre soldat, care începea să-și vie în fire, ești în mijlocul camarazilor tăi. Curaj!

Soldatul ridică încet fruntea, întinse mîna și o puse pe capul șefului briganzilor, apoi o retrase. Pe buzele-i însîngerate, flutură un zîmbet, se dete un pas înapoi și scuipă în obrazul călăului lui.

— Ce e asta? strigă căpitanul văzînd că din gura soldatului căzuse ceva alb și negru.

— Răspunsul pentru colonel! răspuse rînitul cu o voce stînsă.

— Pentru colonelul din San Severo? Acela pe care ți l-am dat azi dimineață?

Carabinierul făcu semn că da; căpitanul alergă la el, îl luă de gât și-l sărută pe frunte.

— Copii, în genunchi înaintea acestui brav. El ducea colonelului răspunsul de plecarea noastră, și dacă briganzii l'ar fi citit, nu i-am fi mai putut prinde!...

«În genunchi înaintea lui, e un eroi, un martir. Iar voi, canaliilor, sărutați-l picioarele, sfîrși el, adresîndu-se briganzilor.

Unul după altul, briganzii sărutară picioarele rînitului.

— Căpitane, zise femeia privindu-l cu grije, aș fi putut să dau semnalul când v-am văzut, dar n-am vrut ca acești mizerabili să scape... Cer, ca răsplată, pentru că nu mă mai pot întoarce în satul meu, să mă împușcați împreună cu ei.

— Nu! strigă rînitul, și întinzînd spre femeie mîna sa sîngerată, urmă: Dă... trebuie să faci o faptă de bine-făcere.

— Care? spune, care?... Și ea se aruncă în genunchi, cu mâinile împreunate, înaintea soldatului.

— Să mă însoțesc.

— Unde?

— Peste tot.

Spectatorii se priviră înmărmuriți.

— N-ați văzut încă toate rănile mele, priviți.

Își ridică batista care i acoperea fața. Nenorocitul era orb.

În culmea furiei carabinieri omorîră pe loc, pe briganzii, iar femeia, ridicînd ochii spre cer, murmură:

— Viața mea ți-o dau toată!

E. De Amicis

Numărul 37 din «Ziarul Căleto-riilor» va apare Marți 17 Martie corent.

Abonamente cu premii

De la 15 Martie 1898

Cine se va abona cu incepere de la 15 Martie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineata, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B. De oare-ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminică, prețurile s'au mai scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cavintul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cu-vintul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moșii, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

Premiile noastre pentru Martie

După cum am anunțat, la zi întâi a fie-cărei luni acordăm tutulor abonaților ziarului *Universul* politic prin tragere la sorți, trei premii constând în obiecte de valoare.

Iată cele trei obiecte pe care le acordăm la 1 Aprilie a. c.

- 1) O elegantă etajeră de metal;
- 2) O cupă de metal bronzat;
- 3) O masă cu serviciu complet de fumat.

La aceste premii vor concura toți abonații actuali ai ziarului *Universul* politic, precum și toate persoanele care se vor abona la *Universul* până în seara de 31 Martie a. c.

A se vedea costul abonamentului, precum și celelalte premii pe care le acordăm pe pag. 2.

Orice tuse vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orice tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscași, București.

Toate cutiile care nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, care n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, care se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mic de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nicăi cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din ce mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12-1½, atelierul de reparațiuni este închis

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână
MARȚA și VINEREA

Cartea sfântă a lui Brahma

În timp de mai multe secole, Gengis-Khan, Temerlan, Bator cuceriseră puțin câte puțin cea mai mare parte din peninsula; dar fusese rezervat marelui Khan Herma joun de a stabili definitiv dominația tătară de la Indis până la Gange. Apoi venise fiul său Akbar Mahomet Akbar — Akbar însemnează monarh neînvinș — care poate fi, fără teamă, recunoscut ca cel mai mare geniu al rasei sale.

Acesta s'a făcut să fie proclamat împărat la 15 Iulie 1556. De și atunci toți cei din vechea civilizație brahmană s'au supus învingătorului împărat.

Nu mai *Brahmes*, mari preoți ai religiunii naționale, steteau în rezervă. Ei nu manifestau nici o ostilitate în contra învingătorilor lor; dar, pe când seniorii indieni și plebea se grăbeau de a desvălui cuceritorilor secretele administrației lor, ei se abțineau de a divulga cultul lor... Și Akbar era foarte curios și dorea să știe religia lor.

În zadar el încercă toate mijloacele, căci nu putu să afle nimic, căci dogma lui Brahma nu se afla de cât în *Vedam*, carte sfântă, la care au colaborat peste 40 de autori sanscriți și această carte nu e știută de cât de foarte puțin.

Atunci, spre a-și ajunge scopul, Akbarrecurse la un subterfugi. Cu banii mulți el a câștigat complicitatea unei femei din Benares care conduse la un brahman renumit pentru virtuțile sale pe un tânăr indian cu totul devotat împăratului, prezentându-l ca un sorman orfan din tribul brahmanilor.

Această femeie avusese ocazie, ca rudă a unei brahmine, de a asista la ceremoniile de prima consacrare a unui copil, născut în sanctuar și prin urmare destinat la inițierea supremă.

Tânărul Teizi, învățat de ea, putu deci să răspundă esact la chestiunile preotului relativ la primii săi ani. El i-a zis fără să comită vre o greșală că i se frecase limba cu reșină muiată în făină, că stătuse expus o noapte întreagă la lumina lunii și că, brahmanul, tatăl său, rugase, îndată ce copilul se născuse, pe Ființa supremă de a șterge păcatele pe oare el le putuse comite. În fine, la vârsta de zece ani, i se dăduse numele de *Chornes*, care e titlu onorific al brahmanilor.

Spre a termina interogatoriul său Tippoo-Djimoun, veneratul preot, căruia femeia necunoscută i adusesse pe Feizi, dă ordin acestuia de a-i arăta mâinile; dar tânărul indian

nu i-a întins de cât o mână singură, cea dreaptă¹⁾.

La aceasta brahmanul nu se mai îndoi și-l primi ca novice.

Akbar era foarte mulțumit de acest prim succes. Astfel împăratul află modurile cum se fac diferitele ceremonii brahmane, însă pentru el asta nu era de cât o slabă satisfacție, căci el dorea să cunoască filosofia și morala religiei indiene, lucru pe care Feizu nu putea să i-l destăinuiească de cât după zece ani.

Acest termen se apropia cu toate astea, și viitorul brahman putu într-o zi să anunțe pe seniorul său că va fi în stare să înceapă pentru el traducția câtorva sfinte *Vedam*, care trebuia să-i fie data imediat după ce el va fi inițiat.

Această ceremonie se face cu cea mai mare pompă. În această zi neofitul este regele orașului. El e dus pe străzi pe un palanșin ornat cu aur și stofe prețioase. El însuși e îmbrăcat cu cele mai frumoase museline din India, și îi fac escortă o mulțime de servitori, ducând unii mari umbrele, alții evantaliuri cu care i fac vânt, iar alții niște vase din care exală mirosuri îmbătătoare.

Toți indienii se prosternă în fața lui.

La grădina Rozelor, lângă pagoda lui Siva, trebuia să se facă inițierea lui Fiezi, Tippoo Djimoun, înconjurat de familia sa și de cler, după ce dădu neofitului un arc de trestie de zahăr, începând solemnitatea pentru ca să-i conducă în sufletul său de la piept, unde stătuse până atunci, și până la creier, unde trebuia să stea de aci înainte.

Pentru asta, preotul trece mâna lui de la piept la cap, apăsând pe nervul pe care l crede că unește aceste două părți ale corpului, până ce pacientul, într'un moment de extaz, strigă că corpul și sufletul său s'au reunit și că el face acum parte din divinitate.

Feizi de odată însă a simțit că spiritul lui se deschide și el are rușine de rolul pe care l'a jucat.

El tremură; genuchii săi se încovoae; mărturisirea e pe buzele lui. Cu toate astea el ezită încă, când de odată, fiica lui Tippoo-Djimoun se apropie de el și i trece o coroană de flori pe după gât.

Această emblemă însemnează că tinera fată l'a ales drept soț. Atunci Feizi cade la picioarele brahmanului și i destăinue totul.

Mulțimer e înspăimântată.

Toți prevăd că el va fi ars de viu.

Dar Tippoo-Djimoun decide cu

¹⁾ Brahmanii se împart în două mari clase: în acei ai mânei drepte și cei ai mânei stângi, după cum ei consideră pe una sau pe cealaltă ca curată sau necurată. Numai mâna curată poate atinge idolii sau vasele sfinte.

totul altfel. Feizi a fost fiul său și de aceea el l'pedepsește numai cu exilul în pustietate. Dar pe el se va pedepsi cu moartea, căci s'a lăsat să fie înșelat; și eroarea lui dovedește că fiacără cerească numai locuiește în sufletul său. În zadar Feizi protostează, cere partea sa de pedeapsă; bătrânul drept ori-ce răspuns, îi arată cu gestul drumul care duce la țară.

Atunci protegiatul lui Akbar se îndepărtează trist și fără chiar să-și întoarcă ochii. El a rătăcit prin păduri mai multe zile până ce într-o seară, zdrobit de oboseală și de emoțiune a adormit la picioarele unui arbor.

La deșteptare el a fost surprins de a vedea trecând pe d'asupra capului său cete de vulturi, care se coborau jos pe o câmpie.

El s'a tîrît până acolo și a rămas înmărmurit. El zări un cadavru oribil mutilat care era al lui Pippoo Djimoun. Cadavrul era legat de o targă făcută din nuele împletite și legată de un cal care era mort alături de om.

Sormanul preot se pedepsise singur se pusese pe acea targă se legase de coada unui cal și se lăsase să fie tîrît printre stînci. Feizi îl ridică în brațe și se sili să-l însuflețească.

Asta fu în zadar, căci el murise deja de mult.

Astfel Aktar puternicul monarh nu putu cunoaște secretele brahmanilor.

Cât despre cartea sfântă *Vedum* ea nu a fost revelată de cât la sfîrșitul secolului al XVIII-lea și primul străin care a avut cunoștință de ea fu și guvernatorul Indiei engleze, lordul Hastings.

Edmond Neukomm.

Un patron tăiat

se va împărți gratis tuturilor persoanelor care vor cumpăra No. 1 din *Moda parisiană colorată*, care va apărea poimăne Jou, 19 Martie a. c.

EPISOADE DIN CĂLETORIA MEA

LA

POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. I.

«Dacă va fi nevoie să vă îndreptați spre uscat, cred că mai favorabile ar fi Spitzberg sau țara Frantz Iosef.

«Dacă, după întoarcerea mea și a lui Iohansen va trebui să cercetăm după expediție, se va face mai în-

târ în aceste locuri. Ori și unde ați ajunge la uscat, veți ridica pe promontoriu semne vizibile, după puțină și veți depune câte un scurt raport despre cele întâmplate și desdirectia ce veți lua-o.

«Chestiunea că ce ar trebui să luați cu d-voastră în caz când ați fi siliți să părăsiți «Framul», am desbătut-o de atâtea ori, în cât cred că e de prisos să mai stăruiesc asupra ei. Știți, că într'un asemenea caz te ai îngriji să fie la îndemână, des-tule caice, săni, patine de zăpadă și alte obiecte necesare pentru o călătorie pe gheață. În alt loc îți dau indicații cu privire la proviziile pe care le cred mai nimerite pentru o astfel de călătorie, precum și la cantitatea necesară pentru fie-care om.

«Știți de asemenea că veți avea pregătit totul pentru a putea părăsi *Framul* în cel mai scurt timp posibil, în caz când s'ar întâmpla ceva prin foc sau presiune. Dacă gheața va permite, cred că cel mai bun lucru este să se facă un depozit cu toate cele de lipsă într'un loc sigur pe gheață. Toate obiectele necesare care nu pot fi păstrate pe gheață, vor trebui să fie păstrate pe bord așa ca să fie ușor la îndemână în oricare împrejurare. După cum știți, acum în depozit nu se află de cât provizii concentrate pentru călătorie cu săniile; dar de oare ce poate veți sta mai mult timp pe loc, ar fi foarte de dorit ca să economisiți din carnea conservată, din pești și legume cât se poate mai mult; dacă ar veni vremuri neliniștite, așa crede chiar că ar fi bine să se păstreze pe gheață și dintre aceste provizii.

«Dacă *Fram* ar ajunge prea mult spre nord de Spitzberg și ar fi prins în curențele din spre țărmul de est al Groenlandei, sunt multe posibilități asupra cărora acum cu greu ne-am putea face o părere.

«Dacă însă ați fi nevoiți să părăsiți *Framul* și să vă întoarceți spre uscat, atunci va fi mai bine, după cum ați observat deja, să faceți semnale cu indicațiile locului în care parte vă îndreptați, etc. pentru că se poate ca expediția să fie căutată acolo. Dacă în acest caz ați putea încerca să ajungeți în Islanda (care e țara cea mai apropiată și unde dacă ați urma marginea gheturilor în prima jumătate a verii ați putea să ajungeți), sau în coloniile daneze spre vest de la Cap Farewell, aceasta veți putea s-o hotărâți mai bine dvs. luând în considerare toate împrejurările.

«Printre obiectele pe care ar trebui să le luați în cazul părăsirii «Framului», afară de proviziile necesare așa vrea să fie armele, munițiunea, —precum și toate memoriile științifice și cele l'alte, observațiile și colecțiile științifice, întru cât nu vor fi

prea grele, iar în acest caz probe din ele; apoi fotografiile, —mai bine plăcile originale, sau, dacă acestea ar fi prea grele, copii.

«Las aci câte-va memorii și scrisori, în îngrijirea d-tale, și te rog să le dai Evei, dacă eu nu m'aș mai întoarce sau dacă dvs. veți ajunge, în contra tuturor probabilităților, înaintea noastră acasă.

«Hansen și Blessing va lua după cum știți, conducerea diferitelor experimente științifice și a colecțiilor. D-ta veți îngriji de sondagii, care să se facă ori de câte ori va fi posibil. Aș dori, dacă s'ar putea, cel puțin câte o dată la 60 de mile maritime; dacă se va putea și mai des, cu atât mai bine. Dacă adâncimea apei va fi mai mică sau mai schimbăcioasă ca acum, firește că sondagiile vor trebui să se facă mai des.

De oare ce echipajul până acum a fost mic și va mai scădea încă cu două oameni, va reveni de sigur fiecărui mai mult lucru; știți însă că d-ta, când te vei putea lipsi de oameni, îi vei lăsa să ajute la observațiile științifice, ca să se facă în modul cel mai deservit posibil.

«Să bine-voiești a îngriji de asemenea ca tot a zecea zi (la 1,10 și 20 a fie-cărei luni să se sfredească gheața și să i se măsoare grosimea așa cum s'a făcut și până acum. Mai ales Hendriksen a făcut această lucrare; se pricepe foarte bine.

«În sfârșit îți doresc d-tale și tuturor pentru care acum ești răspunzător, succesul cel mai bun; să ne întâlnim în Norvegia, fie pe bordul acestui vapor, fie și fără dînsul.

«Al d-tale devotat sincer

Fridtjof Nansen

«Pe bordul vaporului *Fram*, la 25 Februarie 1895».

În sfârșit munca pentru creer se sfârși, și începu cea pentru mâini și picioare.

Azi dimineată totul era gata pentru plecare. Cinci tovarăși: Sverdrup, Hansen, Blessing, Hendriksen și Mogstad ne însoțiră și luară cu dînsii o sanie și un cort. Înhamarăm cîini, apoi înainte de plecare dejunarm o dată împreună cu câte o sticlă de extract de malt de om și ne luarăm adio de la cei care rămăneau. Por-nirăm pe ninsoare.

Eu cu «Kvik» mergeam în frunte cu prima sanie; apoi urmară între urale și pocnete de biciu, cele-l'alte săni pe rînd. De pe bord ne salutară salve de pușcă. În curînd ajunserăm la coline, unde mersul se îngreună și cu toți trebuirăm să ajutam până ce le trecurăm; apoi continuarm a sbura ca vîntul, așa că însoțitorii noștri abea se puteau ține de noi cu patinele de zăpadă. Puțin după aceasta, Mogstad alergă până la mine care mergeam înainte, și

mi strigă că se rupse ceva la una din săni. Fusesse prea încărcată și se lovise de un bloc de gheață. N'aveam alt-ceva de făcut acum de cât să ne întoarcem la vapor ca să reparăm stricăciunea și să facem săniile mai solide ca să nu se mai întempe așa ceva. La reîntoarcere două săni se ciocniră și iar se rupse ceva la una.

Am descărcat iar săniile și le-am dus pe bord ca să le reparăm. Va să zică, astăseară suntem tot aci.

Mă bucur că acest accident s'a întâmplat acum. Ar fi fost cu mult mai rău dacă s'ar fi produs peste câte va zile. Acum în loc de patru am să iau șase săni, pentru ca să fie mai puțin încărcate și să poată rezista mai bine la inegalitățile solului. Vom face și alte reparații pentru ca săniile să fie cât se poate de solide. Toate aceste ca să fie bine făcute cer oare-care timp așa că nu vom pleca de cât poimăine.

Mi se părea ciudat că mă găsesse iar pe bord după ce zisesem adio definitiv, după cum credeam, oamenilor mei.

Totuși sunt vesel că săniile mergeau așa de ușor de și erau încărcate cu câte 50 de kgr. mai mult de cât hotărisem la început (în total vr'o 1100 kgr).

Eri am fost la 83° 47' lat. Astăzi de sigur am trecut de 83° 50'.

Joi 28 Ianuarie plecăm în sfârșit din noii cu cele șase săni. Sverdrup, Hansen, Hendriksen, Blessing, Mogstad ne însoțiră; cât-va timp veniră cu noi și cei mai mulți din cei-l'ali. În curînd ajunserăm la experiența că cîinii trăgeau așa de bine cum nu mă așteptasem și deci, la conclusionne că cu această povară prea am mers încet înainte. Hotărîi așa dar, pe când nu eram încă departe de vapor să lăsăm câii va saci cu provizii pentru cîinii; cei-l'ali aveau să-i ducă mai tîrziu pe bord.

Când ne-am oprit pe la 4 ore după amiază, hodometrul nostru arăta că ne depărtasem 6 km. de la *Fram*. (aparatură acesta l construiesem într'un vechi anemometru; era fixat la sania cea din urmă și arăta cu destulă exactitate drumul ce făceam). Petrecurăm în cort o seară plăcută cu prietenii noștri care a doua zi trebuiau să se întoarcă. Spre surprinderea mea se pregăti un punch monstru și se ridicară toaste pentru cei care pleacă și pentru cei care rămăneau. Abia pe la 11 ore intrarăm în sacii noștri de dormit.

Pe bord era astă seară mare iluminatie în onoarea noastră. Se ridică lampa electrică; pentru întâia oară lumina electrică strălucea peste aceste gheturi. Se apropiaseră asemenea și mai multe torțe iar pe banchizele din prejur se aprinseră focuri care făceau o impresie gran-

dioasă. Sverdrup poruncise ca lampa electrică să fie ridicată în tot timpul până la întoarcerea sa și a celorlalți pe bord. Aceasta e pentru cazul când furtuna ar fi șters urmele, căci în acest caz s'ar fi putut rătați. Lumina lămpii însă se vede la o mare depărtare; de pe o colină oare care, ea se zărește de mai multe mile.

Mă temeam că câinii deshămați de la săni, aveau să se întoarcă la vapor, de aceea i-am legat între două stâlpi. Unii dintre ei au scăpat cu toate acestea nu ne-au părăsit. Noaptea auzirăm în jurul cortului urletul câinilor care cam turbura somnul unora dintre noi.

În dimineața următoare, Joul 1 Martie, unul din însoțitorii noștri se puse să fearbă cafea; îi trebui trei ceasuri până să isbutească; nu știa să umble cu aparatul de fier. Luaram dejunul împreună și pe la 11 și jum. ne continuarm drumul. Cei cinci tovarăși ne mai însoțiră câte-va ore și se întoarseră apoi în aceeași seară.

Despărțirea fu destul de duioasă. Ultimul lucru ce m'a întrebat Sverdrup tocmai când voiam să ne despărțim, fu dacă am de gând să mă duc la polul Sud, după ce mă voi întoarce acasă. În acest caz mă rugă să aștept până se va întoarce și el. Apoi mă mai rugă să i salut din partea lui familia.

Iohansen și eu ne continuarm drumul. Mergem încet de tot cu cele șase săni, împedicați de tot felul de crăpături și inegalități de teren; afară de aceasta ghița devenea mai rea. De oare-ce zilele erau încă foarte scurte, după amiază era greu a înainta pe întunec, de aceea ne oprirăm cam de vreme din drum.

Miercuri 6 Martie. — Ne găsim iar pe bordul «Framului». Pentru a treia oară va trebui să plecăm, de astădată sper că definitiv.

Sâmbătă 2 Martie ne continuasem drumul cu cele șase săni, după ce eu mersesem o bucată spre nord și găsisem ghița în stare destul de bună. Totuși trebuia să ajutăm pe rând la fie-care sanie așa că propriu zis, făceam de câte șase ori acelaș drum. Văzu ast-fel că cu acest chip n'o să putem înainta. Povara trebuia scăzută și numărul săniilor micșorat. Fără îndoială deci, cel mai bun lucru era să ne întoarcem pe «Fram» și să facem acolo schimbările necesare.

Firește am fi putut să ne mai ținem oare-cum cât-va timp spre nord. Povara ar fi scăzut, dar prea încet și câinii s'ar fi obosit prea mult. Noaptea le era prea frig, unii din ei urlau toată vremea. Dacă în schimb ușuram povara, socoteam mai puțin timp pentru călătorie, puteam mai bine să așteptăm și să plecăm ceva mai

târziu. Atunci puteam să folosim mai bine timpul de oare-ce zilele deveneau mai luminoase, frigul mai puțin intens, și drumul mai bun pentru săni. Petrecurăm încă o noapte în cort, unde intrăram cu oare-care greutate de oare-ce îmbrăcăminte noastră și sacii de dormit înghețaseră.

În dimineața următoare (Duminică 3 Martie) hotărîm să ne întoarcem pe «Fram». Înhamam patru câini la sanie cu care porniră cu atâta iuteală, cu toate inegalitățile terenului în cât abea puteam să mă țin de ei. În câte-va ore făcuî îndărăt drumul pe care încoace îl făcusem în 3 zile. Avantajul unei ușurări de povară era deci evident.

Când mă apropiam de «Fram» văzu spre marea mea mirare partea de sus a discului solar de asupra gheței pentru întia oară în acest an. Nu așteptasem soarele așa de curînd. De sigur frîngerea mare de raze pricinuită de temperatura cea joasă, îl făcea vizibil de pe acum.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

Dragostea unei Actrițe

e numele senzaționalului și mișcătorului roman pe care 'l va publica *Moda parisiană colorată* care va apărea poimăine Joul 19 Martie a. c.

Acest roman a fost scris într'adins pentru *Moda parisiană colorată* de celebra scriitoare italiană Carolina Invernizio, autoarea frumoaselor romane *Bastarda*, *Sărutarea unei moarte*, *Sărutarea infamă*, *Lupta pentru Amor* etc., publicate de ziarul *Universul*.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

LI

Pe când își făcea foc să frigă pasărea, se gândea că trebuie să ajungă în niște regiuni mai locuibile, când urechile lui fură isbite de un sgomot îndepărtat. Era murmurul unei ape.

După ce și potoli foamea, plecă în spre direcțiunea sgomotului, și nu întârziă de a descoperi, într'adevăr, un rîu.

Apele lui erau așa de repezi, că făceau cu neputință ori-ce înghețare.

Se luă după cursul rîului, și mai întâlnind vinat, putu rezista mai multă vreme, până ce ajunse la o peșteră. Descoperi între două bucăți de stîncă un colț de pământ nisipos și foarte uscat; se înveli în cele două

piei de urs, și după ce și așeză pușca, la îndemână, nu întârziă de a adormi adînc.

Deodată un sgomot ciudat, care mai întâi se amestecase cu visul său îl deșteptă; strigăte, miorlăituri, gemete care nu păreau omenești umpleau peștera, și repetate, din ecouri în ecouri.

Calătorul deschise ochii, dar o stîncă îl împedica de a vedea locul de unde venea acel vuet.

Cea dintâi mișcare a d-lui Champion fu de a apuca pușca, a doua de a se ridica binișor și a înainta ca să afle, fără a fi văzut cu ce fel de oameni are de a face.

Când tirîndu-se putu să scoată capul din dosul stîncei, ceea ce văzu îl umplu de o groază nespusă.

În jurul unui foc mare, a cărei flacără umplea de lumină ciudate și fantastice adîncimele peșterii, vr'o zece ființe ciudate făceau fel de fel de schimonosiri, jucînd în jurul unor pari, deasupra cărora era legat un om, care era trecut ca într'o frigare, deasupra focului, unde se afuma.

Peste puțin văzu că un om îmbrăcat într'o piele de focă, se sui d'a lungul parilor, și apucă omul afumat.

Îl dădu jos și l puse în picioare, și îl văzu că era tot negru de fum, iar brațele și picioarele îi stăteau țepene.

Atunci toți cei de față se prinseră de mână și jucară o horă nebună în jurul cadavrului.

D. Champion tresări de groază în fața acestui spectacol; dar indignarea întrecu groaza. Își puse pușca pe umăr și ținti pe șeful acestor canibali.

Era să apese cocoșul, când simți că i cade arma din mână. Douăzeci de brațe îl atinseră în acelaș timp, strîngîndu-i gîtul, capul, picioarele. Ast-fel fu transportat ca un fir de paiu dus de vînt, la picioarele celui, care cu toată distanța, îl recunoscuse ca șeful acestei bande.

D. Champion înțelese pe dată, că ori ce rezistență e zadarnică. În acelaș timp o groază nespusă îl cu prinse; își știa soarta; avea să serve de ospăț acestor antropofagi.

LII

Inginerul legat bine și imobilizat se gândea la acestea, când omul cu pielea de focă, spuse ceva celorlalți, într'un dialect necunoscut inginerului.

Dacă ar fi știut limba eschimoșilor ar fi înțeles aceste cuvinte:

«Frați, zise el, legați pe acest străin. Trebuie să moară! Așa vrea legea strămoșilor». Apoi sîlbatecii fără a l mai lua în seamă își văzură de treabă.

D. Champion văzu că nenorocita

victimă a acestor canibali avea pîntecele deschis, și că măcelarii lui îl goliseră, cum se face în Europa cu un pui înainte de a-l pune în frigare. Apoi unul din oamenii cel-lalți se apropia și dădu o mână de mușchi uscat și foarte bine ales. El o băgă în pîntecele cadavrului.

După aceea apucă un os de balenă, care servea drept ac, îi cusu pîntecele, pe când toți cel-lalți dispărură în cele-lalte părți ale peșterii. Peste puțin îi văzu întorcîndu-se aducînd cu el o mulțime de lucruri. O mască de lemn, și niște haine, cu care începură a îmbrăca mortul.

Cadavrul ast-fel gătit fu răzimat de par, iar fie-care din oamenii trecu prin fața lui prosternîndu-se. Prizonierul era împărțit între groaza celor pe care le vedea acolo, și groaza de soarta ce-l așteaptă, când doi dintre sîlbateci apropiindu-se de el, îi desfăcură legăturile, apoi apucîndu-l unul de gît și altul de picioare, îl scoaseră afară urînd o cărărușă îngustă, care ducea pe un povîrniș pe marginele fluviului.

Tovarășii lui îl urmară îndată. În sfîrșit după o scoborîre de vre-un sfert de oră, ajunseră la marginele fluviului.

Îl puseră pe Champion într-o luntrișoară, unde văzu cu multă bucurie, că pun lângă dînsul pușca lui, geanta în care era munițiunile și vînatul.

Nu mai patru eschimoși veniră cu dînsul.

Merseră pe apă două ore.

O lume întreagă aștepta pe mal; bărbați, femei, copii.

Unele femei luaseră hainele de piele de ren. Un fel de manta învelind corpul, foarte mlădioasă, și care de la talie cădea în pliuri regulate.

Fusta era împodobită cu două volane de culori diferite său cu franjură de piele de căne, cu pașmanterii de stoffe bătătoare la ochi. Drept înălțăminte purtau cisme de piele de ren înalte în carimb, și împodobite cu broderii elegante.

Nimic nu adăpostea pîrul lor negru și creț, despărțit printr-o cărare și prelungindu-se până la pămînt prin cozi artificiale încărcate cu perle, nasturi și podoabe de metal.

Cochetăria aceasta și dragostea asta de nimicuri liniștiră aproape pe prizonier. Își zisea că o populațiune înbitoare de podoabe nu poate fi rea; dar amintirea grozavei privelști, la care fusese față îl aducea la realitate, și făcea să nască temerile.

Vestmintele bărbaților constau dintr'un pantalon de ren și un pasc destul de lung de piele de viezure, strîns de o încingătoare împodobită cu nasturi, de care spînzura un cuțit. Cismele lor de piele de ren erau

lungi până pe d'asupra genunchiului și pe cap aveau o căciulă din aceiași piele.

Mulți aveau pe deasupra pasc-ului un fel de mantie impermeabilă fabricată cu intestine de focă.

Unele femei erau tatuate de câte-va linii trase pe bărbie. Un mare număr de bărbați aveau buza superioară împodobită cu o mustață mică; unii aveau chiar un șirag de barbă, dar foarte rară.

Cea mai mare parte aveau buza găurită, în care era trecută o verigă de os, de sticlă sau de piatră.

D. Champion fu legat de un par, de gât, de mijloc, fără să i se fi dat drumul la mîini și la picioare.

Toată speranța care mai rămăsese bietului prizonier se risipi.

Recunoscuse stilul chinurilor.

Văzu apropiindu-se de dînsul un om, care după apucăturile lui mărețe, părea a fi un șef, în același timp vr'o cincisprezece oameni se rînduiau în jurul lui, cu arcele în mână.

LIII

Scăparea

D. Champion înțelese că-i sunase ceasul din urmă, fără să aibă grijă de a fi înțeles de acești oameni, strigă, cât îi luă gura:

«Fiți blestemați, groaznicii antropofagi. Singele meu să cadă asupra voastră și a copiilor voștri. Compatrioții mei vor veni odată și mă vor răzbuna».

Șeful eschimoșilor înainte de a da semnalul chinului spuse câte-va vorbe oamenilor săi.

Își puseră armele pe pămîntul înghețat, și unul dintr'înșii se apropia de victimă.

Ascultînd se vede de ordin, băgă mîinile în buzunarele lui Champion și scoase ce avea prin ele.

Un cuțit cu mînușă solid, un amnar elegant de argint, câte-va cartușe de pușcă său de revolver și în sfîrșit pumnalul de aur, pe care îl luase în timpul plecării sale, dintr'unul din buzunarele sănii.

Ca și cele-lalte obiecte, aceste bucați fură aruncate cu dispreț pe zăpada înghețată.

Șeful Eschimoșilor se apropia și el de captiv, care crezu mai întîi că lăcomia de aur îl atrăgea.

Dar ceea ce șeful ridică de pe zăpadă, nu era o bucată de aur. Era o figurină de fildeş sculptat, rotundă și semănînd prin formă și dimensiune cu un ludovic dublu.

— Medalia aceasta, își zise Champion, aparține de sigur unuia din tovarășii mei de drum care trebuie s'o fi depus cu banii noștri, de teamă să nu se piardă.

Orice ar fi fost, șeful Eschimoșilor întorcea când pe o parte, când

pe alta medalia aceea.

O mare emoțiune se desemnă pe obrazul lui.

Se apropia de tovarășii și le arătă medalia.

Toți se închină cu respect.

După ordinul șefului, doi oameni se apropiară de victimă, cu câte un cuțit în mână.

D. Champion crezu că vor să-l străpungă cu cuțitele în inimă.

Dar nu era asta.

Cei doi oameni tăiară legăturile, care țineau pe prizonier lipit de stilul chinurilor.

Șeful se apropia de el:

— Știi să vorbești englezește?

— Da, răspuse inginerul.

— De unde ai acest obiect prețios, întrebă el arătînd medalia.

— Obiectul acesta nu e proprietatea mea, răspuse fără a se codi inginerul, trebuie să fie a unuia din tovarășii, pe care i am pierdut în a-junul furtunei.

— Cine sunt acei tovarășii?

— Unul e un alb din Statele Unite, cel-lalt un vînat Canadian.

— Unul din camarazii tăi n'are un căine cu păr roș lung și mătăsos.

— Da, da! exclamă inginerul.

— Ei bine! fii liniștit, tovarășii tăi n'au murit, și de mîine chiar vei fi cu ei.

Șeful trecu la gâtul lui șnurul care ținea medalia și zise prizonierului, care scăpa așa de miraculos de la moarte.

— Strînge toate aceste obiecte, care îți aparțin, pot să-ți servească vr'odată. Eschimoșii nu vor face nimic aceluia, care a purtat medalia asta sfîntă, a fost proprietatea fratelui meu Zoe.

Numele acesta de Zoe lovi urechile călătorului, își aduse aminte că Guilom îi spusese, că în timpul călătoriei lui la eschimoși, se împrietenise cu doi locuitori de acolo. Zoe și Hans.

— Cum se poate Zoe e fratele d-tale.

— Da, răspuse șeful.

— Cunoști pe Hans.

— Hans e cel mai bun prieten al meu. Știu acum care e tovarășul tău, vînatul, adăogă el. Indienii îi zic Purtătorul-de-Trăsnet, a scăpat viața fratelui meu, care l'a găsit că e demn să poarte această medalie.

Cu toate dovezile acestea Champion nu putea uita grozavul spectacol la care fusese față. De aceea se așeză pe o bucată de stîncă, și pînd mîna pe pușcă, să fie gata în caz de un nou atac, se întoarse către șef zise:

— Zici că Zoe e fratele d-tale

Dar nu cred: Tovarășul meu Guilom mi-a spus că Zoe era cel mai bun dintre oameni, n'aș crede nici odată că-i fratele unui șef de antropofagi.

— Zoe nu'î antropofag, răspunse șeful, și nici noi nu suntem. E ca și noi pescar de balene, și fiindcă este prieten cu acel cărui i'a dat medalia, nu vom mai avea nici o taină pentru voi.

— Atunci relată inginerul, cadavrul acela din pșteră nu l'ați afumat, ca să'l mâncați?

— Nu frate, răspunse șeful. E cadavrul unui om virtuos și brav; e spiritul bine făcător care ocrotește viața noastră care pune în inima noastră bărbăția necesară, ca să nu tremurăm când atacăm monstrul.

D. Champion auzind aceste cuvinte se simți pe deplin liniștit. Înțelese că ceea ce văzuse era un fel de ceremonie religioasă.

Președintele satului arătă o cărărușă povirnită.

— Acolo sunt locuințele noastre, zise el. Vezi că ar fi ușor de descoperit, nici cu puțință de ajuns, de cât dacă ești născut în mijlocul acestor stinți.

Își urmărea drumul liniștit pe aceste povirnișuri așa de lunecoase și de repezi, pe care un locuitor de la câmpie n'ar fi putut face zece pași, fără să cadă.

D. Champion întrebă:

— Mi-ați spus că mă voi întâlni cu tovarășii mei de drum, știți dar unde sunt?

— Tovarășii d-tale au fost făcuți prizonieri de un trib al fraților noștri, care și-a stabilit corturile la câte-va poște de aici. Am trimis vorbă de a'î libera și a'î aduce aici.

D. Champion și cu călăuza lui ajunseră în sfârșit în sormanul sat ascuns în pădurea de pin; primi ospitalitate chiar în bordeiul șefului.

Era foarte obosit, emoțiunile fuseseră așa de străpungătoare, că dormi foarte bine în mijlocul acelei atmosfere puturoase și înăbușitoare.

Când se sculă a doua zi, soarele răsărise de mult.

Bordeiul era gol și era gata să iasă să caute pe gazda lui, când acesta se întoarse.

Nu era singur, în urma lui veniau Dik Moore, Guillaume Novet.

Excelentul Medor îi urma.

Cei trei tovarăși se aruncară unul în brațele altuia, și apoi Dik Moore începu a povesti cele ce li se întâmplase.

Cum fură apucați de furtună și se ascunseră într-o groapă, și cum la escherea din ascunzătoare, căzură în mâinile eschimoșilor.

Cei trei tovarăși fură bine găzduiți în satul eschimoșilor.

Fratele lui Zoe îi întrebă dacă vor să se întoarcă la compatrioții lor.

D. Dik Moore rugă pe Guillaume Novet să spue șefului scopul tainic

al călătoriei lor.

După ce șeful auzi istoria comorerei, se gândi adânc.

— Da! zise el, am auzit vorbindu-se de asta, dar nu pot să vă dau nici o deslușire în privința asta. Frate-meu Zoe ar putea mai bine, dar acum e în Groenlanda, unde organizează o expedițiune.

Până la sfârșitul ernei, îi va fi cu neputință de a se reîntoarce.

— Dacă veți să petreceți iarna cu noi, relată bunul eschimos: Veți vîna împreună balena, morunul, ursul alb și foclele.

Să-î lăsăm și să ne întoarcem în tabăra d-lui Million.

Aici după ce și așezară casa improvizată, luându-și fie-care câte o odaie, era mare plictiseală. Cucoanele își treceau vremea lucrând, iar d-nii căutau să ia parte la îndeletnicirile și vinaturile Croșilor.

Dar între acestea iată că sosește un indian îmbrăcat în haine europenești, care aduse o scrisoare pentru d-nu Dik Moore; fiindcă era deschisă. D. Million o citi în fața tuturor:

«Domnule,

«Acel care vă scrie vă cunoaște, dar d-ta nu'l cunoști.

«Știe ce interese v'a călăuzit spre America de Nord, și numai el știe să vă spuie unde e ascunsă comoara pe care o căutați.

«Dacă doriți să isprăviți cu bine întreprinderea d-tale, mă pun la dispoziția d-tale.

«Vino în August viitor la San-Francisco. Prezintă-te la otel Gailhard, așezat în centrul orașului, și care e cea mai bună casă franceză din toată California. Aveți să întrebați de «liberatorul». Voi avea cinstea de a te primi.

«Până atunci, te salut.

«Liberatorul».

— Ce crezi de asta, dragă marchize?

— Gândesc că e rău ca d. Moore nu'î aici și nici nu știu unde e. Omul acesta, care'î scrie așa de departe, nu cred să glumească.

Zicând aceste cuvinte, d. de la Becassière, se apropie de factor.

— De unde vii? întrebă el.

— De la sf. Ludovic.

— Cine te a trimes?

— Un om alb?

— De unde știa, unde ne aflăm?

— Nu pot ști dar mi s'a spus să merg spre Nord, până ce voi întâlni tribul crowșilor.

— Omul care te-a trimes, așteaptă întoarcerea ta.

— Nu.

— Atunci rămăi să petreci iarna aici.

LIIV

Vizita unei contese la un conte

Cititorii să ne dea voie să facem o tranziție, și să le punem în scenă personaje, care nu le sunt cu totul necunoscute.

În orașul Jefferson la otelul Băncel, venise de câte-va zile un anume conte de Monteguna, singurul urmaș al regilor Azteci.

Trebuie să fi avut o mare avere, cu gândul unei mari întreprinderi, căci o mulțime de oameni lucrau sub ordinele lui, și mai cu seamă indieni din tribul comansilor.

Dar... vom vedea mai departe cine e și ce vrea acest conte.

În dimineața zilei de care vorbim contele de Monteguna primise o carte de vizită, care era scris: contesa de Orlinoff.

— Ce o fi vrind d-na asta cu mine? își zise el.

Apoi dădu ordin unui servitor:

— Du-te și spune d-nei contese că sunt la ordinele d-ei.

Contesa Orlinoff se prezintă în fața contelui de Monteguna, în costum de amazoană.

— D-le conte, zise ea, imi veți erta cred indiscreția, când veți afla de ce am venit.

În acea clipă ridică voalul care'î acoperea figura și contele rămase înmărmurit, când recunoscu o indiană în hainele și numele acela aristocratic, european.

Dar ceea ce'î mira mai mult fu admirabila și nespusa frumusețe a tinerei contese.

Îi dădu un fotoliu, în care se așeză îndată.

— Pricep, d-le conte, cât trebuie să vă mire vizita mea. Dar veți înțelege, când vă voi spune scopul meu.

— V'ascult, d-nă contesă, răspunse tinerul, după ce s'a așezat respectos în fața vizitatoarei.

— Nu mă cunoști, începu ea, dar eu te cunosc și am să'î dovedesc asta.

— Ești cel din urmă descendent al acestor vitezi monarhi, care apărară altă dată Mexicul împotriva invaziunii spaniolilor.

— Nu te înșeli doamnă, dar numele pe care'î port îți spunea asta.

(Va urma)

„Moda Parisiană“ colorată

Numărul 1, care va apare poimăine Joui, 19 Martie curent, va conține mai mult de 20 de ilustrații de modă, o bucată de muzică și un patron tăiat.

15 bani exemplarul dimpreună cu un patron tăiat.

Din China

(Coresp. part. a «Ziarului Căletoarelor»)

Canton, 12 Februarie 1898.

Domnule Cazzavillan,

Impresia ce un european o are venind într'un oraș chinez abia se poate descrie. Ești într'o lume cu totul alta de ceea ce știi și te crezi că nu mai ești pe planeta ta, ci transportat în necunoscut. Oamenii nu seamănă cu noi, rasă galbenă, cu fruntea și ceafa rasă, cu cozile lungi până la pământ, îmbrăcămintea largă, încălțăminte curioasă cu talpa groasă de trei degete, iar cea femeiască oribil de mică, piciorul fiind diform, crescut în legături strinse zi și noapte; locuințele sunt cu totul altele ca ale noastre, obiceiurile asemenea; alimentele lor cu totul bizare și necunoscute pentru noi; în fine totul este o enigmă.

Orașul Canton este al III-lea oraș din lume ca număr de locuitori (1.800.000 loc.) Berlinul ar disputa acest loc, însă, dacă s'ar îngloba și suburbiile, în cazul acesta Canton ar fi al IV-lea oraș din lume, venind după Londra (5.500.000), New-York cu Brooklyn (3.500.000), și Parisul (2.830.000 loc.) Peking, capitala Chinei, n'are de cât un milion de locuitori.

Privind orașul Canton de pe înălțimea fortificațiilor și anume de la al 5-lea etagiu al unei Pagode, n'ai putea crede că această aglomerație de case cu un singur etagiu (sau rar cu câte două), să poată adăposti atâtea vieți umane. — Cauza constă în faptul că acest oraș nu are străde, casele fiind lipite unele de altele în așa grad, că nu e posibil ca 3 oameni să treacă unul lângă altul. Rar, foarte rar, întâlnești străde mai largi, așa că 5 oameni pot încăpea de odată. Ast-fel dar, singurul mijloc de locomoție, într'un oraș de întinderea Parisului, este piciorul. Trăsuri, cai, sau altele, nu există. — «Palanquinul» de trestie este singurul mijloc de scăpare.

Sunt necesari trei chinezi pentru a purta un palanquin, al treilea purtător servă ca cărmăciu, pentru a se putea mai bine strecura și a nu fi răsturnat în mijlocul acestui furnicar de oameni. Când începe a fi purtat în palanquin, printre această populație deasă, ești cuprins de un fior la auzul strigătelor purtătorilor, care își fac loc prin mulțime, apoi scenele schimbându-se la fie-care pas, și întâlnind atâtea lucruri, obiceiuri, figuri cari de cari mai curioase, ești ca transportat pe o altă lume necunoscută. În adevăr: în dreapta și în stânga strădei casele nu sunt închise cu uși, ci au deschideri mari, câtățimea casei, care de ordinare este

un atelier sau o prăvălie, și mergând și se desfășură la fie-care pas viața întreagă și completă a acestor laborioase națiuni. Vezi tot ce se face: de la cele mai neînsemnate lucruri ale vieții umane, dormirea, mâncarea, toaleta, spălarea, rasul (tunsul nu există, căci nici un chinez nu se tunde), etc., până la cele mai perfecționate lucrări ce se fac de secole, în același mod ca și astăzi. Prin documente vechi și de câte va secole se probează că orașul Canton a fost exact același cum este astăzi. Nici o modificare nu s'a adus vieții și obiceiurilor acestei populații, din timpuri inmemorabile. Nu există o națiune mai conservatoare ca chinezii, cari erau mult mai civilizați ca noi în secolele trecute (4 secole), dar cari astăzi sunt înapoiți în raport cu europenii și americanii. În Canton nu există, nu se poate stabili nici un european și timp de o zi întreagă de mers n'am întâlnit de cât chinezi, bărbați. Femeile se văd foarte rar. Am întâlnit procesiunea unui mort chinez. Cosciugul este de o formă curioasă; se părea a fi un trunchi de arbore aproape rotund.

Înainte convoiului merg câțiva muzicanți cu instrumente de vânt, clarinete și clopoței, apoi vin niște lampioane enorme chinezești, apoi niște dulapuri poleite și sculptate frumos, în fine cosciugul greu, purtat de 6 oameni, ținând lemnele de bambu (pe care e suspendat mortul) în diagonală sau oblic pe direcțiunea mersului, aceasta spre a putea să încapă pe niște străde atât de strimte*).

În fața orașului Canton se găsește o mică insulă artificială, concesionată jumătate Angliei și jumătate Franței. Aci ești ca și în Europa, însă îndată ce treci micul pod de fier păzit de soldați chinezi, te găsești în altă lume deosebită. Spre a ajunge la Canton, este organizat un serviciu de vapoare mari, sistem american, cari fac traseul în 12 ore noaptea și cari merg și la Macao, o posesiune Portuguesă, la 60 kilometri departe de Hong Kong, situată tot pe gura râului Si-t'hiang. Pe aceste vapoare sunt instalate în saloanele de cl. I niște cuiere conținând arme și baionete. Ai crede că te afli într'o sală de gardă sau cazarmă. Cauza este că adesea vapoarele sunt atacate de chinezi, și chiar câte odată pirați chinezi, îmbrăcați ca pasageri în cl. III, atacă pe cei de cl. I și în cazul acesta pustile stau la îndemâna celor din urmă spre a se apăra. Apărarea

*) Morții se îngroapă orișînde; nu este cimitir, și de oare-ce datinele chineze nu permit să se aducă umbră mormântului, telegrafii cu stâlpi (cari aduc umbră) nu e permis în China. Toate liniile sunt subterane cu cabluri. Tot din această cauză nu se permite construcția de căi ferate.

nu era însă posibilă, căci în tot vaporul erau numai 4 călători de cl. I (între cari și un chinez bogat, iar în cl. III-a erau peste 300 chinezi (coolies). De altminterlea astăzi asemenea atacuri nu se mai întâmplă.

Scopul principal al călătoriei mele în China, fiind studiarea modului de fabricațiune al renumitelor lacuri chineze, m'am pus în raport cu 2 lucrători specialiști și prin ajutorul unui dragoman am putut afla multe proceduri de fabricațiune și diferite proveniențe ale materiilor prime (gomele, capalusile, lacurile cele mai renumite).

În această privință am fost foarte surprins văzând că este cu totul altfel de ceea ce se spune despre secretele profesionale păstrate de chinezi. Probabil că contactul cu Europenii (în cele 21 porturi chineze deschise comerțului Europenilor) precum și dorința de câștig a acestor semiști ai Extremului orient, i-au făcut mai comunicativi.

Voiu continua studiul meu la Schanghai, pe râul Ian-tche Chiang, apoi în Japonia, care de asemenea este renumită pentru fabricațiunea lacurilor.

Până acum am fost în următoarele orașe foarte interesante: Constantinopol, Atena, Alexandria (Egipt), Cairo, Ismailia, Suez, Aden (Arabia), Colomb, Candy (Ceylan), Pola Penang sau Georgetown în peninsula Malaca, Singapora, Hong-Kong, Canton (China).

Din Japonia mă voi întoarce prin America de Nord: prin Haiti, Honolulu, St. Francis, Chicago, New-York, în fine sper a fi în Europa după 5 luni de călătorie împrejurul pământului.

Al d voastră devotat,

B. G. Assan

Inginer mecanic

Nu uitați!

Cumpărați negreșit poimăine Joul, 19 Martie, No. 1 din *Moda parisiană* colorată.

Afară de cele 20 de ilustrații de modă și de un patron tăiat, va mai coprinde pe pag. I un model colorat, de cea mai mare actualitate. Atât de semnificativ cât și clișeurile acestui model, vor fi executate după cele din urmă figuri din Paris, în atelierele stabilimentului ziarului «Universul».

Numărul 38 din «Ziarul Căletoarelor» va apare Vineri 20 Martie corent.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B. De oare ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminică, prețurile sale mai scumpe cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvîntul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50. Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mici de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Premiile noastre pentru Martie

După cum am anunțat, la zi întîi a fie-cărei luni acordăm tutulor abonaților ziarului *Universul politic* prin tragere la sorți, trei premii constând în obiecte de valoare.

Iată cele trei obiecte pe cari le acordăm la 1 Aprilie a. c.

- 1) O elegantă etajeră de metal;
- 2) O cupă de metal bronzat;
- 3) O masă cu serviciu complet de fumat.

La aceste premii vor concura toți abonații actuali ai ziarului *Universul politic*, precum și toate persoanele cari se vor abona la *Universul* până în seara de 31 Martie a. c.

A se vedea costul abonamentului, precum și celelalte premii pe cari le acordăm pe pag. 2.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 „ „ „

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

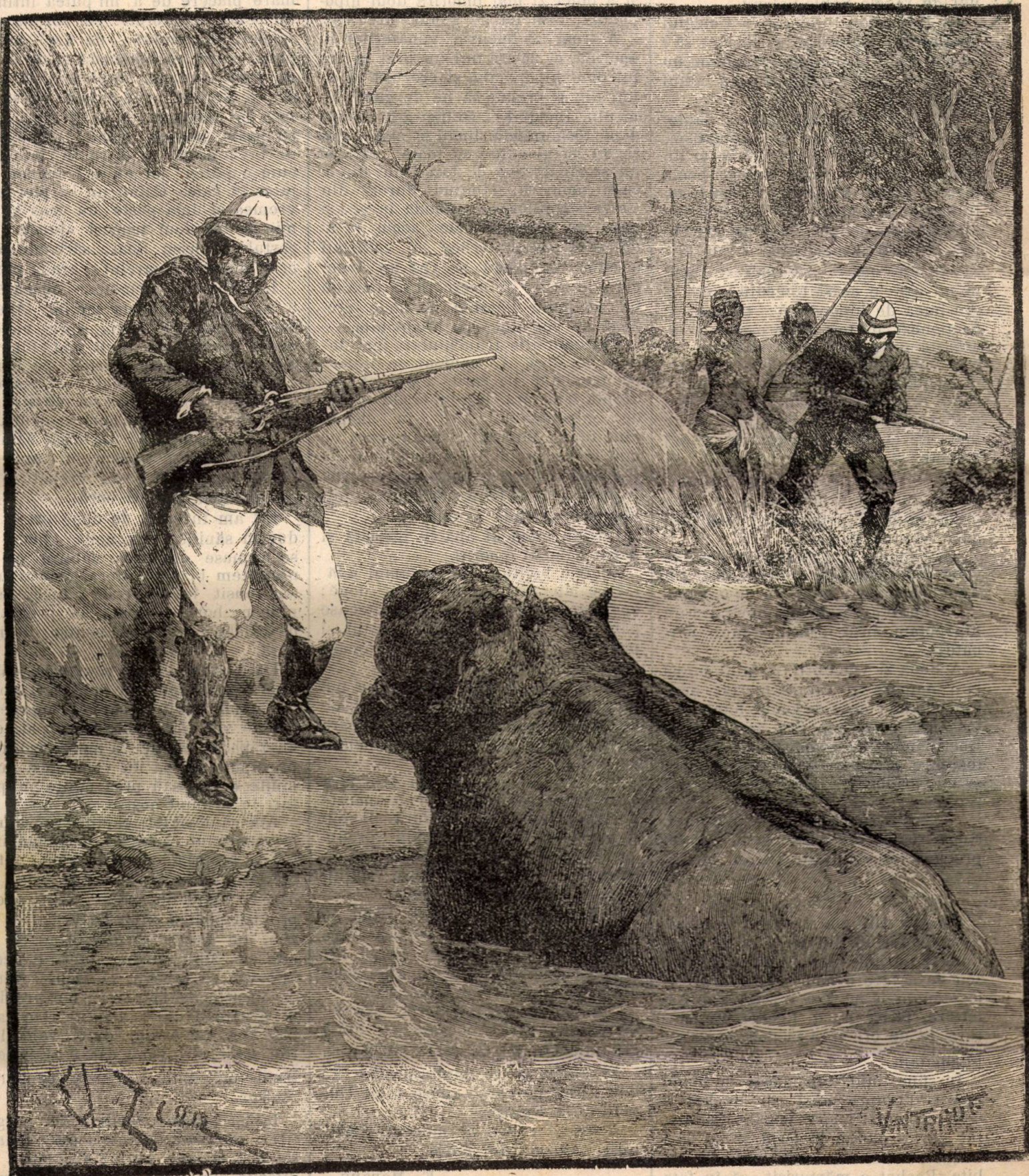
Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA

In țara hipopotamilor

Un francez, d. Rochet d'Hericourt, fu cel d'întîi care, plecând din Suez pe un caic, în 1839 și după ce s'a oprit în toate porturile țermului arab, n'a stătut la îndouială de a se aventura pe drumul periculos și deșert al Adelsilor, a ajuns la Tadjoura și Choa, unde a fost foarte bine primit de regele Sahle-Salassi.

D. Duvernoy, profesor la Colegiul de Franța, rugase pe d. Rochet să-i aducă din Abisinia un hipopotam nu în starea adultă dar luat din sinul mamei sale.

Intr'o zi regele din Choa, Sahle-Salassi, care suferea de reumatism, spuse a-lui d'Hericourt: «N'ai vr'un remediu care să poată vindeca boala mea?» Vrînd să profite de ocaziune, francezul răspunse: «Nu, n'am nici un remediu pentru boala de care suferi, dar acest remediu l'ai în țara ta.» «— În țara mea! — Da! — Spune-mi care e acest remediu.» «— E grăsimea de hipopotam; trebuie să fricționezi partea dureroasă cu această grăsime.» «— Nimic mai ușor, voi ordona o vînătoare pe râul Tchîa-Tchia.» «— Din nefericire, re-lui d. d'Hericourt, lucrul nu e tocmai ușor; trebuie ca grăsimea să fie luată de la un hipopotam de genul feminin și care, ceva mai mult să fie și însărcinată.» «— Nu-i nimic, te vei duce la vînătoare și vei împușca mulți hipopotami, până vei găsi ceea ce trebuie.»

Zis și făcut. D. d'Hericourt plecă la vînătoare însoțit de guvernatorul din Angolola și de o mulțime de oameni.

Cu mare greutate el împușcă un hipopotam, însă era de genul bărbătesc.

A doua zi vînătorii porniră iarăși la vînătoare și răniră mortal două hipopotami; erau de genul feminin; însă nici una nu era însărcinată. Deci o nouă dezamăgire. La reîntoarcere lângă Sahle-Salassi, Rochet și a exprimat regretele sale că nu reușise.

— Veți fi mai fericiți o altă dată, spuse regele din Choa, și tu imi vei procura remediu de care am nevoie.

Câteva zile mai târziu, Sahle-Salassi în dorința lui de a poseda minunata doctorie, rugă pe oaspetele său de a face o nouă încercare. Un locotenent de marină franceză, d. Le-febvre, plecă cu d. Rochet. El stătura 48 de ore fără să dea de vr'un hipopotam.

În fine unul din aceste animale apărură d'asupra apei; d. Rochet l'ochi; glonțul l'lovi mortal. Animalul furios alergă la țerm și se opri lângă vînător cu ochii scoși din orbite. Rochet a mărturisit că în fața

acestui inamic teribil se simți foarte rău; el ochi din nou cu carabina sa dar sgomotul pașilor tovarășilor săi carii alergară într'ajutorul său puse pe fugă pe hipopotam.

Vînătorii urmăriră pe pachiderm; l'văzură luptându-se în contra morței, apoi cufundându-se reveni d'asupra apei. Data asta era mort. Fu tărat pe uscat: era de genul bărbătesc.

Vînătorii continuară expediția lor și a doua zi mai omorîră două hipopotami, însă tot de genul bărbătesc.

A treia zi bucuria vînătorilor fu enormă, ei zăriră într'un braț al râului două hipopotami și crezură că unul din ei trebuie să fie de genul feminin. Imediat ei se înșirară pe cele două țermuri avîrîndu-le mai multe săgeți și gloanțe; cu toate astea ei nu se sinchiseau de loc. Unul din acești monștri, simțind dureri din cauza săgeților, se cufundă în apă și păru că voeste să stea acolo la adăpostul persecutorilor săi. Infuriați aceștia împinseră pe apă un trunchi de arbor și încercară să facă un fel de punte flotantă de unde credeau că pot ataca pe hipopotam.

Extremitățile trunchiului fură legate cu sfori. 15 oameni se urcară pe trunchiul pe care l'putură îndrepta d'asupra locului unde se vedea hipopotamul vîrit în nisipul din fund. Vînătorii l'înțepară cu lăncile lor, animalul atunci se sculă și printr'o singură mișcare răsturnă trunchiul de arbore, făcînd ca toți vînătorii să cadă în apă.

Intr'un moment apa fu înroșită și patru oameni omorîți.

Dintr'o lovitură hipopotamul a tăiat pe un vînător drept în două; apoi repezindu-se cu furie spintecase pînțele altuia, rupsesse brațul și pieptul unui al treilea și sfărîmase capul celui d'al patrulea.

Indată ce cel-alt vînător se putură aduna pe țerm, trimiseră o ploaie de gloanțe asupra animalului care furios sfărîmă în bucățele trunchiul de arbor.

Cu toate astea noaptea sosi fără ca vînătorii să poată răni de moarte pe hipopotam; deci ei fură nevoiți să înceteze lupta. Animalul profită de întuneric spre a se ascunde într'un tufiș de pe marginea râului, unde el fu păzit de vînătorii.

A doua zi de dimineață când el voi să reîntre în apă, o descărcare generală se făcu asupra lui și Rochet d'Hericourt l'a lovit cu un glonț drept în urechi. Animalul căzu.

Dar par'că era un făcut; hipopotamul pe care l'ucisese cu atîta greutate era tot de genul bărbătesc.

El trebui să se mulțumească a l'tăia capul pe care l'aduse d-lui Duvernoy în Franța.

Acesta l'a pus în muzeul de istorie naturală din Paris.

F. Morans

EPISOADE DIN CĂLETORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. I

De sigur a fost pentru mine o mare plăcere de a-mi putea întinde încotă membrele pe sozana din salonul «Framului», de a-mi putea potoli setea cu limonadă și de a lua un prînz civilizat. După amiază Hansen și Nordhal s'au întors cu sania mea la Iohansen ca să îi ție de urit peste noapte. Când îl lăsasem, ne învoiserăm ca el să se întoarcă cum o putea, iar eu să-i trimet ajutor în cale. Căinii nu și pierdură vremea și deja peste un ceas și 20 minute cei două trimesi ajunseră la cortul Iohansen. Seara sârbătoriră și ei și noi ivirea soarelui și gradului 84.

În dimineața următoare plecarăm 3 inși ca să aducem săniile. Acum când eram pe drum spre vapor, căinii trăgeau cu mult mai bine și am fi sosit foarte curînd pe bord, dacă nu s'ar fi format în gheață o crăpătură lungă al cărei sfîrșit nu se vedea și care ne opri în drum.

În cele din urmă am lăsat săniile și am reușit să trecem cu căinii pe bucăți de gheață peste crăpătură și să ne întoarcem pe bord.

Ei am încercat de două ori să aducem săniile, dar noua gheață ce se formase era prea subțire ca să ne putem bizui pe dînsa. Astăzi însă am reușit în sfîrșit să aducem săniile pe bord și acum ne pregătim de călătorie, sperăm pentru ultima oară.

Dacă socotesc că vom face călătoria în timpul cel mai scurt posibil luînd săniile ușoare și mergînd cât ne vor ține picioarele și patinele de zăpadă, nu ne va merge mai rău presupunînd că nu vom găsi prea multe coline sau prea multe crăpături în drumul nostru.

Am cântărit toți căinii și am ajuns la rezultatul că dacă îi vom mai nutri cu propria lor carne vom putea merge înainte vre-o 50 de zile; de oare ce afară de aceasta mai avem provizii pentru căini pe vre-o 30 de zile, am putea să călătorim 80 de zile cu căinii și de sigur în acest interval va fi ceva de făcut. Afară de aceasta avem pentru noi provizii pe o sută de zile, aceasta fac cam 220 kgr. de sanie, dacă vom lua trei săni; și avînd câte 9 căini pentru fie-care sanie, lucrurile vor merge binisor.

Iarăși suntem ocupați cu pregătiri și îmbunătățiri. Într'acestea gheața s'a mai mișcat puțin; s'a spart în diferite direcțiuni. La 7 Martie cră-

pătura ce se formase în lipsa noastră pe banchiza cea mare, se desfăcuse întinzându-se până la orizon și se umpluse cu gheață nouă.

E ciudat că ori unde am pus luntrea cu petrol, pretutindeni s'a găsit situația fatală. Și acum crăpătura s'a format tocmai sub această luntre, așa că azi dimineață am găsit-o cu partea dindărăt în apă. Acum m'am hotărât să o spargem și să îi folosim scindurile pentru a face niște noui tălpi solide de săni. Aceasta îi va fi sfârșitul.

Miercuri 13 Martie. — 84° lat. nordică, 101°55' long. Zilele au trecut iarăși în pregătiri. Acum toate sunt în regulă. Cele trei săni stau gata pe gheață, mai solide ca ori când. Azi după amiază am încercat un drum cu ele trase de câini. Au mers mai ușor cum nu se poate închipui. Măine plecăm în sfârșit pentru ultima oară. Soarele s'a arătat pe cer; acum avem siguranța unor zile mai luminoase.

Astă-seară am avut o mare serbare de adio cu multe toasturi iar mâine vom pleca cât se poate de dimineață presupunând că nu vom fi mahmuri.

Azi noapte am mai adăugat următoarele la instrucțiile pentru Sverdrup:

«P.S. Printre instrucțiunile pe care le-am schițat cam în grabă în noaptea de 25 Februarie, am uitat și observ unele lucruri de interes. Voi aminti numai că dacă s'ar întâmpla să vedeți vreun ținut necunoscut ar fi de dorit să faceți totul ca să îl explorați, intru cât împrejurările vor permite. Ori-ce piatră, ori-ce soi de ierbură, mușchi, ori-ce animale, de la cel mai mic până la cel mai mare, ar fi de mare importanță. A se fotografia și a se descrie cu deamănuntul tot ce va fi posibil. Afară de aceasta să se exploreze țărmurile, forma lor, întinderea, etc. Toate acestea firește dacă se vor putea face fără primejdii. Dacă «Fram» rămâne în gheață, se înțelege că nu se vor face de cât scurte excursiuni de oare ce pentru expediții mai mari ar fi greu a se regăsi vaporul.

«Dacă «Fram» ar rămâne mai multă vreme pe același loc, ast-fel excursiuni n'ar trebui să se facă de cât cu cea mai mare precauție și nu prea lungi de oare ce nu se poate ști când vaporul 'și va relua drumul și ar fi foarte neplăcut pentru toți dacă echipagiul vaporului s'ar reduce și mai mult.

«Am vorbit de atâtea ori împreună despre observațiile științifice în cât nu cred de trebuință a mai adăoga aci și alte instrucții în această privință.

«Sunt sigur că veți face tot ce-ți va fi prin putință pentru ca expediția să se întoarcă cu o recoltă științifică cât mai bogată.

«Și acum încă odată 'ți doresc cel mai bun succes, și pe curînd la vedere!

Al d tale devotat
Fridtjof Nansen

Pe bordul baporului *Fram*, 13 Martie 1895.

Înainte de a părăsi vaporul «Fram» pentru tot d'a-una, fac o scurtă descriere a dregărilor pentru cari ne-am hotărât în cele din urmă și cari credem că vor corespunde mai bine scopului ce ne-am propus.

Am amintit deja despre cele două caicuri pe cari le-am construit în cursul iernei (aveau lungime de 3.7 și lărgime de 73 centimetri; al lui Iohansen era adînc de 30, iar al meu de 38 de centimetri). Aveam nevoie de ele ca să trecem crăpătură mai mari, să, dacă se întâmpla să plutim pe marea deschisă.

La început, credeam că în locul acestor caicuri puteam să luăm pinze cu cari să transformăm săniile în luntre. Dar gîndindu-mă mai bine, am văzut că tot caicurile erau mai avantajoase.

Mai înainte de toate, nu cântăream de cât foarte puțin, — 8 kgr., — apoi era cu mult mai comod a lăsa gata cum erau, pe apă, — pe când transformarea săniilor în luntre ar fi cerut mai mult timp și greutate. Afară de aceasta, cu caicurile știam să umblu foarte bine, și în tot cazul erau mai practice pentru un drum lung, cum de sigur vream să facem la întoarcere spre țara Frantz-Iosef, fără a mai socoti că în definitiv erau mult mai practice pentru pescuit și vînat.

Am vorbit de asemenea și despre săniile pe cari le-am pregătit pentru această expediție; aceste săni au fost făcute după modelul săniilor groenlandeze. Aveau o lungime de 3—6 metri și lărgimea de 50 cm. Numai că în loc să las tălpile săniilor late, le-am făcut mai rotunde, ceea ce ne-a folosit foarte mult atât la mersul, cât mai ales la întoarcerea săniilor. Le-am făcut în definitiv, atât de solide, în cât nici una nu s'a stricat, nici nu ne-a refuzat serviciul ceea ce e totul rar în orice fel de excursiuni de acest fel.

De mai multe ori am vorbit de asemenea despre îmbrăcămîntea noastră. De și după mai multe încercări am ajuns la concluzia că hainele noastre de piele de lup erau prea călduroase, totuși, când am plecat întâiu le-am luat. Am făcut însă încă odată experiența că pricinuiă prea multă căldură și prea asudam în ele. Absorbînd toată umiditatea corpului, deveneau prea grele; la întoarcerea noastră, după cele trei zile cât lipsiserăm, erau așa de ude, în cât am trebuit să le atărnăm câte va cea-

suri de asupra sobei din salon ca să se usuce. La aceasta se va adăoga și altă neplăcere. Dacă purtam aceste haine mai multă vreme și le desbrăcam în frig, înghețau așa de tare în cât era neputință să le mai îmbrăcăm. Urmarea acestor experiențe a fost că eu m'am hotărât să mi păstrez îmbrăcămîntea mea de lână; și Iohansen a urmat exemplul meu.

Îmbrăcămîntea noastră se compunea deci cam din următoarele: Pe corp două cămăși de lână (Jäger), peste care purtam o bluză de păr de cămilă și pe urmă o altă haină, tot de lână, după moda islandeză. În locul acestor haine, Iohansen a adoptat o alta, groasă și prevăzută cu o glugă ce se putea trage peste față, după obiceiul eschimoșilor.

În picioare purtam pantalonii de lână și peste ei pantalonii de vînă toare și jampiere. Ca să ne păzim de vînturi și viscole cu zăpadă, aveam o îmbrăcămîntă anume, constînd dintr'o haină cu glugă, de bumbac des, și dintr'o pereche de pantalonii largi.

De mare importanță e încălțămîntea. În loc de ciorapi lungi, am preferit ciorapi scurți și jambiene, cari se puteau usca mai ușor noaptea, pe piept, dormind. Am făcut experiență că cea mai bună încălțămîntă pe zăpadă și la o temperatură așa de joasă, se face din piele de ren, și anume din pielea picioarelor dindărăt. Această piele rămîne în tot o'una elastică, e călduroasă și resistentă, și se descalță și se încălță foarte ușor. Trebuie însă să se umble cu multă pază cu ast-fel de încălțămîntă, ca să nu se strice și noaptea, în timpul somnului, trebuie să se ia seama ca să se usuce cât mai bine.

De câte-ori e ocazie, trebuie să se caute a se usca, în vînt, mai ales pielea, care trebuie întoarsă în afară. Alt-fel, părul va începe foarte curînd să cadă.

În cursul călătoriei noastre, mai ales la început, când frigul era puternic, ne-a fost cu neputință să le uscăm la vînt, așa că a trebuit să le ținem în picioare ca să se usuce, după ce le curățeam bine de zăpadă și de umezeală.

Pentru vremea mai puțin aspră pe care de asemenea trebuia s'o prevenim, am luat cizme de piele cum poartă laponezii vara. Erau făcute din piele de bou tăbăcită pe jumătate, iar talpa din piele de focă.

Unse cu o amestecătură impermeabilă, erau foarte bune, mai ales pe vreme umedă.

Înăuntru încălțămîntelor puneam iarba uscată, încălțînd ast-fel piciorul gol, ținea foarte cald și uscat. Noaptea, iarba trebuia scoasă, scărmanată și uscată la piept sau în pantalonii. Dimineața următoare era a-

poi iarăși bună de pus în cisme. Dar cu vremea se uzează, și pentru o călătorie mai lungă trebuie neapărat o provizie mai considerabilă.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

A apărut No. 1 din *Moda Parisiană* colorată.—15 bani exemplarul împreună cu un patron tăiat pentru o frumoasă Mantelută.

De vânzare la toate chioșcurile și vânzătorii de ziare din țară.

J U L E S G R O S

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

LIII

— Da, d-le conte, mai este un nume pe care îl cunosc asemenea, și care mi-a fost de ajuns, să cunosc proiectele d-tale.

— Nu te înțeleg, doamnă!

— Ai să mă înțelegi, domnule!

«Te numești contese Montéguna pentru europeni, dar pentru rasa mea și a d-tale ai luat numele eroic de «Răsbunarea».

Tinărul se arătă foarte uimit de aceste cuvinte; dar crezu că 'i înțelepțește să păstreze tăcerea.

— Urmez, zise contesa

«Ai făcut planul să răscoli la Nordul și Sudul Americii toate națiunile indiene, înainte așa de înfloritoare și de a le arunca asupra trădătorilor europeni, care ne-au luat pământurile noastre. Nu cunosc numai planurile d-tale, dar și mijloacele de acțiune.

«Timp de trei sute de ani, de la cucerirea țerei noastre de către europeni, națiunea comansă a fost depozitară unei comori nemărginite.

«Acea comoară compusă din diferite bucăți de aur o cunosc din copilărie, am văzut-o și am pus mâna pe ea, am știut toate schimbările de loc pe care le-a încercat, și știu și acum locul unde e ascunsă și de unde ai hotărât s-o scoți. Știu că aceea comoară 'ți aparține legitim, și numai d-ta ai putut să arăți semnul sfânt, care trebuia să hotărască pe comansii, să 'ți-o înapoaze.

— D-nă contesă tot ceea ce mi-ai spus e foarte adevărat, sper că nu vii ca o dușmană, afară numai dacă ceri un preț pentru tăcerea d-tale.

— Fi! Fi! D-le conte, nu se vorbeste astfel unei femei, trebuie să încep prin a 'ți spune că eu sunt mai bogată de cât d-ta.

— Urmați d-nă.

— Ai hotărât nobilul meu frate

Răsbunarea, de a întrebuița nemărginitele d-tale bogății pentru cauza independenței Pieilor Roșii, și chiar de curând ducându-te să vezi comoara, le-ai spus planurile d-tale, și i-ai chemat la luptă.

«Iată cine ești d-le conte; lasă-mă acum să 'ți spun cine sunt și care e scopul, pe care 'l urmăresc.

«N-o să te mire că știu toate când îți voi spune că sunt fiica unui fost șef al comansilor. Tatăl meu se numea Lup-Bălțat iar eu eram numită Regina Câmpiilor.

«Am ajuns după câte va ore de la plecarea d-tale în tribul, pe care îl părăsiai și pe care acum îl comandă Ursul-Cenușiu; înțelegi dar cum am putut afla obiectul călătoriei d-tale.

«Ce 'mi rămâne de spus e și mai de seamă.

«Nu 'i nici timpul, nici locul să 'ți povestesc istoria mea.

«Să 'ți fie de ajuns a afla, că după moartea tatălui meu, împrejurările mă duseră în Franția, unde mă măritai cu bogatul senior rus, al cărui nume îl port.

«Am rămas văduvă și soțul meu lăsându-mă moștenitoare universală, am ajuns una din cele mai bogate persoane din lume.

«De atunci un singur gând 'mi frământă mintea ca și frate meu răsbunarea, am înțeles toată nedreptatea făcută de Albi neamului meu.

«După ce mi am regulat afacerile mele bănești, am luat drumul spre America, foarte hotărâtă să 'mi jertfesc averea, inteligența și energia mântuirii și independenței fraților.

«Ai luat numele de Răsbunarea, eu mă numesc Liberatorul!

«Vrei d-le conte, să unesc silințele mele cu ale d-tale bogățiile cu ale d-tale, ca să urmărim împreună același scop?

În toate femeile din lume, este o comediantă Fosta Atala își improviza discursul și nu gîndea un cuvînt, din cele ce spunea. Puse însă atîta foc în cuvintele ei, și ochii îi aruncau fulgere, iar obrazii ei impurpurați o arătau și mai frumoasă.

Tinărul conte absorbit de vederea atîtor farmece, ședea în uimire în fața acestei femei ciudate, care în câte va minute cucerise întreaga lui ființă.

— Aștept răspunsul d-tale, d-le conte, îi zise fermecătoarea cu un glas nespus de blînd.

— Mă întreb, d-nă, dacă mă învoiesc să întovărășesc soarta mea de a d-tale, silințele mele de ale d-tale?

«Întreabă pe un osândit, dacă voeste raiul! Sunt al d-tale, d-nă contesă, trup, suflet și minte. Poruncește, voi asculta ca un rob, arată o dorință, voi da douăzeci de vieți, ca să o împlinesc.

— Atunci e o afacere încheiată, zise tînăra femeie cu un ton vesel.

De acum între noi nu va mai fi nici contesă, nici contesă, dar doi frați indieni uniți până la moarte, și hotărîți a înfrunta totul pentru a reda fraților noștri nenorociți fericirea și independența.

Eșind de la aceasta primă întîlnire, d-na contesă Orlinof, scrisese lui Dik Moore, scrisoarea, pe care o cunosc cititorii, și unde semnatarul dădea întîlnire americanului, la otelul Gailhard de la San Francisco.

Să lăsăm pe contesă și contesă și să ne întoarcem iar la tabăra d lui Milion.

Iarna se trecu, am spus, în cea mai adîncă monotonie. Numai vîntorii mai găseau distracție și amorozații, cari nu se plictisesc în orice parte a pămîntului se găsesc.

În sfîrșit frigul se mai slăbi, zilele se măriră și soarele începu să stea mai mult pe orizont.

Toată lumea era îngrijată, căci înțelese că vîntorii absenți își părăsiseră sania, și se vor folosi de acest timp, ca să se întoarcă.

Intr'adevăr, așa se și întîmplă.

Spre sfîrșitul lui Aprilie, într'o dimineață, se văzu în depărtare pe zăpadă un punct negru, în care ochii exersați ai lui Cioc-de Vultur, recunoscu o sanie.

În sfîrșit sosiră trași, nu de doi reni, dar de douăzeci de câini mari pe cari Guilom îi mîna cu un biciu foarte mare.

Noi veniți povestiră întîmplările.

Vă puteți închipui emoțiunea care coprinse pe ascultători.

D-na Champion era să leșine aproape când află toate pericolele la care fusese expus bărbatul său înainte și după furtună.

Unchiul Milion vîzînd strînși pe toți, spuse că nu vor întîrzia cu plecarea.

Hotărîră să meargă spre San Francisco, unde trebuia să se ducă Dik Moore, după invitația liberatorului.

Plecară. Cioc-de Vultur cu o escortă de câini-va indieni îi însoțiră, pînă ce 'i scoaseră din pădurile lor, și ajunseră în locurile civilizate și cu drumuri de fier. Totuși nimeni nu vru să părăsească furgoanele, și 'și urmară drumul ca și pînă aici.

Prin Iunie ajunseră la Montreal.

Toată caravana se duse la *Masnie Hall*, unul din cele mai vechi și mai frumoase oteluri din America.

Orașul e foarte frumos și unul dintre cele mai industriale din împrejurimi.

Înainte de a 'și urma drumul spre capitala Californiei, d. Dik Moore propuse cucoanelor o preumblare în împrejurimile orașului.

Un vapoară «Vulturele» care făcea serviciul între Montreal și Beauharnais, acostase în chei și deja o lume întreagă sta pe terasă pentru plecare.

Pe când cucoanele se așează pe scaune în cerc, domniș la spatele lor își prepară lornioanele.

Vaporul luneca cu repeziciunea unei săgeți pe fluviu.

Sosiră la China, după ce au trecut pe sub un pod Victoria. Acolo vaporul chiar când era să se îndrepte spre chei fu nevoit să se oprească.

Maî multe «colivii» indiene stăteau în cale.

Coliviile acelea sunt niște bărci imense cu pinze, compuse de bucăți de lemne de construcții, și pe care le conduc indigenii.

Femeile în colivii stăteau jos, iar bărbații în picioare visleau.

Capetele lor erau împodobite cu cercuri de oțel și pene, restul hainelor se compunea din piei de animale sălbătice și de lungi haine roșii acoperite de ornamente.

Limbajul lor diferit de al Corwilor, Linzilor și al Castorilor era aspru, gutural, ciudat.

Părea că se ceartă când vorbesc.

Când vaporul ajunsese lângă pământ sălbăteci se îndreptară și ei spre mal.

Prezența europenilor nu-i sfîș de loc; căci fără a băga în seamă atenția, care li se da, bărbații începură a strînge pari și coajă de ulm și începură a construi rigwane, pe când femeile tăiau lemne, să facă focul.

Unchiul Petruș telegrafiasă otelului Reginei sosirea musafirilor și ceruse să li se pregătească o masă bună.

După masă plecară cu toții să viziteze împrejurimile.

În jurul satului China se desfășoară frumoase și rodnice plantații exploatate de canadieni stabiliți acolo din tată în fiu.

Mica trupă ajunsese de odată într'un luminis incântător, în care se ivi pe neașteptate o fermă foarte frumoasă situată în mijlocul unei livezi, în fața unei insule fermecătoare a căror ramuri de copaci, cari formau ca o coroană verde, se plecau până în apă.

Guillaume Novet fu însărcinat cu misiunea delicată de a cere ospitalitate în această fermă.

Se întoarse plin de bucurie.

Casa era a unui canadian de origină franceză, care nu mai putea de bucurie a primi la el compatrioții.

Îndată fu pusă o masă pe o terasă, de unde mîncînd, se putea vedea frumoasele împrejurimi.

În sfârșit se întoarseră îndărăt în China, de unde vaporușul «Fluturel» trebuia să-i ia seara.

La otel luară o cină, compusă ca toate cîinele americane din carne fiartă, carne friptă, carne sărată, slănină, cartofi, varză, ceai, cafea;

după masă porniră spre Montreal.

În drumul către San-Francisco e și cascada Niagara.

Se hotărîră să se oprească s'o vadă.

Se imbarcară pe un vas, trebuia să facă o călătorie de patru-zeci și opt de ore.

Se opriră la Toranço, de acolo luară un vapor, care avea să-i debarce la Lewiston. De la Lewiston un omnibus făcea serviciul până la Niagara.

Oteluri sunt foarte multe acolo; mai multe de cît ori unde.

Satul Niagara își datorește existența turiștilor, care în fie-care an, vin în număr mare din toate părțile pămîntului să viziteze această minune a naturei.

Se începu inspecția Niagarei printr'o vizită la insula Caprelor, care taie cursul fluviului ceva mai sus de cascada.

— Repeziciunea extremă a apelor, zise d. Fontaine, făcea să fie privită ca o iluziune planul de a construi un pod, care să lege această insulă cu continentul. Vedeți dar că nimic nu-i cu putință geniului omenesc fiindcă ați și trecut podul și sunteți la umbra copacilor din insulă.

LV

Niagara

În acel loc adîncimea apei nu trece de două metri dar iuteala curentului nu-i mai puțină de opt spre-zece valuri pe secundă.

Suprafața insulei Caprelor e de șapte-zeci arii de pămînturi excelente.

Un drum bun de trăsuri brăzdează insula în diferite sensuri.

Trei insule numite trei surori, care seamănă cu trei coșuri de verdeață, și legate prin poduri rustice de insula principală, formează un fel de post înaintat în mijlocul rezeilor și îngăduiesc contemplarea în toată măreția lor sălbatecă.

Aproape de acolo, o cărărușă duce de-adreptul la locul numit, nu știu de ce, potceavă.

Maî este încă un alt post de observație foarte plăcut turiștilor; e insulița Lunei, atârnată chiar d'asupra prăpăstiei.

Toți rămaseră multă vreme ca împetriți în fața sublimităților acestui spectacol supra-natural.

D-ra Fontaine rupse tăcerea adresându-se tatălui său:

— Se știe oare ce va să zică acest cuvînt așa de sonor și de armonios de Niagara?

— De sigur, răspunse savantul. E un cuvînt indian, care vrea să zică:

«Tunetul Apelor.»

Călăuzele spuseră vizitatorilor să meargă să viziteze «Pimnița Vinturilor», care vin sub cascada chiar, adică sub curba pe care o face ea cîzînd.

De sigur d-nele nu fură luate, numai vînători pot cerca, fără multe pericole, o astfel de aventură.

Unchiul Petruș, doctorul Leroux și d. Fontaine plecară dar să ducă la otel cucoanele.

Tinerii și întreprinzătorii excursioniști se îmbrăcară în haine de cauciuc, acoperindu-se fie-care din cap până în picioare, și porniră spre fundul prăpăstiei printr'o scară în spirală.

Apoi apucară pe o cărărușă strîmtă și lunecoasă, scobită în stîncă, și care îi duse în curînd chiar la spațele cădereii apei.

Se găsiră atunci într'un fel de peșteră, unde elementele păreau în revoluțiune.

De o parte, apa, care se aruncă pe pămînt cu atîta vuet, că poți să-ți rupi plămîni vorbind și nimeni nu te va auzi.

Lumina, care poate trece prin păturile lichide e așa de spălăcită că abia poți vedea unde pui piciorul. Apa sfărîmată în picături microscopice coprinde vidul nemărginit și cade iar în cascadele de a lungul stîncelor formînd peretele din fund, și în părăiașe pe pereții care slujesc drept podele.

Te simți paralizat, zăpăcit, orbit, înăbușit. Cei mai viteji nu pot sta în iadul acesta de apă pulocrizată.

De acolo se întind numeroase stînci, care se ghicesc după sgomotul înăbușit și groaznic, pe care l dai răsunînd.

Intunecimea desăvîrșită care domnea acolo, stîncă neagră, care se ridică în cascade pe cap, mugetul groaznic al mesei de apă formau un obiect de groază.

Călătorii ieșiră de acolo uzi până la piele, cu toată haina lor prezerativă.

Maî stătură câte-va zile pe loc apoi se hotărîră a se duce la Chicago.

— Ce drum vom lua, întrebă d. Dik Moore.

— D'apoi, drumul de fer, răspunse unchiul Petruș.

După masă se suiră fie-care în omnibusul otelului și porniră la gară.

În toate otelurile din America se poate face o rînduială pentru călători, fără să mai ai grijă de alt ceva de ora plecării trenului.

Un «pulmancar» fusese închiriat pentru acest drum.

Nimic mai bine închipuit de cît aceste vagoane de lux, cari seamănă mai puțin cu un tren de cît cu un otel mobilat.

Ziua, sunt saloane spațioase cu canapele moi, așezate față în față.

Cînd se înoptează, un negru de serviciu desface aceste canapele și pleacă peretele superior al vagonului.

Scoate de acolo pernițe, cuver-

ture, cearșafuri, perdele, pe care le rînduiește repede.

În mai puțin de o jumătate de oră aceste canapele sunt transformate în paturi de dormit, așezate în două caturi.

Celea de jos se fac din canapele, iar cele de sus es dintr'un fel de oblon din părete, care l'a ținut închis în timpul zilei.

Dimineata la sculare, călătorii își găsesc încălțămintele vâsuate.

În sfîrșit, după două zile de drum, ajunserăm la Chicago.

LVİ

Întâlnirea cu P. Duther

Fie-are sătul de a fi stat închis atîta vreme, arătară dorința de a merge la otel pe jos, ca să poată vedea în acelaș timp și orașul.

Chicago, datează numai de la 1830, când era o simplă adunare de bordee de lemne.

După două-zeci de ani, avea deja 60.000 locuitori și acum are 500.000.

În Octombrie 1871 fu distrus de un incendiu, un sfert din întinderea lui, dar orașele din America au privilegiul de a renaște din cenușa lor mai frumoase și mai înfloritoare.

Astăzi, cea mai mare parte din oraș e acoperit cu case, numai ici colea a mai rămas câte un loc gol.

Trecură prin mahalaua afacerilor, compusă din case mari cu cinci caturi, toate admirabil decorate și sculptate.

Trotuarele mai cu seamă atrăgeau atenția preumbătorilor.

Se compun din două feluri foarte distincte:

Primul e făcut din ochiuri de sticlă încadrate în fer, de la acestea primesc lumină subsolurile.

Al doilea larg de peste trei metri, e format din lespezi lungi de două metri.

În mahalalele mai sărace trotuarele sunt de lemn, dar tot-d'a-una sunt mai înalte mult de cât strada.

Ajunseră în sfîrșit la otelul Sherman, unde aveau să tragă.

După ce dejunară Moore luă pe Champion să l' ducă în așa numită valea d'Oil Creek, unde sunt numai puturi de păcură, care se exploatează pe o mare întindere. În sfîrșit se opriră la orașul Oil-City. Acolo trăsese la otelul «Great-Western».

Când să 'și scrie numele în registre fură foarte surprinși citind:

«D. Petre Duther, călător francez și soră sa.

D. Champion întreabă pe dată:

— Acest călător a venit de mult?

— E aici numai de azi dimineată.

— Credeți că aș putea să l' ved?

— Nu acum, că a plecat de un ceas.

— Domnișoara, soră-sa a eșit de asemenea?

— Nu domnule, s'a dus în odăile ei unde de sigur se odihnește.

— Foarte bine, când se va întoarce d. Duther, să l'dați cartea mea de vizită, și să l' spuți că aș fi fericit să l' ved.

Cei doi tovarăși intrară în odaia lor și abia isprăviseră de îmbrăcat când auziră bătând la ușă.

— Intră! zise d. Champion.

Îndată se ivi d. Petre Duther care alergă înaintea prietenului său, pe care l' îmbrățișă cu căldură.

— Ce fericire că te întâlnesc, zise el.

— Și eu nu sunt mai puțin fericit, zise Champion, dar dă mi voie mai întâi să l' prezint pe prietenul d. Dick Moore. E un Jankeu care ar merita să fie francez.

— Foarte mulțumesc pentru compatrioții mei, răspuse Moore, apoi întinse prietenește mâna lui Duther.

— Dacă n'am onoarea de a fi cunoscut de d. Moore cel puțin sunt unul dintre sinceriți lui admiratori, zise Duther.

— Dar de unde mă cunoști.

— Crezi că de când a sosit aici nunta prietenului Champion, mi-a rămas vrăo întâmplare de a ei necunoscută.

— Da! Da! întrerupse inginerul, relativ la asta chiar am o explicație cu tine.

— Vorbește sunt gata să l' răspund.

— De ce ne-ai răpit pe d-ra Allard?

— Presupune că pentru că o iubesc și nu pot să mă resemnez s'o ved măritându-se cu un altul.

— O iubești! O iubești! Nu l' un motiv s'o silești să te iubească.

— Cine spune că o silesc?

— Cine să spuie? dar ce înseamnă s'o furi dintre noi, să o desparțești de toți cei care o iubesc.

— Mărturisesc, răspuse zimbînd exploratorul, că până aici par a avea dreptate?

— Până aici? Dar cum numești acel duel sălbatec, în care nenorocitul Emil a fost așa de aproape de moarte.

— Oprește! un duel e o luptă dreaptă.

— Fie! dar cum să numim starea asta de captivitate, în care ții pe Clementa.

— Aici începe greșeala ta, și al să vezi acum cum mă calomniezi.

— Cum al să faci, ca să mă convingi?

— Voiți întrebuința mijlocul cel mai simplu din lume, voiți aduce mărturia d-rei Allard.

— Cine m' spune că nu va vorbi sub presiunea unei groaze, unei amenințări sau ori cărei alte violențe.

— Prietene, îți voi trimite pe pe d-ra Allard; va veni să te viziteze singură. Până atunci îți voi spune că e liberă cu desăvîrșire, și

dacă va dori să te urmeze, nu mă opun de loc.

Cei trei prietenii se despărțiră, dîndu și întâlnire la masă.

După câte-va clipe d-șoara Aliard se prezintă la rîndul ei și sări de gîtul lui Champion, care după ce o sărută, o prezintă lui Dick Moore.

— Ah! prietene, ce fericită sunt că te văd, zise ea.

— Dar eu oare, cât bine-cuvintez întemplantarea, care ne-a întîlnit.

— Dar nu l' o întemplantare, zise ea. Cum asta?

— D. Duther a fost înștiințat că aveți să veniți în țara uleiului.

— Cum? de cine? cine a putut ști?

— D. Duther știe tot! e un vrăjitor.

Cuvintele acestea fură spuse cu un ast-fel de accent de convingere, că cei doi prietenii isbuciră într'un hohot de ris.

— As fi ispitit a te crede, dragă Clementă, dacă tot ce ne-a spus d. Duther ar fi adevărat.

— Ce v'a spus?

— Că nu se opune la reîntoarcerea ta printre noi, și nu întrebuintează nici o violență față de d-ta.

— Foarte adevărat.

— Așa dar vrei să te întorci cu noi?

— Oh! n'am spus asta.

— Te rog dragă Clementă, în numele prieteniei ce ai pentru scumpa mea Iulia, în numele dragostei care o are unchiul pentru d-ta, spune mi tot adevărul.

— Întreabă-mă și l' voi spune.

— Nu ne mai iubești?

— Dumnezeu mie e martor că nu trece o zi fără să mă gîndesc la d-voastră.

— Atunci, bietul Emil, nu l' mai iubești?

— Nu voiți fi nici odată femeea d-lui Emil.

— Atunci iubești pe altul, pe Duther?

— Domnule Ernest, îți jur pe memoria părinților mei, că nu iubesc pe d-l Duther în sensul, în care imi vorbești, îți spun că nu iubesc pe nimeni, și că nu mă voi mărita nici odată.

— Spune de ce?

— Ah! iată, nu pot spune. E un secret, dar nu m' aparține.

«E destul să l' spun că de geaba te-ai încerca să mi l' smulgi?

— Bine, fie. Dar tot taina asta te face să stai cu dînsul, cu toate prejudecățile lumestii, cu un tîner, pe care zici că nu l' iubești.

— Și asta e un secret, dar cum e numai al meu pot să l' spun.

— Nu vroiu să mă întorc la d-l Million, fiind-că des Rivières e acolo, și nu vroiu să mă întîlnesc cu dînsul.

— De ce nu vrei?

— Fiind-că mi-ar fi teamă să l' mai

iubesc, răspunse fata așa de încet că cei doi prieteni abia auziră.

Duse amândouă mâinile la obraz și plânse.

— Clementă! Dragă Clementă! nu plânge, te rog, strigă d. Champion. «Clementă, dragă Clementă! nu, nu mai plânge, pe cinstea mea că nu te mai întreb nimic.

După câte-va suspinuri, pe care tinăra fată se silea să le stăpânească, începu să se însenineze.

Aproape veselă urmă:

— Știu bine că acolo are să mă judece foarte rău; toată lumea va spune că sunt ușuratică, capricioasă și fantastică dar mă resemnez dinainte și nimic nu mă va face să-mi schimb hotărîrea. Sunt sub protecțiunea d-lui Petre Duther, care s'a arătat tot-d'auna cel mai bun dintre amici, cel mai delicat dintre oameni. Voi rămânea sub protecțiunea lui până ce-și va isprăvi misiunea și mă va duce în Franția.

Când toți se întâlniră la masă, orîce nor dispăruse.

XLII

A două zi cei doi prieteni se întoarseră la Chicago.

Porniră apoi cu toții la San Francisco. Acolo traseră la oțelul *Cliff-house*.

Abia sosit Dick Moore dădu o telegramă *Liberatorului* după cum se înțelesese, la care primi alta că e așteptat imediat.

(Va urma)

RICHARD BURTON ȘI LADY ISABELA

I

Intr'una din zilele de toamnă ale anului 1853, într'unul din cartierele aristocratice ale Londrei, pe o terasă a unui palat magnific, ședea privind la cavalerii și pietonii ce treceau pe șoseaua alăturată, o tinăra de vreo 17—18 ani, de o frumusețe rară. Ea se numea o Isabela și descindea dintr'una din cele mai ilustre familii din timpul feudalității.

Cu capul rezemat în palmă, privind fix, în gol, și nevîzînd nimic, ea era cufundată în visuri, ca și hipnotizată, când o voce care pornea de la intrarea terasei, o deșteptă din meditații și ea se întoarse să vadă cine este.

Era o țigancă bidinărească care, rătăcind din oraș în oraș, din tîrg în tîrg pe lângă vînzarea de bidinele, mai practica și ghicirea cu bobii și cu ghiocul.

— Să-ți ghicesc ursita cu bobii, Lady!... zise ea apropiindu-se.

Isabela, care fusese crescută într'o

monăstire de călugărițe, era foarte superstițioasă și credea în toate copilăriile. Ea consimți.

Țigancă așeză bobii, descântă, bombăni, apoi zise între altele:

— Te vei mărita cu un om din tribul nostru, Lady! El va fi fără avere și vei trăi cu el ca și o țigancă, rătăcind continuu prin lume, mîncînd pâine uscată și adăpostindu-te sub cort.

În urmă țigancă, după ce primi câțiva bani de la fată, plecă...

II

Peste câte-va luni, Isabela, aflîndu-se cu părinții, frații și surorile sale, la Boulogne-sur-Mer, se întelni pe tîrm cu un necunoscut, înalt, cu buzele groase, oacheș, cu pîrul negru, creș și lănos, cu ochii scinteietori. Acesta era Richard Burton, supus englez, însă de origine țigan.

Dînsul, cel d'întăiu European, făcuse, deghizat în derviş, spoiț pe obraz și pe ochi cu funingine, pe lerinagiū la Mecca. Și nu odată scăpase el de la moarte, mulțumită numai limbei Arabe, pe care o cunoștea perfect, și Coranului, pe care îl știa pe de rost ca și un hoga Mohamedan.

— Iată omul care mă va lua de soție!... zise liniștită Isabela surorii sale care o însoțea la această preumblare.

— Nebuno!... Tu nu-ți știi nici numele, nici origina, nici de unde vine!...

— El imi va fi bărbat, privirile noastre ne au însoțit.

Peste puțin, întîmplarea făcu ca, la un bal, Burton să se afle în fața frumoasei Lady, și amîndouă își jurară că vor fi unul al altuia. De oare ce însă Burton era țigan, sărac și ateu, familia Isabelei cerca să se opună.

— Răbdarea mea va învinge—zise simplu Isabela.

«Mai bine o coajă uscată de pâine într'un cort cu tine—urmă ea adresîndu-se lui Burton, de cît o diademă de împărăteasă!...

— Voi pleca în Africa—răspunse Richard—ca să ajut la descoperirea izvoarelor Nilului, și mă voi întoarce celebru, demn de mîna ta.

IV

În 1854, Richard Burton, în tovarășia căpit. John Hanning Speke, plecă din Europa, trecu în Persia și în India, apoi, din Bombay, la 2 Decembrie 1856, plecă, pe corabia de război «Elphinstone», și se îndreptă spre Zanzibar.

Vizită Usambara, tîrgul Fuga, unde ședea sultanul Kinuere, descrieri lacul Victoria-Nyansa—izvorul principal al Nilului—descoperi lacul Tanganika, trecu prin mîi de peri-

cale de moarte, și în 1859, șase ani aproape de cînd plecase din Europa se întoarse în Anglia cu onoare și—după cum spusese dînsul chiar—demn de mîna Lady Isabelei.

V

În cursul atîtor ani cît Richard lipsise din Europa, Isabela, deși mulți principii, duci, lorzi, o ceruseră în căsătorie, preferă să aștepte cu răbdare pe omul ales de dînsa.

În fie-care seară, ea scria pe un caiet—care în cele din urmă numără câte va mîi de pagini—resumatul tuturor faptelor petrecute în Europa în lipsa lui Burton, pentru ca acesta, reîntorcîndu-se, să afle tot ceea ce se întîmplase în lipsă-i cu restul neamului omenesc.

VI

Reîntors, Richard Burton devenit acum celebru, fu cununat cu Lady Isabela. Proorocirea țigancăi bobărese se îndeplinea!...

Imbogătit de imensa zestre ce i adusese soția sa, putu acum să călătorească ori unde voia.

Și Isabela, entuziasmată, îl urmă pretutindeni: în Egipt, în Arabia, în Syria, în India, pe coastele Africii, în Brazilia.

Imbrăcată bărbătește cu pușca și pumnalul în mîini, ea trecea drept fratele său fiul lui Burton prin mijlocul triburilor sălbatice ce întîlneau.

Ea născută nobilă, bogată, visătoare, trăind în palate și vile mărețe, obișnuită să calce pe covoare persiane, însoțea acum pe nomadul ei bărbat, în toate părțile, în toate pericolele și luptele, vîna alături cu dînsul prin pădurile virgine, dormea în cort, mîncă puțin și prost dar era tot-d'auna mulțumită, putea zice chiar fericită.

VII

Richard Burton murind, Isabela începu să trăiască foarte retrasă.

Acum două ani, muri și dînsa.

Ea fu înmormîntată în ziua de 22 Martie 1896 în cimitirul Mortlake (Londra) alături cu bărbatul său.

Peste mormîntul său fu pus un monument de marmoră în formă de cort țigănesc.

Const. A. Ștefănescu.

Numărul 39 din «Ziarul Calătorilor» va apare Marți 24 Martie corent.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie 1898

Cine se va abona cu incepere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineata, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B. De oare ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminecă, prețurile sale mai scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvântul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvântul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50. Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vând cu 30 la sută mai puțin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mică de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe complant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din ce mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hăpurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Tetz, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Premiile noastre pentru Martie

După cum am anunțat, la zi întâi a fie-cărei luni acordăm tutulor abonaților ziarului *Universul politic* prin tragere la sorți, trei premii constând în obiecte de valoare.

Iată cele trei obiecte pe cari le acordăm la 1 Aprilie a. c.

- 1) O elegantă etajeră de metal;
- 2) O cupă de metal bronzat;
- 3) O masă cu serviciu complet de fumat.

La aceste premii vor concura toți abonații actuali ai ziarului *Universul politic*, precum și toate persoanele cari se vor abona la *Universul* până în seara de 31 Martie a. c.

A se vedea costul abonamentului, precum și celelalte premii pe cari le acordăm pe pag. 2.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA

In pustiile Argentinei

În Argentina sunt niște proprietăți imense sub numele de *estancias*, din care unele mai mari de cât un district întreg de al nostru, și în care oamenii nu se ocupă de cât cu creșterea vitelor. Acum căți va an în *estancia* generalului Urquiza, situată în provincia Entre-Rios, se află 4000 de cai, 22.000 pe boi și 1.200.000 de oi.

Cu toate astea însă și pustiurile în un mare loc, ast-fel sunt Pampa și marele Chaco.

Pampa mai ales e desertul cel mai mare și e compus din două părți: Pampa de Nord se întinde pe un pământ băltoș. Apele sunt verzi și exală un miros puturos. Pampa de sud însă nu e umed de loc și prezintă un loc admirabil de pășune.

Pentru supravegherea pustiului Pampa sunt niște forturi mici așezate pe diferitele puncte ale graniței. Casele marilor proprietari au și ele aspectul unor mici forturi și poate că aduc mai mari servicii de cât forturile întreținute de Republică.

Calătorul care se aventurează prin pustiul Pampa, trebuie să umble mai multe poști până să dea de un sat. De aceea surprinderea lui e foarte plăcută când zărește de departe zidurile albe ale unei case ale vreunui proprietar de *estancia*.

Aceste locuințe sunt înconjurate de un zid înalt în jurul căruia se află săpat un șanț adânc.

La fie-care din aceste case se află un turn din virful căruia o santinelă dă mereu semnalul sosirii prietenilor sau mai ales al dușmanilor, cari sunt indienii jefuitori.

Pe terasele turnului se află drapelul Confederației argentine (alb și albastru), care în caz de pericol e înlocuit printr'un drapel negru. Tot pe această terasă se mai află și trei sau patru tunuri, cari stau încărcate ziua și noaptea.

Garnizoana e formată din toți păstorii și servitorii unei *estanci* și mai ales din *gauchos*, păstori hispano-indieni, cari sunt primii cavaleri din lume.

La picioarele Cordilierilor din Chili, argentinii construiseră mai multe forturi spre a ține pe indienii în respect și spre a-i face să se retragă spre sud. Aceste lucrări supărau foarte tare pe triburile devastatoare ale Poyuchilor, Huilchilor și Panquelilor, obicinuți a duce pe acivitele pe cari le furau și pe cari le vindeau apoi în Chili.

De curind fusese ridicat unul din aceste forturi care n'avea de cât o garnizoană compusă din zece oameni, și un locotenent. Nu se poate număra un tânăr italian, găsit cu două trei zile înainte pe lângă fort, pe jumătate mort de foame și de obo-

seală, și care reușise să scape din mâinile unui trib de Poyuches, care l'țineau de peste un an în captivitate.

Acest fugar anunțase ca apropiat atacul acestor indieni, de la care el scăpase.

Intr'adevăr că încă de dimineață livea începuse să ardă și, nu e nici o îndoială, că focul fusese pus de acești poyuches. Tânărul italian a declarat că ei aveau arme de foc. În curând vântul schimbându-se împinse incendiul în spre fort; această schimbare de vânt trebuie să fi fost prevăzută de acei jefuitori.

Locotenentul crezu că momentul atacului se apropia și el își îndoi precauțiunile.

Totă noaptea mica garnizoană fu sub arme. Un nor gros de fum trecea pe d'asupra fortului și se vedea înaintând pe câmpie un torent de foc. Pe cer, lungi linii de umbră, plecând de lângă foc indica prezența unei trupe în mișcare.

De odată argentinii văzură lângă șanțul fortului mai multe grupe de poyuches.

Locotenentul ordonă să se înceapă împușcăturile și mai mulți indieni căzură la pământ; alii fi putut zice că fie-care glonț omora pe mai mulți dintre ei. Asta dedea curajul micii garnizoane, când de odată din partea opusă santinela strigă:

— La mine! La mine!

Soldatul fusese trântit jos prin ajutorul unei piei lungi având la capăt greutatea de plumb și pe care acești sălbatici o mănuesc cu multă adresă. Atenția tuturor fu atrasă în direcția unde se producea acest incident, dar deja cu strigăte puternice, indienii pătrunseseră în interiorul fortului.

Atunci începu un măcel înspăimântător. Argentinii înțeleseseră că ei nu puteau de cât să-și vîndă scump viața și de aceea se repeziră cu furie asupra inamicilor lor. Însă numărul dușmanilor era prea mare.

Italianul, care nu era înarmat, stetea la o parte, pe jumătate gol. În timpul captivității sale trăsurile feței lui împrumutase ceva din trăsăturile feței tovarășilor săi sălbatici. Din toți cei albi, el singur scăpă cu viață și putu povesti aceste diferite incidente.

Poyuches luă toate armele, munițiunile și proviziunile argentinilor și apoi plecă.

După câte-va zile italianul uitat de ei, putu să iasă din fort și să treacă peste pustiul Pampa și să ajungă la un loc sigur.

Constant Amero

Numărul 40 din «Ziarul Calătoriilor» va apare Vineri 27 Martie corent.

EPISOADE DIN CALĂTORIA MEA

LA

POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. I

Luaserăm de asemenea și ciorapi de lână și de păr de om cari de asemenea erau foarte calzi și durabili.

În mâini purtam mănuși groase de piele de lup iar alte ori mănuși obicnuite de lână. Cu mănușile trebuia să facem același proces de uscare ca și cu încălțăminte. Căldura corpului e așa zicând singurul izvor de căldură pentru asemenea scopuri; noaptea trebuia să dormim împresurați de obiecte ca să le putem avea uscate ziua.

Pe cap purtam pălării de pîslă cari ne fereau ochii de lumina prea vie, și prin cari vîntul trecea mai puțin ușor de cât prin căciunile obicnuite de lână. Afară de aceasta, mai purtam de obicei una sau două glugi de lână; cu acest chip puteam să potrivim temperatura, ceea ce nu este fără importanță.

La început aveam de gînd să iați câte un sac de dormit de piele de vițel de ren de fie-care om; dar după experiențele pe cari le-am făcut, nu s'au dovedit destul de calde, așa că a trebuit să facem ca și în Groenland, anume să luăm un singur sac dublu de ren matur. Cu acest chip se dobîndește o căldură mai mare prin faptul că sunt doi cari se încălzesc reciproc.

Afară de aceasta un sac pentru două persoane, e cu mult mai ușor de cât două saci separați. Obiecțiunea care se face în contra sacului dublu, este că nu se doarme destul de bine alături, eu însă n'am găsit această obiecțiune fundată.

Ceea ce, după părerea mea, cred că nu trebuie să lipsească într'o expediție cu săniile, este «cortul». Căci chiar dacă ar fi construit dintr'o stofă subțire, totuși el oferă multă adăpost, așa că în tot cazule răsplătită greutatea transportului. Corturile pe cari le-am preparat pentru expedițiune erau de mătase dură și foarte ușoare; jos erau pătrate și se înălțau prin mijlocirea unui singur par. Pe jos aveam de întins o stofă deasă de bum-bac. Intregul cort: pereții și podeala, era cusut la un loc într'o singură bucată. Nu avea de cât o singură deschizătură mică, o crăpătură prin care ne tîram înăuntru. Ceea ce e rău, este că aproape cu neputință să nu ieși o cantitate oare-care de zăpadă cu picioarele. Această zăpadă noaptea se topește, din cauza căldurii, stofta de jos suge, umezeala și

prin aceasta cortul devine cu mult mai greu; uscat cântărea $3\frac{1}{4}$ kgr.

Văzând desavantagiul acestui cort, i am suprimat stofa de jos, și l am făcut atât de ușor, în cât nu mai cântărea de cât 1, 4 kgr. Ne-a ținut toată călătoria până în toamna anului 1895 și tot d'auna ne-a fost de bun folos.

Aparatul de fierț, de care ne-am folosit, avea avantajul că consuma foarte puțin material. Cu ajutorul lui puteam în foarte scurt timp, nu numai să ne pregătim mâncarea, ci în același vreme să și topim o cantitate îmbelșugată de apă de băut, așa că aveam tot d'auna cât ne trebuia.

Aparatul consta dintr'un vas de fierț și două vase de topit zăpada, și era construit în chipul următor:

În interiorul unui vas circular era o căldare sub care ardea o lampă, așa că întreaga căldură ce se desvolta, se strîngea în spațiul dintre căldare și vasul circular. D'asupra era un capac ermetic cu o gaură în mijloc prin care trebuia să iasă aerul cald; aci aerul întâlnea fundul unui alt vas în care se topea zăpada. După ce aerul își consuma aci o parte din fierbințeala lui, era condus printr'o tablă de metal ce împrejura întreg aparatul, iarăși de-a lungul vasului circular, unde și consuma restul de căldură și eșia prin deschizătura de jos, aproape rece.

Pentru încălzit avem un aparat Svedian de petrol cunoscut sub numele de *Primus*, și în care petrolul înainte de a arde se transformă în vapor; cu acest chip se dobândește o ardere aproape completă. Profesorul Torup a dovedit prin numeroase experimente în laboratorul său, că se dobândește de obicei 90—93% din căldura pe care ar trebui să o desvolte în chip teoretic, petroleul întrebuințat. Un rezultat mai mulțumitor nici că s'ar putea închipui.

Vasele aparatului nostru, erau din argint nou, iar capacul, tabla din afară erau de aluminiu. Întregul aparat dimpreună cu două pahare de tinichea, cântărea 4 kgr., iar lampa primus 800 gr. Dacă umpleam vasul circular și vasul de-așupra cu ghiață în vreme ce în vasul din mijloc se ferbea carnea, dobândeam atâta apă, în cât aveam mai mult de cât ne trebuia pentru sete.

În ce privește *materialul de foc*, am ales petrolul. Spirtul care s'a întrebuințat în expedițiile polare de până acum are diferite avantagii și mai înainte arde foarte ușor; dar are și un desavantaj hotărîtor și anume că nu produce atâta căldură în raport cu greutatea lui ca petrolul când acesta arde complet după cum e cazul cu lămpile folosite de noi.

De oare-ce mă temeam ca petrolul să nu înghețe, m'am gândit un

moment la oleul de gaz, dar am părăsit această idee, fiindcă acest gaz se evaporează foarte ușor, așa ca e greu de păstrat și afară de aceasta e și prea explosibil.

Petrolul ne-a prins foarte bine. Am luat cu noi 20 de litri cari ne-au ajuns 20 de zile în care timp am fierț de câte două ori pe zi.

Patine de zăpadă, am luat mai multe perechi, fiindcă eram pregătiți că din cauza gheței neegale se puteau frînge. Le-am făcut cât se poate de elastice, bine îmbăiate în păcură și stearină.

Trebuind să fim pregătiți ca să trăim la un moment dat din ceea ce putem vîna, ne-am luat firește și arme. Cea mai bună armă în ast fel de călătorii e pușca ghintuită, dar fiindcă după toate probabilitățile a veam să trecem și peste bălți unde e puțină probabilitate de vinat mare, și fiindcă trebuia să presupunem că vom avea de împușcat și păsări, am crezut de trebuință să luăm și puști de alice.

Luarăm dar cu noi două ast-fel de puști și una ghintuită. Muniția consta din 180 de cartușe cu gloanțe și 150 cu alice.

Am luat de asemenea *instrumente științifice*, de măsurătoare, pentru observații meteorologice, etc. și un ochean foarte bun de aluminiu precum și un aparat fotografic.

Cea mai importantă dar poate și cea mai grea problemă a unei expediții cu săniile este problema proviziunilor. Deja la începutul acestei scrieri am arătat de ce mare importanță este alegerea alimentelor pentru ferirea de scorbut și alte boale. Pe lângă aceasta aveam să luăm în considerare ca proviziunile să fie uscate, ca să fie cât mai ușoare. De oare-ce, însă carnea și peștele uscate sunt prea greu de mistuit, e de importanță ca să fie transformate în formă de pulbere. Cu acest chip se ating amîndouă scopurile. Am luat așa dar, numai carne și pește preparate în acest fel. Acest fel de nutriment s'a dovedit ca foarte potrivit, dacă este cu îngrijire preparat, adică perfect uscat.

Așa numita făină de pește mai ales se păstrează foarte bine și fiartă în apă și amestecată cu unt și făină sau cu cartofi uscați, dă o mâncare foarte gustoasă.

Afară de aceasta trebuie să se dea atenție și proviziunilor cari să se poată consuma și fără a fi ferte; căci dacă s'ar întâmpla că materialul de foc să se piardă sau să se isprăvească situația ar fi foarte grea, în caz când n'ar exista de cât provizii ce nu se pot consuma nefierte. De aceea făina pe care am luat-o cu noi, era preparată, așa, ca în caz de nevoie să poată fi consumată și fără altă pregătire. De asemenea mai aveam

cartofi fierți și uscați, legume tot așa, ciocoladă, etc. Aveam și pâine uscată, amestecată cu albumină vegetală și preparată înadins pentru expediția noastră.

Am mai luat și o cantitate considerabilă de unt (39 kgr.) pe care l'am îndesat așa ca să depărtăm, după putință toată apa dintr'însul. Cu acest chip am câștigat și în greutate și tot de odată untul nu se întărea așa de tare înghețând.

O singură invenție cam nenorocită, a fost că am lăsat să se pregătească un amestec de făină de carne cu grăsime vegetală (de nucă de cocos). Nici căinii nu voiau s'o mănânce după ce au încercat-o de vre-o două-trei ori. Aceasta se explică prin faptul că grăsimea vegetală e greu de digerat, și conține acide cari irită mucoasele stomacului și ale gâtului.

În genere însă pot să spun că proviziunile noastre au fost destul de variate, așa în cât n'am avut să suferim de nimic de ce se plîngeau expedițiile anterioare. De alt fel, am avut tot timpul o foame de lup, și mâncarea ne priia în tot d'auna foarte bine.

Farmacia noastră era un mic sac care, firește, conținea numai ceea ce era mai neapărat de lipsă: bandagi pentru cazuri de fracturi, pilule purgative, tinctură de opiu pentru deranjare de stomac, de care de alt-fel, n'am suferit nici odată, cloroform pentru caz de amputație, de exemplu în caz de degerare a membrilor, câteva sticlute cu soluțiune de cocaină pentru aprindere de ochi din cauza zăpezii (nici aceasta n'am întrebuințat o), picături pentru dureri de dinți, acid fenic, iodoform, ace și mătase pentru coaserea rănilor, un scalpel, două pense pentru artere (tot pentru caz de amputație) și alte câte-va obiecte.

Din fericire, n'am avut să întrebuințăm această farmacie. Bandajele însă ne-au folosit foarte bine în iarna 1895-1896 ca fitiluri pentru lămpile de ulei. Dar și mai bine se poate folosi spre acest scop phlastrul Nicolaysen din care am luat o bună provizie cu noi pentru cazuri de fracturi de claviculă. Pătura de ceară a acestui flastru, o rădeam și ne folosea și ea foarte bine, pentru ungerea pînzelor caicurilor.

În *sania întâi*, cu calculul lui Nansen (18,7 kgr.), cu aparatele științifice, o parte din îmbrăcăminte, farmacia, o mică parte din provizii, aparatul de fierț, o pușcă, etc. Și cu cei trei saci de pemcam (în greutate de 108 kgr.) aveam o greutate de 245,87 kgr. în care se cuprinde și greutatea saniei însăși.

În *sania doua* în care era cea mai mare parte a proviziilor pentru noi, aveam 241,8 kgr.

În *sania treia* cu caiul lui Iohansen, cu petrolul, cartușele, și iarăși o parte oare-care de provizii, aveam 226,8 kgr.

De un interes oare-care poate să fie și lista câinilor noștri, cu greutatea fie-căruia dintr'înșii:

Kvik, 35,7 kgr.; Freia, 22,7; Barbara 22,5; Suggen 28,0; Flint 27,5; Barrabas 28,0; Gulen 27,5; Haren 27,5; Barnet 17,7; Sultan 31,0; Klaperslangen 27,0; Blok 26,8; Bjelki 17,3; Sjöliget 18,0; Katta 20,7; Navrifas 21,0; Livjaegeren 17,5; Potifar 26,0; Storräven 31,8; Isbjörn 28,0; Lileraeven 26,7; Kointfolket 26,0; Perpetuum 28,6; Boro 27,5; Russen 26,5; Kaiphass 31,5; Ulenka 26,0; Pan 29,5.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

MODA PARIZIANĂ

— COLORATĂ —

Jou 26 curent, apare No. 2 din «Moda Pariziană» colorată, care conține o mulțime de gravuri de modă, precum și mai multe modele de lucru de mână, și o bucată de muzică.

Acest număr va avea și un patron tăiat în mărimea naturală, care se dă gratis împreună cu «Moda Parisiană».

«Moda Parisiană» se vinde cu **15 bani** numărul în toată țara.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XLII

Dick Moore nu mai perdu de cât timpul cât se îmbracă, și plecă la întâlnire.

După o jumătate oră sună la ușa apartamentului desemnat.

Un lacheu cu livrea verde brodată cu fir, veni să deschidă.

— Pe cine trebuie să anunț?

— Pe d. Dick Moore.

— Domnul vă așteaptă.

Lacheul introduse pe vizitator într-un salon foarte întins.

Era cam întunec înăuntru, așa că venind de la lumina cea mare de afară, d. Dick Moore nu putu să deosebească nimic la început.

Un cavaler elegant se ridică și veni în fața lui, închinându-se foarte politicos.

— Vă rog, stați jos, zise stăpânul casei.

Americanul salută și se așază.

— Depeșile mele trebuie să vă fi mirat? zise cu glas încet, acei căru-i se zicea *Liberatorul*.

— Vă mărturisesc că până acum n'am înțeles nimic, răspunse Dick Moore.

— Și așteptați o explicație? reluă stăpânul casei îndreptându-se spre o fereastră, de la care trase iute perdelele.

Valuri de lumină inundară salonul.

D. Dick Moore rămase puțin uimit și ca orbit de această lumină repede.

Apoi de odată, dădu un țipet: — Attala!

— Da, Dick, Attala care vrea să te revadă și care ți întinde mâna!

— Doamnă, răspunse americanul venindu-și în fire, dați-mi voe de a nu mă folosi de favoarea, pe care mi-o faceți, și de a mă retrage.

— Nu! Nu! Dik. N'ai să mă părăsești înainte de a mă asculta! strigă frumoasa indiană întinzând mâinile rugătoare. Cer asta de la spiritul d-tale de dreptate și de la instinctele d-tale de om galant.

— Fie! răspunse Dik Moore așezându-se iar jos, vă ascult, vorbiți d-nă.

— Dik, îmi vorbești aspru, zise Attala, dar nu sunt supărată pe d-ta căci merit asta.

Americanul tăcu, iar Attala urmă:

— Dik sunt foarte vinovată față de tine, și nu m'am gândit nici o clipă să mă desvinovățesc.

Aceeași tăcere de ghiță.

— Cu toate acestea mai mult de cât ori cine, pot să 'mi aduc scuze.

Cine a vrut să mă aducă în Parisul acela luxos, unde se trăiește în sinul unei feerii vecnice, unde ai mereu sufletul amețit de toate plăcerile, unde n'ai un singur minut ca să te reculești, unde luxul cel mai neînfrinat te trage într'un curent inconștient, unde trăiești fără să simți?

«Nu, tu Dik, m'ai încurajat de prietenii eleganți și măgulitori. Nu tu m'ai făcut să 'mi răsără în inimă dragostea de plăceri lumești, vanitatea și cochetăria?»

Oh! Dik ți aduci tot-d'a-una aminte de ingratitudinea și de răul, pe care ți-l'am făcut, nu uita cel puțin, că tu ești care cel dintâi pe lume, ai răsărit în mine floarea delicată a dragostei.

Tăcu, Dik Moore răspunse:

— Nu, Attala, n'am uitat și nici nu voi uita nici binele, nici răul pe care mi l'ai făcut.

«Te-am iubit cum nici odată om n'a iubit o femeie, te-am iubit cu înfocare ca pe o sfință.

«Am avut în tine încrederea cea mai absolută, o credință prea oarbă val! fiindcă te-ai folosit de ea, să mă înșeli.

«Rana pe care ai făcut-o inimii mele e sîngerindă și azi ca în prima zi.

«Iată răul pe care mi l'ai făcut! dar n'am uitat binele.

«N'am uitat nici binele pe care mi l'ai făcut pe când eram prizonierul tatălui tău și cum m'ai scăpat de moarte, dîndu-mi inima ta, cel mai scump dar, care se poate face om-nirei, viața și dragostea!

Attala asculta pe Dik Moore, și obrazul ei răspindea entuziasmul la amintirile acestui trecut radios.

— Dik, adoratul meu, zise ea punînd în glas intonațiile cele mai desmerdătoare, numai de trecutul acela, ar trebui să ne aducem aminte.

«Lasă pe cel-l'alt trecut el urit, să cadă în abisurile uitărei. Dik, refuză încă de a 'mi primi mâna?»

Dik rămase tăcut. Apoi zise foarte rece:

— D nă, uiți să 'mi spuți istoria d-tale. Trebuie să fie plină de lucruri foarte interesante.

— Ei bine, Dik, ori cât m'ar costa am să ți spun tot, și ai să vezi că fapta mea negîndită, nu te a făcut numai pe tine să suferi!

«Când mi-ai destăinuit ruina ta, și mi-ai făcut cunoscut planul de a te reîntoarce în America, nu m'am emoționat de loc, căci viața sgomo-toasă de Paris începuse să mă obo-sească.

«O împrejurare neașteptată, schimbă totul și 'mi lăsă mie o remușcare veșnică.

«M'ai lăsat într-o seară singură în în saloanele marchizului de Mont Leul, unde mă aflam singură femeie într-o mulțime de bărbați, toți fluturând în jurul meu.

«La ora 12 noaptea ne așezarăm la masă să supăm.

«Mă așezară lângă contele Orlinoff, care mă acoperi de măguliri. Era plin de atenții pentru mine, mă îndopa cu prăjituri și nu 'mi lăsa nici o clipă paharul gol.

«Știam cât sunt de trădătoare vinurile de Champagne, și nu beam de cât cu mare băgare de seamă, de teamă să nu mă amețesc, și să dau de ris acelor domni.

«Ce s'a mai întimplat.

«N'am putut ști; ceea ce știu e, că cu toate că am bătut puțin ca de obicei, mă simții de odată cuprinsă de un somn neînvinș.

«Abia putui să mă scol de la masă și să mă ascund într'un salonas, unde după ce mă închisei, mă lăsa să cad pe un divan.

«De atunci nu mai știu nimic, atât doar că a doua-zi mă scula în patul contelui d'Orlinoff.

«Am țipat, am strigat, am plâns:

«— Lăsați-mă să mă duc din locurile astea blestemate! dar contele zîmbind, mă lăsă, fără a zice să 'mi vîrs tot necazul.

«După ce mă mai liniștii începu vorba:

«— Oamenii, zise el, nu sunt

până pe împrejurări. Este ceva mai puternic de cât noi, pe care unii îl numesc Providență iar alții soartă. Nu te supăra de ceea ce ți se întâmplă de cât pe această forță superioară.

«— Ole, îi zisei exasperată de acest sânge rece, ești un laș și un făcarnic.

«— Ce vrei frumoasă doamnă? Nu pot să mă schimb.

«— Fii sigur că vei plăti scump această infamie. Bărbatul meu e puternic și viteaz, are să te omoare de furie.

«— Lasă, lasă! zise contele tot batjocoritor, acest bun Dick Moore nu'î așa drac pe cât se arată, n'are să se facă de ris, căci la urma urmei nu'î vorba aici de cât de o răsplată după faptă.

«— Ce vrei să zici? strigă el.

«— Că Dick Moore, mi-a luat săptămăna trecută pe frumoasa Sidonia de la Operă pe care o întrețineam cu bani mulți în vîzul și știutul întregului Paris.

«— Asta e o nouă infamie, și n'ai grijă că nu te cred.

«Atunci îmi întinse un bilet.

«— Citește îmi zise el.

«Citiți adre a. Scrisoarea era într'adevăr adresată d-rei Sidonia de la Operă.

«Biletul conținea aceste rinduri:

«Dragă mititică,

«Mulțumesc pentru bună voințe tale. Dar mai cu seamă nu povesti bătrânului rus, cum am ris de el.

«Îți trimit «parura» făgăduită. Măine seară la tine Până atunci îmbrățișez buzele tale roze.

«— Ei bine, întrebă contele.

«Mă uitai la dată, era din ajun. Așa dar noaptea pe care eu o petrecusem la contele d'Orlinoff, tu o trecuseși în brațele dăntuitoarei! Gândul acesta încolți în mine o mișcare de mânie, dar înapoi ai scrisoare contelui fără a arăta nimic, din ce simteam.

«— Ei bine, ce'î cu asta zisei tu, și bărbatul meu ca și ori-care altul poate să'î facă fantazii, care n'au nici o urmă. Nu voi face nici o dată cinstea unei d-re Sidonii de a fi geloasă de ea.

«— Ei bine, d-nă eu nu sunt gelos, 'î-am plătit cu aceiași monedă.

«— Te rog, d-le, lasă-mă să es de aici, ce o să zică bărbatul meu când nu mă va găsi acasă.

«— Dar ce o să zică atunci când va afla că ai fost amanta contelui d'Orlinoff?

«— Vai, bine zici, n'are să mă ierte nici odată, de crima altuia și de infidelitatea involuntară, pe care 'î am făcut-o, și izbucni în lacrimi.

«Contele ieși, încuind ușa după el.

«După ce rămăseu singură, începu a'mi desluși situația.

«Contele rus, om fără de scrupule, jurase să'î răzbune de necredințele dăntuitoarei; amestecase un narcotic în vinul meu, și puse somnul pe socoteala beției.

«La sfîrșitul seratei, oferise marchizului, să mă conducă în trăsură acasă la mine, și m'a dus la otelul lui.

«Toate astea constituiau o crimă rușinoasă; dar prin ce mijloace voi putea face să se pedepsească vinovatul.

«Am înțeles mai întâi, cât de mult trebuia pentru cinstea mea, ca mănjeala să rămăie tainică.

«Dick, numai Dick, zisei, va fi instruit de nenorocirea mea; e bun și mă va erta când va afla că n'am adus nici o complicitate.

«Numai el are dreptul să mă răzbune, răzbuindu-se pe el, va omorî pe nesuferitul acesta de pun-gaș, și mai târziu va uita poate că Atalla lui a fost mănjită de contactul unui rău făcător.

«Apoi ideea asta de mănjeală luă în spiritul meu proporții nemărginite.

«Ce'mi pasă dacă mă va erta Dick dar eu oare îmi voi putea erta, voi uita oare?

«În această clipă un sgomot ușor mă făcu să tresar.

Contele 'Orlinoff era în fața mea.

«— Attala, zise el am multe lucruri a'î spune...

— Monstrule, îi zisei, sunt în puterea d-tale și nevoită dacă nu te ascult, cel puțin să te aud.

«Vorbește sau tac, eu nu'î voi mai răspunde nimic.

«— Te felicit de această hotărîre, care pe de o parte îmi va lăsa deplină libertate, să'î spun tot ce vreau, iar pe de alta să nu mă aud frumoasele epiteze, pe care mi le dai.

«Intorsei capul să nu 'l mai văd.

«— De azi dimineată încep eu să mă schimb cu totul hotărîrile. Toată viața am fost un mare adorator al femeilor, dar jur că de când sunt n'am întâlnit una mai admirabilă, mai frumoasă de cât d-ta. Și ar fi o nebunie când ai ast-fel de sculă s'o dai îndărăt.

«— Crezi, domnule, că toată viața am să stau în odaia asta, și că nici odată n'am să mă văd vre-un obraz străin? ei, o veni vremea poate când o să pot invoca justiția țerei mele, să strig răzbunarea împotriva groasnicei violențe, care o exersezi asupra mea.

«— M'am gândit la toate astea, frumoasa mea, dar am găsit un leac la toate aceste rele, cu care mă ameninți.

«— Un leac, și care?

«— D. Moore nu mă are în Paris de cât amintirea risipei sale și stima, care a știut s'o însufe pretutindeni în jurul lui, cu toate nebuniile nemărate, la care s'a dat.

«Gândești poate frumoasa frumoaselor, că 'î va plăcea, înainte de a pleca din Franța, să fie acoperit cu batjocură, care în Franța se leagă de ori ce bărbat înșelat.

«— Domnule, îi strigai plină de indignare, numai Dick are să știe de trădarea, a cărei victimă am fost.

«Va omorî omul fără de inimă, care a abuzat de un cadavru.

«— Ceea ce spui Attala ar fi adevărat, dacă ai da voie lucrurilor să se petreacă ast fel.

«Dar... la ora asta d. Dick Moore e informat, că ai petrecut noaptea cu mine.

«— Informat, dar de cine Doamne!

«— De mine, doamnă. M'am gândit că ar fi rău să ascundem adevărul acestui prieten nenorocit.

«— Tot adevărul?

«— Aproape tot, frumoasa mea.

«Dacă am neglijat de a'î face cunoscut mijloacele, care le-am întrebuințat ca să te aduc aici, în schimb nu am uitat nici un amănunt intim, care să nu 'l lase în dubiu că nenorocirea lui nu se mai poate repara.

«— Cu atât mai bine, zisei, Dick te va omorî.

«— Nu cred, doamnă, 'î-am spus, că voi fi discret, că nu voi spune nimănui norocul meu, și că peste două zile te voi lua cu mine în Rusia. iar ceea ce i se va mai întâmpla îl privește.

«Începu a plînge, el 'mî zise:

«— Ești foarte frumoasă Attala, când plîngi. Dacă ai putea să te iubesc mai mult, te aș iubii numai vîzîndu-te plîngînd.

«Tonul acesta de ironie mă exasperă, dacă ai fi avut o armă la îndemână m'aș fi servit de dînsa, dar micuțul revolver, pe care mi'l dăruiseși tu, era descărcat, așa că nu mă puteam servi de el.

D. Dick Moore, care până atunci ascultase rece, nu putu să nu arate emoțiuni, când Attala făcea aluziune la cele dintîi timpuri de dragoste ale lor.

Attala băgă de seamă asta, îi întinse iar mîna, pe care Dick o luă spunînd:

— Urmează sîrmama copilă.

— Atunci am văzut că nu mă e nici un mijloc de scăpare, mă gîndii nebună aproape cătă-va vreme, apoi luaî o hotărîre.

«Cel puțin să nu fie de cât o victimă, 'mî zisei, și luînd condeiul îi scrisese biletul, pe care l'ai primit.

«Dar din acea clipă un plan drăcesc îmi trăsni prin minte. Mă hotărîi să pedepsesc pe răpitor prin ceea ce greșise; să'l fac să moară de dorinți nemulțumite.

«Din ziua aceea mă făcui de o cochetărie nespășă.

«Mi se aducea fel de fel de rochii și de scule, cu care nu făceam toată

ziua de cât să mă găsesc.

«Contele avea obiceiul să ia masa cu mine, iar eu mă arătam dacă nu bucuroasă, cel puțin resemnată.

«Într-o seară când veni vorba de dragoste l'am spus curat:

«D-le Conte, d-ta prin averea și poziția d-tale ai să găsești multe corpuri inerte, dar nici odată n'ai să găsești o femeie, care să-ți facă un colan din brațele ei spunându-ți: Te iubesc.

«Contele căzu la picioarele mele:

«Pentru o astfel de fericire Attala, aș fi în stare să-mi dau viața, să-mi dau partea mea din raiți.

«Nici odată, îi strigai eu, nici odată! Dar ce are de a face, adăugai ironică, trebuie să mai ai din minunata aceea șampanie, care amețește femeile, ca pe urmă să le îngrijești așa de bine.

«Attala te rog nu mă mai chinu cu ironia d-tale, îți jur că nici odată nu voi mai întrebuința violența cu d-ta.

«Asta vroiam și eu, triumfam.

«Între acestea plecarăm în Rusia. Nu-ți închipuești ce parte de pământ tristă e acolo. Mă bucurai de toată libertatea, afară de aceea de a fugi, și toți servitorii mei se închină în fața mea, dar simțeam că sunt observată și păzită.

«Într-o zi contele veni la mine cu o hârtie.

«Era un act de donațiune, a unui domeniu prințiar cu un venit de două sute de mii de lei.

«Il respinsei cu indignare:

«Ce crezi d-le că sunt de vânzare. Zău, dacă ți-l să-mi faci plăcere, poți să-mi oferi alt-ceva.

«Vorbește scumpa mea.

«Iată ce. Dă-mi libertatea de a-mă duce, să caut pe soțul meu, singurul om de care sunt legată.

«Zău, ce crezi că legăturile d-tale cu el sunt așa de trainice.

«Și cum nu-l înțelegeam îmi explică foarte grav cum căsătoria noastră indiană, nu valora nimic. Făcu să reiasă neglijența sau nepăsarea ta, care dacă le-ai fi luat în serios, ai fi reînnoit legăturile noastre, chiar din Sf. Francisco.

Moore vru, să ia cuvântul, dar ea nu-l lăsă.

«Nu-mi trebuie să te scuzi dragă Dick, ascultă numai.

«Ce-mi pasă, îi răspunsei, pe el l'am iubit întotdeauna, l'am luat cu toată voia și inima mea, asta e cea mai tare legătură după mine.

«Ei bine, doamnă, de geaba vorbești, aci mă ieși drept un dobitoc, ori nu ai ideea de aceea ce valorezi, cum crezi d-ta că aș lăsa să mi se strecoare printre degete, asemenea noroc.

«Într-altă seară începu cu un ton grav.

«Doamnă, te rog, să mă ascuți

cu atenție am să-ți spun ceva foarte grav.

«Vorbește îmi zisei:

«Aici în imperiul rusesc, zise el, seniorii sunt supuși față de țar la niște îndatoriri, de care nu se pot sustrage de cât sub pedeapsa ruinei libertății a vieții adesea.

«Căsătoria e unul din aceste lucruri care sunt manoperile țarului. Nici un om din aristocrație nu se poate însura, fără de autorizația împăratului.

«Nobilimea însă a căutat să se sus-tragă acestei tiranii cu ajutorul popilor a instituit căsătoriile morganatice.

«Știi ce însemnează astfel de căsătorie?

«Căsătoria morganatică e secretă dar cu toate formalitățile trebuitoare, femeia luată astfel are aceleași drepturi, ca și aceea luată în căsătorie solemnă.

«Mulți seniori se însoară astfel, iar țarul închide ochii fiind că aparențele sunt salvate.

«Nu înțeleg, d-le conte, pentru ce această lecție de căsătorie.

«Attala vrei să fii nevasta mea. Te iați morganaticește.

«Isbucni într-un hohot de ris.

«Îți mărturisesc, d-le conte, că n'am nici un gust pentru căsătorie. Ori-ce ai zice, îmi place mai bine căsătoria mea indiană cu d-nu Dick Moore, de cât căsătoria d-tale morganatică.

«Nu ride, vorbesc foarte serios, dacă te iați, îți recunosc zestre zece milioane, și dacă n'am vr'un moștenitor, îți rămâne d-tale toată averea.

«Am avut cinstea, d-le conte, de a-ți mai spune odată, că nu sunt de vânzare, și că nici morganatic nici alt-fel, nu vreau să fiu amanta nimărui.

«Dar dacă iați autorizație de la Țar, să te iați.

«Știam cât e de cu neputință, ca un neam de al împăratului, să se poată însura cu o biată Indiană.

«Răspunsei:

«Atunci, negreșit, nu voi avea nimic de spus.

«A doua zi plecă la Sf. Petersburg.

«După două luni primii următoarea scrisoare:

«Scumpa mea,

«Întâlnesc mai multă împotrivire de cât am bănuț.

«Împăratul mi-a răspuns înțepat:

«D-le conte, consimt la aceea ce mi-ai spus. Ori-care altul ar fi mers de-a dreptul în Siberia. Pe viitor aiți so-cotința de a nu mai vorbi nici mie nici nimănui de acest subiect.

«Înțelegi Attala, că n'am mai po-menit nimic.

«Dar am întrebuințat alte tactici, care până acum par a reuși.

«N'am nevoie de altmintealea să joc vr'o comedie.

«Cea mai adâncă tristețe a coprins sufletul meu și figura mea slăbită n'a întârziat de a descoperi Țarului, ceea ce se petrece în mine.

«De douăzeci de ori am văzut privirile lui ațintindu-se asupra mea, și dacă nu m'a întrebat de pricina mahnirei mele, e că știa foarte bine.

«Eu l'am auzit spunând împărătesei, de sigur un răspuns la vr'o observațiune de a ei.

«Contele Orlinoff are într'adevăr o durere care-l roade și care amenință existența lui. Va trebui dar să iați măsuri.

«Așa dar, dragă d-nă, mi-a reîn-trat speranța în inimă și nădăduesc să isbutesc odată, pentru a mă sluji de cuvintele d-tale batjocoritoare, să scot luna din cer, și să-ți-o aduc.

«Serie-mi câte-va linii ca să-mi redai curajul și credința

(Va urma)

IN JURUL LUMEI

Aventuri de călătorie

Un călător torturat în Persia

Ziarele dau amănunte asupra aventurilor unui călător danez, baronul Wedel-Wedelbourg, înebunit în urma torturilor la care a fost supus în Persia.

D. de Wedel comisese imprudența de a asista la un serviciu divin mahometan, într'un sat persian. Știrea răspândindu se, călătorul fu atacat de o mulțime furioasă. El a tras un glonț de revolver fără să rănească pe nimeni. Atunci el fu luat pe sus, tirat afară din sat și legat de coada unui cal care fu pus pe goană prin loviturile de bici.

Printr'o adevărată minune nefericitul a supraviețuit după aceste chinuri, însă a înnebunit.

Un consul european aflând acest lucru, a obținut ca nefericitul să fie transportat la Tiflis. Aci el a stat câte-va luni. De aci a fost adus în Europa și pus într'un azil de alienați în insula Tioniei. Doctorii declară că starea lui e desperată și că o vindecare completă e cu neputință.

In căutarea lui Andrée

În ultima sedință a societății geografice din Paris, s'a decis după un raport al baronului Norclenshiold, ca să se dea bani d-lui Stelhn, călător suedez, spre a organiza o expediție pentru căutarea lui Andrée.

Se știe că mai mulți călători se vor îndrepta în vara asta spre Nordul Alaskei, al Groenlandei, țara Francisc-Iosef, la Spitzberg și la Noua-Zembla, se mai știe că drumul leniseului e frecventat în fie-care an de o flotă comercială mergând să

ducă mărfuri în centrul Siberiei. Singurul punct părăsit de exploratori e Siberia orientală, care e udată de valurile aproape în tot d'a-una înghețate ale fluviului Lena.

Noul explorator și va îndrepta deci pașii săi în această direcție, spre a complecta investigațiile în toate direcțiile în jurul polului Nord.

Aventurile unui căpitan

Ziarele australiene povestesc că s'a adus la Sydney un căpitan care a avut niște ciudate aventuri.

Acum câțiva ani, el comanda un vapor transportând niște sălbateci, aceștia se revoltară, masacrarea echipajului și debarcară pe căpitan într-o insulă, punându-l lângă el vioara sa cu care căpitanul știa perfect să cânte.

Pe uscat, el dădu de niște sălbateci, cari se pregăteau să-l măcelărească: el atunci avu ideea să cânte din vioară, lucru care a fermecat pe sălbateci.

El fu socotit ca zeu și fu încărcat de daruri și onoruri. El s'a căsătorit cu fiica șefului căruia i-a urmat după moarte.

Dar toamna trecută, un vapor venind la acea insulă, Regele a profitat de asta ca să fugă părăsindu-și femeile din haremul său și pe suptul săi.

Stanley.

PITICII

În anul 1887, călătorul Stanley, trimis de către un comitet de ajutor din Londra să ducă arme lui Emin-Pașa, guvernatorul Ecuatoriei, găsi, în marea pădure a Congului, pe malurile râului Aruvimi-Ituri și ale afluenților lui, un întreg popor compus din pitici, ari, răspândiți în triburi pe o suprafață de mai multe sute de mii de kil. p., trăiesc mai mult din vânătoare.

Acești pitici, înalți de 1 m. 40 maximum, cu nasul turtit, pânțele ieșite în afară, picioarele sucite, sunt poate cei mai șireți dintre locuitorii Africii centrale.

Înarmați cu arcuri și săgeți otrăvite, ei se războiesc și vinează cu cel mai mare curaj. Cu coarda arcului întinsă, dinșii merg la atac înaintea elefantului. Când giganticul animal se năpustește cu înfricoșarea sa trompă să sdrobească pe curajosul vânător minuscul, acesta cu agilitatea unei maimuțe, sare sub dînsul și îi viră lancea în burtă. Colosul, care cu un ceas în urmă fusese plin de viață și de putere, cade jos fără suflare sub lovitura succesivă ale piticului.

Satele lor—dacă reunirea de colibe mizerabile ce locuiesc merită a-

ceastă numire—sunt înconjurate cu trunchiuri de copaci uriași, triniți unul lângă altul, dintre cari unii au un diametru de aproape 2 m. Peste unul dintr'aceste trunchiuri, ca să sară cineva, trebuie să fie un gimnastic iscusit, un jucător pe frînghie; alt-fel își frînge gîtul.

Imediat sub trunchiul răsturnat—cu îngrijire ascunse sub frunzele uscate, pe cari le crezi că sunt căzute la întemplantare din arbori—sunt țepușe otrăvite, lungi de 30-35 cm., și dacă una dintr'aceste țepușe a intrat în picior, numai o amputație rapidă a acestuia te poate mântui: alt-fel otrava infectează singele și, în mai puțin de o zi, ai murit.

La război, piticul este foarte periculos. El nu pleacă de pe câmpul de luptă de cât atunci când și-a sfârșit toate săgețile din tolbă.

Triburile indigenilor celor înalți le poartă un mare respect și caută tot d'a-una să și-l facă prieten și aliați. Unele triburi le plătesc chiar tribut, care constă din banane, porumb, nuc-de-cocos, etc.

După diferite ținuturi ce locuiesc, acești pigmei poartă, între altele, și următoarele numiri: în Asandé-secur, se numesc A tikki tikki, în Mombutu, Akka; în Niam-Niam, Niam-Niam; în Mouvu, Jorciav; în Mabordei, A-fi fi; în Ogowe, Obongo; și în Unyoro, Vatu.

Această seminție se află răspândită pe o lungime de aproape 2000 kil., de lângă stabilimentele franceze din Gabon și până la munții Ruvenzori, lângă lacul Albert-Eduard.

Primul care a scris despre existența acestor pitici a fost Herodot care în cartea sa asupra «călătoriei fraților Nasamon», spune că dînsii au fost cei mai primitivi locuitori ai continentului negru, avînd locuințele lor pe malurile Nigerului superior, de unde au fost goniti spre sud de către indigenii cei înalți cari emigrău din miază noapte.

Călătorul Schweinfurt încă a vorbit despre dînsii, dîndu-le numirea generală de Akkas; dar, acela căruia i se cuvine mai mult onoarea d'a le fi studiat bine obiceiurile și d'a fi fost mai mult timp în contact cu dînsii este exploratorul Henry-Stanley.

În anul 1896, doi ofițeri Danezi, dîni Philigen și Olonsen, fiind într-o călătorie de explorațiune în Pamir, (Asia centrală), descoperiră un nou popor de pitici cu mult diferend de cei africani.

Aceștia, împărțiți în triburi cu totul primitive, sunt de 1 m. 25 înălțime, au membrele proporționale.

Dînsii n'au nici o civilizație, adoră

încă focul și nu cunosc ce vrea să zică schimbul sau cumpărătura. Sunt foarte fricoși și fug ca niște epuri când ved că se apropie un străin.

Însă, ceea ce este mai curios, e faptul că nu numai dînsii sunt mici, însă și animalele lor domestice. Așa de pildă, vacile și boii nu sunt mai mari de cât un vițel; măgarii sunt cât câinii, și oile au dimensiunile pisicelor.

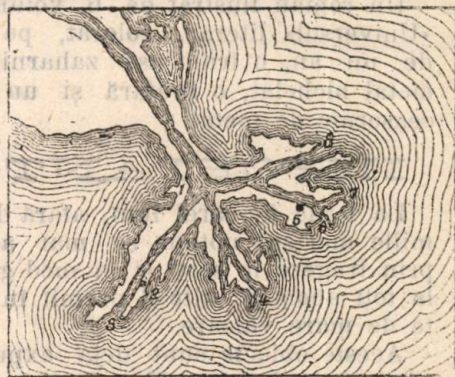
Nu mult după ce cei doi ofițeri Danezi descoperiră piticii în Pamir, un explorator Englez dînu Donaldson Schmidt, făcînd o călătorie în sudul Abisiniei, descoperi lângă lacul archiducesei Ștefania, în Somal, un nou popor de pitici.

După cele ce a raportat, acești pitici, cari constituie tribul Dumes, sunt înalți de 1 m. 20—1 m. 50, ei trăiesc în sate de câte 40—50 colibe, sunt amabili, au părul aspru, ospitalieri—contrariu de cei din bascul Congului—nasul turtit, buzele groase. Ei cresc oile, cultivă meiul și sunt destul de viguroși.

Const. A. Ștefănescu.

Chestia Geografică No. 6.

Hartă mută

Ce reprezintă această hartă și numerele însemnate în ea?

Explicația se va da peste 15 zile.

Se va acorda, prin tragere la sorți, între acele persoane cari vor trimite explicația exactă, un volum ilustrat din romanele noastre.

Explicația la a cincea chestie apărută în No. 30 dela 21 Februarie 1898 este:

1.—Baia de Limon; 2.—Insula Manzambo-Monzanilo; 3.—Hopital; 4.—Colon; 5.—Colline du Singe; 6.—Mindi; 7.—Cité de Lesseps; 8.—Chagres.

A fost deslegată de d. Al. D. Motune din Giurgiu, căruia i s'a dat și premiul.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B. De oare ce «Universul politic» apare și în fie-care Duminică, prețurile său mai scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvîntal

De oare-ce «Universul politic» apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joul un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvîntal, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moșii, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50. Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mică de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe complan. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cinevrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Velodromul Român

— Soseaua Kiseleff, Rondul II, București —

se va redeschide în ziua 1 și 2 de Paște, adică în zilele 5 și 6 Aprilie viitor, pentru

Alergări de biciclete

Naționale (profesioniști și amatori)

precum și Alergări pe jos

Inscrierile alergătorilor se vor primi numai la administrația ziarului «Universul», strada Brezoianu No. 11, București.

O săptămână înainte de curse, se va deschide Velodromul pentru antrenagiu, care se va putea face în fie-care zi de la orele 3 la 6 p. m. Biletele de intrare la Velodrom pentru antrenagiu se vor lua de asemenea de la administrația ziarului «Universul».

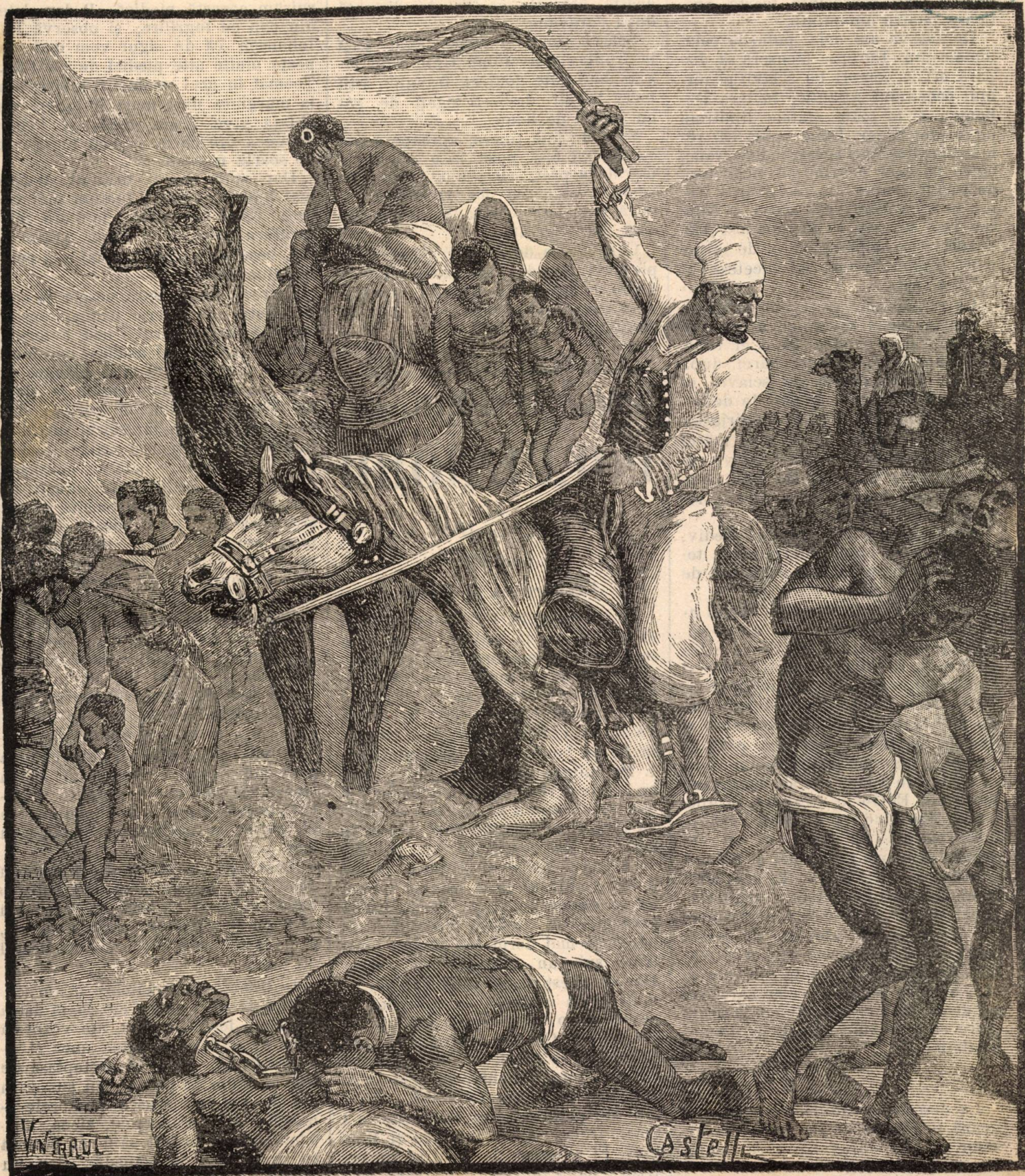
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Lei 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 « «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația :
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare de 2 ori pe săptămână
MARȚEA ȘI VINEREA

O CARAVANA DE SCLAVI.—(Vezi explicația)

O caravană de sclavi

Din ziua în care adâncimele misterioase ale continentului african, au devenit accesibile civilizației, s'a putut crede că traficul care are de obiect oamenii de rasa neagră, se va sfârși. Explorațiunea regiunii isvoarelor Nilului, pline de rezultate fecunde pentru știință, părea că trebuie să aibă consecințe foarte prețioase pentru umanitate.

De câțiva ani deja puterile coloniale din Europa făcuseră să dispară orice comerț cu sclavi pe țărmul oceanului Atlantic, în țara Dahomey și în toate statele limitrofe udate de Niger. Două mari căi rămăseseră deschise acestui odios trafic; calea pe care o urmează negustorii de sclavi venind din Zanzibar și calea în sens contrariu aceea a Nilului. Dar și una și alta au fost frecventate de exploratori și de misionari catolici făcând să înceteze acest comerț.

La rândul său guvernul egiptean se purta foarte sever cu acești negustori, și i pândea când ei coborau Nilul în marile lor bărci după ce se aprovizionau de sclavi; ei trebuiau să caute un loc de debarcare clandestină și de acolo dirigeau captivii lor spre un port al mării Roșii, de unde nefericiții negri erau expediți în ținuturile Asiei unde sclavia se menține, în favoarea religiei musulmane.

Măsurile de poliție luate de Kediv, cu toate că erau intermitente, totuși au gonit pe acești negustori de carne omenească.

Dar o altă cale a scăpat până acum de orice control, de orice supraveghiere și tinde să devie calea preferată. El Obeid, orașul sfânt al Mahdiului, era locul de legătură al convoaielor făcute din indigenii negri capturați la Sud de Kordofan și dincolo de fluviul Gazelles până la regiunea marelor lacuri ecuatoriale. Din timp în timp, o mare caravană pleca din El-Obeid, traversa Kordofanul, înaintând spre Nord-Vest în mod paralel cu Nilul și se îndrepta prin pustii Lybiei și Sahara tripolitană către Mourzouk, oraș principal al Fezanului. Asta e acum singura cale pe care o ia caravană de sclavi; calea adoptată de aceste caravane se cunoaște căci e presărată de oseminte albite de soare, căci e mare numărul celor care cad pe drum înainte de a ajunge la tirgul către care ei sunt mânați cu o mare bestialitate.

* * *

La marginea pădurilor se desenează în siluete negre pe cerul arzător, oribila caravană care înaintază cu greutate.

Pe marginile acestei caravane se află niște cavaleri înarmați cu puști. Unii din ei au în mâini niște biciuri cu care lovesc pe captivi.

Cu cât caravană înaintază cu atât mersul devine mai greu.

Oamenii viguroși, tinere femei, fete și copii biciuiți cu putere înaintază cu greutate, ei se silesc să nu rămâie pe drum, căci atunci știe că hienele și șacalii îi vor devora, căci aceste animale se țin la distanță după caravane.

Sclavii tineri și voinici sunt puși în fruntea convoiului. Unii sunt legați două câte două cu frânghii, alții merg în șir de 5—6 legați de gât cu juguri de lemn.

Sute de fete tinere, aproape niște copile, au fost puse la o parte ca marfă de preț, ele sunt urcate pe cămile; vânzarea lor trebuie să aducă mai bun câștig și de aceea sunt mai îngrijite.

Caravanele de sclavi numără la plecarea lor din Mourzouk până la 4.000 de negri din diferite regiuni. Acei care supraviețuiesc nu mai au conștiință de ei.

A. M.

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Despărțirea de Fram

În sfârșit la 14 Martie am părăsit «Framul» pe la amiază după ce a treia oară ne-am luat adio și ne-am poștit reciproc noroc bun. Câțiva dintre cei ce rămăneau pe bord ne au mai însoțit puțin, dar Sverdrup s'a întors curînd înapoi, fiindcă voia să fie pe bord la ora prînzului, ora 1. Pe culmea unei coline de gheață ne-am luat rămas bun amîndouă; și m'aduc aminte că am mai stat cîtva timp și m'am uitat după Sverdrup cum se întorcea liniștit cu patinile de zăpadă. Mai c'as fi dorit să mă întorc cu dînsul ca să mă pot odihni iar în salonul cald și plăcut. Știam prea bine că mult va trece până voi putea să mă dorm sați să mă mîncă sub un acoperiș așa comod. Dar că acest timp va dura așa de mult cum a durat în realitate, aceasta nu o bănuia nici unul dintre noi atunci. Cu toții credeam că, sați expediția va reuși, și în acest caz ne vom întoarce chiar în acel an acasă sați că — nu va reuși.

Peste puțin după ce Sverdrup ne-a lăsat, trebui să se întoarcă și Mogstad. El avusese de gînd să ne petreacă până în ziua următoare, dar

pantalonii lui groși de piele de lup, se imbibaseră, cum zicea, de sudoare, așa că a trebuit să se întoarcă pe bord să și i usuce.

Scott Hansen, Hendriksen, și Petersen mai rămăseră cu noi, și asudând ne petrecură mai departe.

În curînd ajunserăm la un loc atât de greu, în cît trebuirăm să ajutăm pe o mare distanță la săni. După ce în sfârșit, cu multă osteneală, biruirăm această piedică, Peder dete din cap cu îngrijire, și observă lui Iohansen că de sigur vom mai da peste multe alte piedici de acest fel. Tocmai în acel moment ajunserăm la marginea unei mari întinderi de gheață greu practicabilă, și Peder devenea din ce în ce mai îngrijorat de soarta noastră.

Dar spre seară, drumul deveni mai bun și puturăm înainta mai repede. Când ne oprirăm la 6 ore, măsurătorul nostru de drum arăta 11 km. ceea ce nu era tocmai rău pentru ziua d'întîi.

Petrecurăm o seară veselă în cortul nostru, care era tocmai destul de încăpător pentru 5 inși. Petersen care se ostenise și asudase mai mult de cît toți tremura și se plîngea de frig, pe cînd legam căini, le dam de mîncare și ridicam cortul; dar cînd se așază în interiorul cortului, îmbrăcat în hainele-l calde de lup și îi se prezintă o oală cu ciocoladă fierbinte, se încălzi iar numai de cît. Intr'o mîna cu o bucată de unt și în cea-laltă cu o bucată de pesmet, exclamă: Acu, mă simt ca un prinț. Bietul băiat! Ne rugase atât de mult ca să-l luăm și pe el ca al treilea în această expediție.

Făgăduia c'o să fiarbă pentru noi, c'o să ne facă tot felul de servicii, și pe urmă ne explica că e cu mult mai plăcut în trei de cît în două.

Am fost silit firește să-l refuz, ceea ce i-a pricinuit un acces de melancolie ce a ținut mai multe zile.

Acum se mîngăia cel puțin că ne a petrecut o parte a drumului și că stătea aci, sub acest cort, în mijlocul ghețurilor pustii, unde, cum zicea el, puțin se mai putea lăuda c'au fost.

Tovarășii nu luaseră cu dînsii saci de dormit, așa că și-au construit o mică colibă de zăpadă, în care s'au vîrît cu hainele lor de piele de lup, și unde au petrecut o noapte destul de bună.

În dimineața următoare m'am sculat foarte de vreme, cu toate astea cînd am ieșit din cort, am văzut că altul se sculase înaintea mea și a nume Peder, care se deșteptase de frig și acum se plimba în sus și în jos ca să și încălzească membrele amorțite. Acu a încercat, zicea, niciodată n'ar fi crezut să fie cu puțință ca să doarmă în zăpadă; dar nu fusese așa de rău. Nu voia să recu-

noască că'l fusese frig și de aceea se sculase așa de dimineață.

Pentru ultima oară luarăm dejunul împreună, apoi pregătirăm săniile și înhamarăm câinii. Încă o strângere de mână tovarășilor și fără vorbe multe, ne luarăm drumul înainte, în singurătate.

Peder dădea din cap cu tristețe când plecarăm. De la o depărtare oarecare mă întorsei și l'văzuî stând pe o colină de ghiață. Tot se mai uita după noi. De sigur gândurile îi erau turburi, își zicea probabil că n'o să ne mai vadă.

Găsirăm înaintea noastră întinderi mari de ghiață netedă așa că înaintarăm repede tot mai departe de tovarășii noștri, în necunoscut, unde aveam să rătăcim amândoi și câinii luni întregi singuri.

Catargul «Framulu» dispăruse de mult la marginea ghețurilor. Ajunserăm apoi la ghiața neegală unde trebuirăm iarăși să ajutăm la săni. Une ori se pleacă așa de ne temeam să nu se răstoarne, și trebuia să ne dăm toată silința ca să le îndreptăm.

Cam obosiți de această muncă grea ne oprirăm pe la 6 ore seara, după ce făcuserăm în ziua aceea vreo 9 kilometri.

Nu erai tocmai marșurile pe cari contam. Speram însă că săniile aveau să devină din ce în ce mai ușoare, și că vom da peste ghiață mai bună. Această din urmă presupunere păru a se și realiza la început.

Duminecă 17 Martie scriam în ziarul meu:

«Ghiața pare a deveni din ce în ce mai plană cu cât înaintăm spre nord; erî însă am dat peste o crăpătură care ne-a silit să facem un înconjur mare». Din mai multe motive nu era cu cale să trecem crăpăturile cu caicele câtă vreme temperatura era așa de joasă: Abstrăgând de la faptul că apa era aproape în tot-d'una acoperită cu o pătură mai mult sau mai puțin groasă de ghiață nouă, caicele ar fi devenit cu mult mai grele, de oare ce apa care pătrundea în îmbrăcămintea lor, îngheța la moment. Atunci n'aveam mijloacele de a depărta această.

Pe la 5 și jum. ore după-amiază, făcuserăm vreo 9 kilometri. Fiindcă ajunseserăm la un loc bun de poposit și câinii erau osteniți, ne oprirăm. Cea mai joasă temperatură noaptea, a fost de 42,8°C.

În zilele următoare ghiața deveni din ce în ce mai plană așa că puturăm să facem până la 15 km. pe zi.

Din când în când se întâmpla și câte un accident care ne oprea în loc; așa de exemplu într-o zi un sloi ascuțit făcu o spărtură într'un sac cu făină de pește, așa că întregul conținut prețios al acestui sac, se vărsă și ne trebui mai mult de o

oră ca să l'adunăm și să îndreptăm stricăciunea. Pe urmă s'a frînt măsurătorul de drum și iarăși ne-a trebuit mai multe ore ca să l'reparăm.

Dar apoi mergeam bine tot spre nord peste întinderi mari de ghiață cari păreau ca și când ar fi dus direct până la Pol.

Une ori am trecut și prin locuri unde ghiața era neobișnuit de grea de trecut din cauza colinelor înalte ce aveau aspectul unui peisagi accidentat acoperit cu zăpadă. De sigur era ghiață foarte veche care, pe drumul de la marea înghețată siberiană spre țărmul răsăritean al Groenlandei, fusese purtată mai mulți ani în marea polară și formase coline mari fiind supusă în fie-care an la presiuni grele.

Mercuri, 20 Martie, scriam următoarele în ziarul meu:

«Iar vreme frumoasă de călătorit, cu apusuri de soare minunate, dar cam rece, mai ales noaptea în sacii de dormit (Aveam -40° și -42° C.) Ghiața pare a deveni din ce în ce mai plană cu cât înaintăm mai mult; în unele locuri s'ar părea că ne găsim pe ghiață de uscat. Dacă va merge tot așa, o să înaintăm jucându-ne.»

În această zi ne-am pierdut măsurătorul de drum și de oare ce n'am descoperit acest lucru de cât după cât-va timp, și nu știam cât trebuia poate să ne întoarcem îndărăt pentru ca să l'găsim, n'am crezut că face osteneala de a ne întoarce și a l'căuta. Această pierdere a avut însă drept urmare că de acum nu mai puteam de cât să socotim aproximativ după chibzuială drumul pe care l'făceam pe fie-care zi. În aceeași zi am mai avut un accident: unul din câini, Livjasgeren s'a bolnăvit așa că nu mai putea trage, și a trebuit să l'deshălmăm și să l'lăsăm slobod. Tocmai târziu am observat că nu mai venea cu noi; dimineața când am plecat el rămăsese la locul de popas și a trebuit să mă întorc, cu patinele de zăpadă, ca să l'iau, — ceea ce ne a pricinuit destulă întârziere.

Joi, 21 Martie. — Dimineața la 9 ore aveam -42°C. (Minimum noaptea -44°C.)

E senin, cum a fost până acum toate zilele; vreme admirabilă, strălucită, minunată de umblat, dar noaptea e cam rece; mercuriul ca de obicei e înghețat. La o astfel de temperatură a'ți cârpi încălțăminte în interiorul unui cort, pe când nasul îți îngheată cu încetul, nu e tocmai lucru plăcut.

Vineri, 22 Martie. — Vreme admirabilă de mers înainte; din ce în ce mai bine ne merge. Întinderi mari, ici și colo întrerupte de câte o colină produsă de presiuni, dar pretutindeni ușor de trecut. Ieri am um-

blat mereu de la 11½ dimineața până la 8½ seara și speram că ne am făcut cele 22 kilometre socotite. Trebuie să fim la latitudinea 85°

Singurul lucru neplăcut este acum frigul. Imbrăcămintea noastră peste zi se transformă din ce în ce mai mult în paveze de ghiață, iar noaptea în bandagii umede; tot așa și plapomele de lână.

Sacul de dormit devine tot mai greu din cauza umezelei care în gheață pe perii din 'năuntru.

În fie-care zi aceeași vreme senină, egală. Acum am dori par'că o schimbare; câți-va nouri și ceva temperatură mai blândă, ne-ar fi foarte bine venită. Temperatura astă noapte a fost -42,7°C. După o observație pe care am făcut-o înainte de amiază, am găsit că suntem la 85°9' nord.

Sâmbătă, 23 Martie. — La urma observației, și după ce am cârpit sacii cari se rupseră și am mai făcut și alte mici reparații nu prea plăcute la o astfel de temperatură ne-am continuat drumul, ieri, pe la 3 ore după-amiază. Am umblat până la 9 ore seara și ne-am oprit în mijlocul gheței celei mai rele pe care am avut-o în timpul din urmă. Totuși cred că am făcut vreo 15 kilometri. Avem tot vreme senină, dar vîntul de Nord-est pe care l'am avut în zilele din urmă, erî a început a bate și mai tare, și ne cam îngheța oasele.

Aseară am ajuns la o baltă întinsă înghețată de sigur nu fusese formată de mult de oare-ce ghiața era încă foarte subțire. E de mirare că iarna pot să se producă astfel de bălți.

De aci încolo s'a terminat cu ghiața, plan pe care mergeam cu atâta plăcere și adesea am avut acum să ne luptăm cu mari greutate.

Duminecă 24 Martie scriam:

«Ghiața nu mai e așa bună. Erî am avut o zi grea, dar totuși am înaintat ceva. Mă tem însă că mai puțin de 15 kilometri. Continua ridicare a săniilor greu încărcate, nu ne prea prieste spinării, dar sperăm că vor veni și timpuri mai bune. Frigul este încă foarte simțitor, ba erî a fost și mai mare din cauza vîntului violent de la Nord-Vest.

«Seara pe la 8 jum. ne-am oprit.

«Se observă pe fie-care zi cum zilele se lungesc și soarele apune tot mai târziu. Peste câte-va zile vom avea soare continuu.

«Erî seară am omorît pe Livjasgeren. Cu multă greutate l'am putut jupui.

«A fost cel d'întîi câine care a trebuit ucis; mai târziu a venit și rîndul altora.

«Era cea mai neplăcută muncă pe care am avut-o în decursul călătoriei, mai ales la început cînd era așa de frig.

«Cînd am tăiat în bucăți cel din-

teî caine şi l'am împărţit celor l'alţi mulţi dintr'înşii au preferit să flămânzească toată noaptea de cât să atingă carnea; cu vremea însă au început să aprecieze şi carnea de cline, deşi mai târziu nici eu mai jupuiam câinii ucişi, ei îi dădeam să-i mănânce cu pielea şi părul pe ei.»

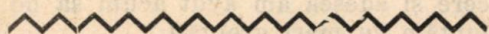
În ziua următoare ghiata iarăşi a fost ceva mai bună.

În genere însă destul de rea şi ne osteneam din ce în ce mai mult trebuind să ajutăm câinilor, să ridicăm sâniile de câte ori cădeau, să le trecem peste coline şi peste alte inegalităţi de teren. Une ori seara eram aşa de somnoroşi în cât ni se închideau ochii şi adormeam mergând. Capul mi cădea, dormeam dar de odată mă trezeam când mă împiedicam cu patinile de zăpadă.

Îndată ce găseam câte un loc de popas în dosul unei coline sau a unui lanţ de gheţuri care ne oferea ceva adăpost în contra vântului, ne opream. Pe când Iohansen îngrijea de câini, treaba mea era de obicei să aşez cortul să umplu aparatul de fert cu ghiată, să-l aprind şi să pregătesc cât mai de grabă mâncarea. Aceasta se compunea de obicei, din pemmicam şi cartofi, uscaţi, în altă zi de făină de porţ, făină de grâu şi unt. A treia zi era supă de linte sau de mazăre cu pâine şi pemmicamul, pe când aveam o slăbiciune pentru mâncarea de peşte. Mai târziu s'a alăturat şi el la părerea mea, aşa că de atunci înainte această mâncare era cea preferată înaintea tuturor.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

 A apărut No. 2 din *Moda Parisiană* colorată, care cuprinde 22 figuri de modă şi o bucată de muzică pentru piano.

15 bani în toată ţara, împreună cu un PATRON taiat.

De vânzare la toate chioşcurile şi vânzătorii de ziare din ţară.

JUL S GROS

PĂTANIILE

Unei Pătanizane în jurul lunei

XLII

«Ştiu că sănătatea d-tale e excelentă. Aşteptând răspunsul d-tale sărut de mi de ori frumoasa'ti mină.»

«Înţelegi Dick că această scrisoare fu departe de a mă linişti. Mă ameninţa o răzgândire a Impăratului şi o indulgenţă, de care mă te-

meam mai mult ca de ori ce.

Luaşi condeii şi răspundeai :

«Domnule Conte,

«Scrisoarea D-tale mă îngrijeşte mult, căci mă face a vedea răsărind la orizont propoziţiuni mai mult sau mai puţin morganatice, cu autorizaţia majestăţii sale de astă-dată.

«Ai făgăduinţa mea : dacă o ţii pe a d-tale, n'am de cât un cuvânt : îl voi ţine.»

«Dar să fie bine stabilit între noi, că nu e căsătoria posibilă de cât ziua mare la Sf. Petersburg, de faţă cu toată lumea.

«Până atunci vă salut. etc. etc.»

«Contele rămase cinci luni fără a răspunde, până ce într-o zi un vătăşel veni să anunţe venirea contelui.

«Îndată văzuţi un echipaj luxos urmat de douăzeci de cavaleri purtând livreaşa Impăratului.

«Locurile de onoare erau ţinute de două personaje însemnate.

«Îndată ce ajunse, trimise să mă cheme. Mă îmbrăcasem într-o roche strălucitoare.

«Ceî din trăsura erau şambelanul împăratului, d. Maïnof şi prinţul Kolikof.

Sambelanul luă cuvântul.

«— Doamnă, zise el, am cinstea de a vă informa, în numele ţarului, că d. conte Orlinoff e autorizat a vă lua de soţie.

«Majestatea sa doreşte ca ceremonia să aibă loc în catedrala din Sf. Petersburg cu mare pompă, şi a poruncit celor mai de seamă de la curte de a fi de faţă.

«Prinţul Kolikoff 'mi spuse :

«— Sunt fericit, doamnă, imi zise el, de a recunoaşte că laudele pe care d. conte mi le a făcut despre frumuseţea şi darurile d-voastră sunt mai prejos de realitate.

«Nu ştiam ce răspuns să dau, căci eram prinsă în laţul pe care mi l'şesusem chiar eu.

«Fui primită la curte, răsfătată, tămâiată, fiind că ţarul catadicsi, să mă privească şi să 'mi vorbească vr'o câte-va cuvinte. După un an de viaţă luxoasă şi sgomotoasă trecută în capitală, contele, văzînd că nimic nu 'mi risipeşte mahnirea, imi propuse de a mă reîntoarce în Ural.

«— Aide unde vrei, îi zisei, nu eşti stăpân?...

«Căsătoria nu schimbăse relaţiunile dintre noi.

Când 'mi vorbea de dragostea, de patima nebună, de care era coprins îi răspundeam :

«— Ţi-am promis să mă căsătoresc cu d-ta. Dar 'ţi am făgăduit oare să te iubesc?

«Ast-fel trecură două ani, contele suferea atât, că la urmă se îmbolnăvi.

«Când ajunse la cele din urmă clipe

aduse un notar şi stătu multă vreme închis cu el. După moarte, aflăi că a lăsat un testament. Eram moştenitoarea lui universală. Iată de ce Dick sunt foarte bogată azi, de ce am alergat să caut bărbatul meu adorat, să 'i spun :

«— Dick, toată averea asta e a ta, fă cu ea ce vrei.

— Aici, voiai să ajungi, doamnă?

— Ei ce, Dick..

— Tac! din gură, doamnă, este aici un om insultat şi al lui este cuvîntul.

Frumoasa indiană rămase trântită pe divan.

— Zău, Dick, nu te înţeleg.

— Să ştii, doamnă, că dacă e puţin onorabil pentru un om de a se însura cu o femeie şi de a se îmbogăţi cu averea cea mai cinstit câştigată, e fapta cea mai ruşinoasă din lume, de a primi daruri de la o femeie, care are un trecut ca al d-tale.

— Dick, dragă Dick, de ce te a-reşti aşa de neîndurător? Ce am făcut ca să merit d spreţul tău? Ţi-am spus adevărul, adevărul întreg; fatalitatea a făcut celelalte şi Attala ta, mica ta sâlbatecă, cum o numeai altă dată, n'a făcut nimic de bună voie, ca să merite ura ta.

«— Doamnă, răspunde americanul sever, D. conte d'Orlinoff a avut grijă să vă deslusească, că, căsătoria, care ne unea, nu se întemeia de cât pe buna credinţă, nici o lege a popoarelor civilizate n'a confirmat-o. Erai liberă să faci alte legături, cum sunt şi eu azi liber să 'i spun :

— Doamnă, nu mai e, nu mai poate fi nimic comun între Dick Moore şi aceea care a fost regina câmpiilor. De aceea am cinstea de a 'ţi adresa un ultim şi veşnic adio! Să sculă să plece.

Contesa, cu frumosul ei obraz, scăldat în lacrimi, vru să 'l mai oprească, dar cuvintele nu 'i mai puteau eşi din gura ei strînsă. Se mulţumi a 'i face semn să stea.

— Mai ai să 'mi spui ceva?

Făcu din cap o mişcare afirmativă.

El îşi reluă locul, fără a perde din sângele lui rece.

După ce frumoasa indiană îşi mai veni în fire.

— Fie, zise ea, Dick, te voi aştepta, şi am speranţa că într-o zi îţi vei lua de seamă.

Dar până atunci ai uitat că pot să 'ţi dau ştiri de comoara ta.

— Te ascult.

— Acea comoară, Dick, nu numai că ştiu unde e, dar se găseşte aproape în stăpânirea mea.

— Dacă e în stăpânirea d-tale păstrează-o, căci îţi jur, nu numai că nu 'ţi o cer, dar aş refuza de la d-ta orice restituire voluntară.

Attala urmă, făcîndu-se a nu băga în seamă.

Povesti amănunțit vizita la țara părinților ei, înapoierea cerută de prințul de Mexico, planurile celui poreclit Răsbunarea, vicleana tovărășie pe care o făcuse ea cu el.

— Dick, adăoga ea, n'ai de cât a rosti un cuvânt, așa de bine am înconjurat pe conte de lațurile mele, că în ziua în care ți va plăcea, voi putea pune în mâinele tale comoara asta, pe care ai câștigat-o descoperind-o.

«Pentru conspirație ajunge averea mea?»

— Ș'apoi? întrebă Dick Moore.

— Apoi, când Dick Moore va fi mai bogat de cât contesa d'Orlinoff, pe lume, ar mai primi rău căsătoria lor?

Dick Moore se sculă foarte hotărât de astă-dată.

— Attala, zise el, pentru ultima dată îți spun acest nume, care 'mi aduce aminte timpurile frumoase. Attala ascultă bine ce-ți spun:

«Nu ne vom mai vedea, doamnă, și nu 'mi voi da nici o osteneală de a relua comoara strămoșilor.

«Acea comoară am crezut că e a mea, dar acum când sunt convins că e a altuia, să faci ce va voi. Adio, Attala.

— Dă'mi mâna, Dick!

— Fie pentru cea din urmă dată.

Dick Moore se retrase și contesa rămasă singură, sta adâncită într-o visare.

Ce! toată dragostea lui, devotamentul fără de margini, trecutul acela așa de dureros, toate astea perdute!

Nu putea să se deprindă cu ideea asta.

Mult timp stătu nemișcată ca o statuie de marmură și lăsată gândurilor. De o dată se îndreptă:

— Ce 'mi pasă de hotărîrea lui Dick! strigă el. Să vrea astfel său să 'și schimbe gândurile imi voi face datoria până la sfârșit.

XXIX

Plecarea de la Sf. Francisco

D. Dick Moore se reîntoarce la hotel.

Se grăbea ca un om alungat de un dușman nevăzut.

Intr'adevăr, nu fără emoțiune văzuse el pe regina câmpiilor.

Attala i se înfățișase mai frumoasă mai amoretată de cât în cele dintâi zile ale unirei lor.

— Blestemat fie pe veci, șopti el, aceste prejudecăți stupide, care m'a împiedicat de a erta, și a deschide brațele celei pe care o iubesc încă, singurei femei, pe care am iubit-o! Cine mă va despăgubi de fericirea, pe care am sacrificat-o. Cine va pansa rana adâncă, pe care o am în inimă.

Attala mi se arată; 'mi arunca cu amîndouă, mâinile, inima sufletul,

dragostea ei, 'mi spunea «Tot te iubesc!» și eu am avut durerosul curaj de a 'i spune:

— Doamnă nu te cunosc.

La otel cucoanele îi eșiră înaintea.

— Toceam vorbeam, îi zise d'na Champion, că ori cât e de frumoasă, capitala Californiei începe a ne cam plictisi.

— Dacă din pricina mea ați stat mai mult aici, acum putem pleca nimic nu mă mai ține.

Se hotărî a merge la New York unde îi aștepta vaporul unchiului Milon: «Isbânda».

După două zile porniră, la Ogden călătorii n'aveau de cât a schimba trenul pentru a lua linia Transcontinental.

Un alt tren era în gară și gata de plecare; era acela care se ducea la sf. Ludovic.

D. Dick Moore bagă de seamă un cavaler elegant, care căuta a se ascunde prin mulțime.

— Attala, zise el.

Și într'adevăr Liberatorul și era, dar se făcu nevăzut într'unul din compartimentele trenului gata de plecare.

La New-York traseră la otelul Delmonico.

Acest otel este situat în Broadway, cea mai mare, cea mai lungă și cea mai minunată stradă din oraș, care merge paralel cu fluviul.

Unchiul Milon după o convorbire cu otelierul, veni în salon, unde erai strînși toți cei-l'alți.

— Prieten, zise el, am o veste bună să vă spun...

D. Delmonico, proprietarul otelului, ne pune la dispoziție trăsură și cai de călărit cu care să ne ducem să vizităm orașul și împrejurimile.

Peste puțin toate cucoanele fură gata și porniră la preumblare până la masă.

Orașul New-York, astăzi unul din cele mai frumoase din lume, e construit la colțul insulei Manhattan, care se mai numește și insula New-York.

La sud se mărginește de frumoasa baie de New-York, formată de apele Oceanului Atlantic.

Riul, «East River», care în realitate e un braț strîmt al mării, o despărțește de Long-Island, unde a fost întemeiat mahalaua aristocratică a Brooklynului.

În timpul revoluțiunii din 1776 orașul nu număra mai mult de 23,000 de locuitori. Astăzi punând și anexele Brooklyn și Jersey, populația are două milioane de locuitori.

New-York a fost fondat de Olandezii prin 1615 sub numele de Noul Amsterdam.

Englezii îl luară în 1696.

În centrul orașului e rezervat un mare paralelogram, care formează

Parcul Central, unul dintre cele mai frumoase parcuri din lume.

Partea de sud a orașului e consacrată numai afacerilor; toată ziua, domnește acolo o însuflețire extraordinară; la cinci ore birourile se închid, negustorii se duc repede în casele lor luxos, care sunt în străzile și șoselele aristocratice ale orașului. Mahalaua aceasta așa de sgomotoasă cu puțin mai înainte, stă tăcută și deșartă până a doua zi.

Se numește Bateria, o frumoasă șosea de pe marginea mării de unde începe orașul spre Sud-Vest.

Unele din edificii sunt de marmură albă în întregime, altele de granit sau de greziă roșie.

În tramvaie nu există conductorii ci o pușculiță unde fie-care pune paralele pentru cursă.

Preumblarea ținu trei ore, ceea ce dădu voie călătorilor de a vizita locurile cele mai frumoase.

Când se întoarseră la otel, aveau o poftă de mâncare nebună.

După masă d. Dick Moore ducându-se în odaia lui, văzu pe sobă o cutie de lemn de sandal, cercuită toată cu oțel. O cheiță de aur era în broască.

D. Moore foarte mirat deschise această mobilă și acolo găsi un pachet învelit în hârtie de mătase și o scrisoare.

Deschise scrisoarea și citi.

«Dragă Dick,

«Iată îți trimit un semn, care îți va sluji de trecere la toți Indienii celor două Americi, care vor intra în conspirație împotriva albilor.

«Ai să găsești aici o bucată de piele de bizon, pe care sunt brodate unele semne.

«Toți marii șefi vor purta un astfel de semn. Ori-ce om care poartă acest simbol va fi sfânt.

«Păstrează-l dar bine, căci e o garanție de scăpare, nu numai pentru d-ta, dar și pentru prietenii d-tale.

«Aceea care te va iubi tot d'auna.

«Attala».

D. Dick Moore luă bucată de piele, pe care era brodat grosier un cerb. O strînse de mai multe ori și o puse în portofoliu.

— Oh! de ce nu pot eu să cat pe această nenorocită? Simț că fără voie, chipul ei e neșters din inima mea.

Strînse și biletul Attalei și se duse în apartamentul d-lui Champion.

— Prietene, îi zise inginerul, am a 'ți spune vești bune.

— Te ascult, dragă Champion.

— Tot materialul trebuitor pentru exploatarea minei din lac e gata.

— De unde știi?

— Iată o scrisoare de la constructor.

— Din nenorocire nu suntem gata să începem lucrul.

— Ia spune mi, d-le Moore, nu cum-va simți mare vocațiune pentru călătoria proiectată de d. Million?

— Dragă, eu sunt cum mă dai. Dacă stai, stai și eu. Dacă plecați, plec.

— Dar dacă ți-ai propune, să întrerupem călătoria, și să începem lucrul.

— Nu m'as da învins fără vr'o obiecțiune.

— Care?

— Cred că ar fi bine să nu părăsim itinerariul. D-l Million mi-a spus că vrea să viziteze Guyanele și Venezuela. Cred că avem tot folosul de a-l urmări până acolo.

— De ce?

— Pentru-că putem vizita exploatațiunile aurifere, care se găsesc acolo, și să mă căpătăm experiență.

— Ai dreptate.

Nunta pariziană nu stătu de cât o săptămână la New York.

Intr'o bună dimineață d-l Million veni de vesti nunta că *Isbînda* e gata.

Fie-care călător și fie-care călătoare aveau câte o odaie luxoasă și încăpătoare.

O bibliotecă aleasă oferea cărți celor care s'ar fi plictisit.

Proviziiunile aveau destule, așa că opt zile cât ținu călătoria pe Ocean o duseră foarte bine.

În sfîrșit a opta zi zăriră un pămînt mare care, nu era alt-ceva de cât insulele Haiti, apoi descoperiră Porto Rico și pătrunse în marea Antilelor.

D. Million dăduse ordin să abordeze la Guadelupa.

Vom lăsa călătorii noștri să 'și urmeze drumul, și să ne întorcem la otelul Delmonico.

Două ceasuri în urma plecării d-lui Million, două călători se iviră. Erau două vechi cunoștințe.

D. Petre Duther și d-ra Clementa Allard.

Cel d'întîi lucru, pe care 'l făcu exploratorul fu de a se informa dacă nunta pariziană părăsise New-Yorkul.

Când fu sigur de plecare ei ceară un apartament confortabil.

Cei două călători, după ce dreseră puțin dezordinea hainelor, se scoborîră la masă.

Prânzul fu servit într'un cabinet particular, care nu lăsa nimic de dorit în privința gustului și a luxului.

După masă d-ra începu:

— D-le Duther, am să 'ți spun ceva.

— Vorbește domnișoară.

— Vezi că nu e așa de ușor precum crezi.

— Mă înspăimîntă, d-ră.

— M'am hotărîit de a 'ți spune tot ce am pe inimă.

— Poftim, te ascult.

— Cu cât mă gîndesc, cu atât sunt convinsă că prezența mea lângă

d-ta e necuviincioasă.

— Cu toate acestea ți-am probat că

— Da știam, că mi-ai arătat o scri-soare de la biata mea mamă, care spune să mă ocrotești și să înlocuești pe lângă mine, pe cei pe care moartea mi 'a luat?

— Ei bine! ce găsești incorect în acea că îndeplinesc o îndatorire sfîntă luată la căpătîiul unei muribunde?

— Ți am dovedit încrederea mea cred, fiind că te-am urmat până acum.

— Socot că prin purtarea mea, n'am dat loc la bănueli.

— Cu toate acestea m'am hotărîit să pun capăt situațiunei acesteia echivoce.

— Explică-te te rog.

— Mi ai dovedit că nu e cu putință căsătoria, pe care am visat o.

— Poți să nu ascuți de mama d-tale?

— Nu vroiam să spun asta.

— Urmează dar.

— Aveam drept tutor și ocrotitor natural pe d. Million.

— Da.

— M'ai luat cu forța de la grija lui părintească! Veți nega oare?

— De loc.

— Ai colorat mai întîi acest act de violență prefăcîndu te a avea pentru mine o patimă dezordonată.

— Nu zic nu.

— Când ai constatat că această comedie...

— Cuvîntul e aspru, dar urmează.

— Când ai constatat, zic, că această comedie nu va modifica în nimic simțimintele mele și păstram pentru d. de Rivières, sincera dragoste pe care mi-o insuflase ai schimbat tactica.

— Așa era de nevoie.

— Ai încercat să 'l asasinezi.

— Dacă vrei să numești ast-fel un duel legal...

— Nu, d-le, duelul acesta nu e cinstit, fiind-că cei două protivnici mici nu erau de aceeași forță nici age-rimî egale.

— Las libertatea de apreciere, dar protestez împotriva cuvîntului de asasinat.

(Va urma)

IN JURUL LUMEI

Aventuri de călătorie

Traversarea oceanului Atlantic pe jos

Intr'adevăr nu poate să fie de cât un american care să încerce de a face, alt-fel de cât în vapor, traversarea oceanului Atlantic. Orî cât de extra-ordinar s'ar părea lucrul, aflăm că un căpitan de marină din Statele-Unite, d. Oldrieve, va încerca să facă pe jos drumul de la Boston la Havre.

După informațiile cele mai exacte căpitanul Oldrieve va pleca din portul Boston în luna viitoare, cu unul din prietenii săi, căpitanul W. A. Andrews, care 'l va însoți într'un mic bastiment cu pânze, cu proviziunile necesare.

Îndrăznețul ofițer care va încerca această experiență a inventat un sistem de cisme de lemn și piele de 1 m. 50 lungime și avînd la măr-ginî două aripioare mobile, grație cărora el se poate susține și umbla pe apă. Aceste cisme sunt legate de genunchi printr'un fel de jartieră de cauciuc.

Ținuta de călătorie, adoptată de căpitanul Oldrieve e compusă dintr'o haină impermeabilă de cauciuc, la fel cu aceea pe care celebrul Boy-ton a întrebuințat acum cîți va anî la traversarea canalului La Manche.

Ast-fel echipat, îndrăznețul călător peste ocean pretinde că poate merge de la Boston la Havre (4.800 kilometri) în 15 săptămîni cel mult. El va umbla toată ziua și noaptea, se va odihni în corabia căpitanului Andrews.

Terminînd trebuie să spunem că d. Oldrieve, azi în vîrstă de 29 ani, nu mai e la debutul experiențelor. E mai mult de zece ani de cînd el uimește America prin întreprinderile sale.

În anul 1888 s'a dus de la New-York la Albany suind cursul repede al Hudsonului pe o distanță de 260 kilometri. Acum de curînd el a reușit, în prezența unui mare număr de curioși să traverseze în toată lungimea lor cataractele, Niagara.

Să sperăm deci că va fi încununată de succes expediția pedestră a d-lui Oldrieve de la Boston la Havre.

Insula magnetică

Insula Bornholm, din marea Baltică, în apropierea căreia trec vapoarele care eșind din strîmtoarea Sundului, se îndreptează spre Stockholm sau St. Petersburg, are o proprietate foarte ciudată care o cunos toți cei care au călătorit prin aceste locuri.

Această insulă, în realitate, e ca un magnet pus în mijlocul mării, la 38 kilometri de Suedia. Ea emite curenți magnetice de o intensitate așa de mare în cât busolele năvilor trecînd la o depărtare de 10 mile sunt influențate.

Insula Bornholm e înconjurată de stînci și bănci de nisip foarte periculoase.

Deci trebuie să se navigeze prin aceste locuri cu o mare prudență și se atribuie acestei insule magnetice marele număr de accidente care se produc lângă coasta suedeză.

Stanley

NOUA-GUINEE

Descoperirea Nouei-Guineei. — Cei dintâii navigatori și succesorii lor moderni

Așezată între 129° și 149° long. orientală (de la Paris), și între 9° și 0°, 30' lat. sudică, marea insulă Noua-Guinee este, chiar și astăzi încă, nu bine cunoscută, mai cu seamă în interior.

Prioritatea descoperirii sale este pretinsă, în același timp, și de spanioli și de portugezi.

Don Jorge de Meneses, guvernator portugez din Ternate, fu, în 1526, aruncat de vânturi și de curenți pe coasta *Papua*, unde dinsul rămase până la schimbarea musonilor.

Două ani după aceea, în 1528, căpitanul spaniol, Alvaro de Saavedra, venind din Moluca și urmând direcția de răsărit, aruncă ancora într'un golf mare în apropierea mai multor insule situate, după toate presupunerile, pe coasta septentrională, și pe care le numi *islas de oro*, insulele de aur.

Mai târziu, lumea civilizată obținu noțiunii puțin mai întinse asupra țării de la acei din marinarii expediției lui Grijalva, care supraieșuisea revoltei și naufragiului corăbiilor lor. Acești oameni după ce fuseseră eliberați din robie de către ilustrul Antonio Galvano, raportară că locuitorii din toate aceste părți au părul negru și pieptănat; oamenii din Malacca îi numesc *Papua*.

«Este în această țară — spuneau dinșii — o pasăre mare ca și un cor; ea nu zboară și nici n'are aripi, ei fuge pe pământ ca câprioarele. Indigenii fac, cu penele ei, găteala idolilor lor...»

În acele timpuri, în drumul descoperirilor geografice se puneau dificultăți uriașe. Papa din Roma pentru a face să luceteze perpetuele certe pentru coloniile între Spanioli și Portugezi, dăduse o *bulă* prin care hotărâ un anumit meridian care să servească de hotar între posesiunile acestor două țări. În același timp însă, Spanioli și portugezii descopereau pământuri noi merite, și, unele fiind dincolo de limitele hotărite de Papa, dinșii le dedeau o pozițiune astronomică falsă punându-le ca făcând parte din spațiul posesiunilor lor, pentru a sugruma ori-ce pretențiune din partea vre-unui rival.

Mai adesea însă, descoperirile erau cu grije tănuite pentru ca să nu cadă în mâinile vr' unui dușman, sau să ofere vr'un adăpost teribilului Drake, care totmai atunci ocolea capul Horn, în necazul rivalilor săi.

Mai mult încă; obiceiul d'a nu se ține seamă de numele indigene ale diferitelor localități făcea adesea imposibilă ori-ce constatare sau identificățiune, când observațiunea rela-

tivă la pozițiunea acelor locuri era neexactă. În sfârșit, teoria unui mare pământ austral, destinat a echilibra acumulațiunea de pământuri a latitudinilor ridicate din miază-noapte; opunea o foarte mare piedică marilor navigatori.

Însă adevărul are o valoare singulară cu mult mai mare de cât părerea, și Australia, devenită o realitate, micșoră în mod considerabil visul celor d'întâi exploratori, pentru cari, din punct de vedere geografic, ea nu era de cât o mică parte.

Tot de aci vine să se explice și faptul de ce primii navigatori au profitat atât de puțin de lucrările predecesorilor lor. Călătorul Keits, de pildă, a cărui relațiune asupra Nouei-Guineei, pe care o vizită în 1678, abia merită să fie citată, zice: «Noua-Guinee este despărțită de Noua Hollandă către 10° de lat. sudică». Șaptezeci și cinci de ani în urmă, cu toate acestea, Torrès traversase strâmtoarea atât de dificilă de navigat, care îi poartă numele. Drept este că fama acestei isprăvi nu se răspîndi în lume de cât foarte târziu după îndeplinirea ei. Călătoria lui Torrès avu loc în 1606; însă renumele său nu fu de cât în 1762, epocă a cuprinderii Manillei de către Englezi, când scrisoarea sa către regele Spaniei, conținând descrierea descoperirii sale, fu găsită de Dabymple care dădu strîmtoarei numele curajosului marinăr. Cook este cel d'întâi care reluă această strîmtoare, în 1770.

Olandezii, cari merseră pe urmele portugezilor, rivalii lor, fură principalii exploratori ai secolului al XVII-lea. Afară de călătoriile făcute de Tasman — al cărui nume a devenit clasic printre primii navigatori — și de către corabia «Duifken», mai avem lungă și curajoasă călătorie, în 1616, prin strâmtoarea lui Magellan la coasta septentrională a Nouei-Guineei, a lui Lemaire și Schouten, a căror corabie fu confiscată de gelosii și egoiștii lor compatrioți.¹⁾

Către sfârșitul veacului al XVII-lea, Dampier, care a fost poate cel mai mare explorator Englez înainte de Cook, venind din spre răsărit, puse în ordine pozițiunea Nouei-Guineei la

¹⁾ Corabia lui Schouten și a lui Lemaire, «Concordia», fu confiscată cu tot conținutul ei de către guvernatorul Javei. Cei doi comandanți, rivalii lui Magellan, în ceea ce privește descoperirea unei treceri mai ușoare și a unui număr mai mare de insule, fură puși, în calitate de prizonieri, pe o corabie a amiralului Spilberg, care trebuia să-i aducă în Europa. Lemaire muri pe drum. Schouten și Lemaire erau acuzați d'a fi trecut strîmtoarea lui Magellan și d'a fi violat prin aceasta privilegiile Companiei Indiilor. Realitatea descoperirii lor nu fu cunoscută de cât câțiva ani mai târziu, și strîmtoarea lui Lemaire deveni pentru mult timp calea ordinară pentru a trece dintr'un Ocean într'altul.

aproape 148° long. Est. (Greenwich), (aproape 2° mai jos pe coastă de cât vr'unul din navigatorii cari l precedaseră), și d'acolo el merse pe lângă litoral spre apus, însemnând un mare număr de promontorii și de insule. Observațiunile sale ar fi fost cu mult mai prețioase, dacă el ar fi ridicat la o mai bună școală în fapt sentimentele de umanitate; căci obiceiulul usagiū ce l făcea de armele sale de foc pentru a înfricoșa pe seltatecii cari nu puteau să nu voia să l înțeleagă, trebui, neapărat, să prescurteze relațiunile sale cu ei.

În 1774, Tomas Forrest fu trimis de către Compania Indiilor să vadă dacă cum-va se găsește «epice» (un fel de chimen) în una din Moluca sau în alte insule situate la răsărit de posesiunile olandeze. El imbarcă pe un mic bastiment, «Tatar-Galley». Debarcând la Dorey, pe coasta N.-W. a Nouei-Guineei, el petrecu cât-va timp în raporturi amicale cu indigenii.

Noțiunile ce s'au avut despre aceste locuri pîn'la o epocă mai apropiată de noi au fost, se poate zice completate de către Entrecasteaux care, în 1793, înaintă pîn'la 5 leghe de insulele extremității răsăritene a Nouei-Guineei; însă pentru că se ținu în larg nu putu merge d'a lungul coastei dincolo de 147° (Greenwich).

Importante observațiuni fură făcute, în 1826, pe coasta de N.-W. de către locot. Olandez Kolff, și, spre S.-E., în 1843—45, de căpit. Blackwood, pe bordul «Fey»; de asemenea, în 1849, de căpit. Owen Stanley, pe bordul lui «Battle Snake». Însă studiile cele mai importante, și mai întinse într'același timp, sunt acelea ale căpit. John Moresby, comandantul «Basilisc-ului» care, în anul 1873—74, a executat un relevu neîntrerupt al părții septentrionale, pîn'atunci necunoscut, pe o întindere de 278 de mile. Dînsul, de asemenea, determină adevăratele limite ale coastei de răsărit — limite cari, cu trei-zece de ani în urmă, fuseseră relatate de către navigatorul francez Dumont d'Urville.

Moresby procedă de asemenea la triangulațiunea punctului de apus al insulei și al ostroavelor ce l înconjoară.

De atunci, expedițiile de explorațiunii, s'au succedat cu repezițiune, și d'abia astăzi a început a se face lumină asupra multor cestiuni. Interiorul însă, plin de păduri și locuit de canibali, e aproape complet necunoscut.

Const. A. Ștefănescu.

Numărul 41 din «Ziarul Calăto-riilor» va apare Marți 31 Martie corent.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

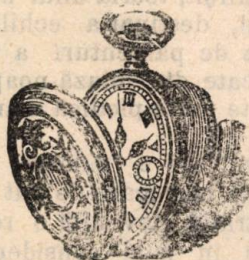
Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B. De oare ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminică, prețurile săi mai scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joul un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvîntul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50. Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mic de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe complan! — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căminele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscani, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Velodromul Român

— Soseaua Kiseleff, Rondul II, București —

se va redeschide în ziua 1 și 2 de Paște, adică în zilele 5 și 6 Aprilie viitor, pentru

Alergări de biciclete

Naționale (profesioniști și amatori)

precum și Alergări pe jos

Inscrierile alergătorilor se vor primi numai la administrația ziarului «Universul», strada Brezoianu No. 11, București.

O săptămână înainte de curse, se va deschide Velodromul pentru antrenagiu, care se va putea face în fie-care zi de la orele 3 la 6 p. m. Biletele de intrare la Velodrom pentru antrenagiu se vor lua de asemenea de la administrația ziarului «Universul».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA

O VÊNATOARE DE TIGRI. — (Vezi explicația)

O vânătoare de tigri

De la Hai-Dvong mă urcasem la Hanoi prin Thai-Binh și canalul Repezilor; dar viața de cafenea din capitala Tonkinului mă plictisi repede și de aceea m'am dus să petrec câte va zile la Kuaney, pe lângă una din rudele mele, locotenentul D.

M'am coborât întâi la Haphong prin fluviul Roș, canalul Bambușilor și Song-tong-bac; apoi după două ore de navigație vaporul sosi lângă Quan-Yen. Aproape de debarcader mașina vaporului «Luciole» stopă repede și ne apropiară de țărm.

Indată ce punea fu aruncată D. se află înaintea mea, el mă luă pe uscat și ne îndreptară spre Van-Meou.

— Cum te afli aci, îl întreba el, pe când mergeam pe un nisip cald.

— Mă plictisesc grozav—răspunse el. Afară de plimbarea zilnică la spitalul pe care 'lă vezi pe această colină nu mai e nici o altă distracție.

«Mă duc des la vânătoare de tigri și în noaptea asta tu mă vei însoți la Yen-try, unde vom încerca să omorim unul din aceste animale.

Cu mare bucurie traversai distanța care desparte fluviul de câmpie.

D. locuia într-o luxoasă casă, care costase sume fabuloase, furtunile o răsturnase de trei ori pe când se construia; mi s'a zis că un căpitan de geniu însărcinat cu lucrările, 'și sburase creierii de disperare.

N'am voit la început să cred că tigrii veneau până la apropierea fortului. Unul din aceste animale anul trecut răpise o santinelă și așa de repede că nici una din santinele vecine n'au putut observa nimic. De curând un copil fusese sfîșiat chiar în mijlocul satului.

— Nu trebuie să te aventurezi noaptea fără torță nici la o sută de metri de aci—mi a zis D.—și nu ai face cu tot aurul din lume pe un anemit să meargă singur. Indigenul are o spaimă superstițioasă pentru tigrul. El 'l consideră ca o divinitate rău-făcătoare. Odată fiara moartă nu mai e nimic de temut; sufletul a plecat în chip definitiv. Atunci ei mănâncă carnea și din ghiarele ti grului fac o doctorie bună pentru toate boalele.

După masă cum trebuia să așteptăm miezul nopții pentru vânătoarea proiectată, ne-am dus la capătul străzii la o bătrână indigenă; patru tiraliori ne escortau cu torțe aprinse, căci focul e cea mai bună protecție în contra fiarelor. Am fost introduși în odaia de la spatele prăvăliei bătrânei care se numea *mama Kam-ky*.

Acolo femeii, copil aproape gof, se agită, stând într-o semi-obscuritate produsă de fumul lămpiilor. Toată

lumea se sculă când noi intrară și ceremonia religioasă întreruptă de sosirea noastră, reluă cursul ei când noi stăturăm jos.

Acest serviciu religios se făcea spre a înveseli sufletul unui copil al bătrânei Kam-ky, mort de mai mult timp. Ei doreau a afla de la defunct situația sa actuală, viitorul rudelor supraviețuitoare și mijloacele de îmbogățire.

După o mulțime de prosternații până la pământ, unul din ei înge-nunchie în fața a două copii adolescenți pe care 'i legă la ochi; apoi execută toate mimicile unui magnetizator. În acest timp *mama Kam-Ky* aduse celor două oracoli un pahar de rachiu de orez; în curând unul din adolescenți cade în catalepsie, și cum în această stare nu putea să mai servească la nimic fu dus într'un colț. Cel-lalt, pe jumătate beat, pe jumătate adormit, scoate fraze neînțelese care sunt considerate ca vorbele defunctului și al căror înțeles trebuie ghicit. *Mama Kam-Ky* ia așa în serios această experiență, în cât ne face semn de a nu rîde căci asta ar supăra pe mort. Oracolul cere mereu rachiu pe care 'l respinge îndată ce vede că a fost amestecat cu apă.

Cum ceremonia amenința să mai dureze încă mult, eșirăm de acolo și pornirăm spre pădure.

Zece tiraliori înarmați ne escortau cu torțe; unul din ei ducea un mic câine.

Sosirăm la locul ales. Acolo se afla o prăjină groasă în vârful căreia se afla o platformă. O scară de frînghie atârna în jos. Mă urcai cel dintâi și D. veni după mine. Un milițian agăță micul câine de o sfoară, sub noi, și s'eramanul animal începu să urle de durere, neînțelegându-se că plângerile sale aveau de scop de a chema fiarele. Escorta se retrase, lăsându-ne singuri, tăcuți, culcați pe pânze la patru metri în aer.

Începusem să mă plictisesc când de o dată câinele începu să înceteze a mai chelălăi; asta era semnalul că el simțea pe aproape tigrul. Spai ma îl făcea să nu se mai miște.

— Tăcere, nu mai vorbi!—zise D.

Așteptară câte va momente și nimic nu veni. Atunci tovarășul meu coprins de o bănuială, aprinse o bucată de hârtie pe care o lăsă să cadă la picioarele prăjinei. La această lumină zărirăm totul.

— Drace!—strigă locotenentul, ti grul ne-a mâncat câinele și noi n'am auzit nimic.

Ei am rămas uimit.

De aci înainte puteam să dormim în pace, căci tigrul nu se întoarce nici odată să 'și caute pradă acolo unde a găsit una.

Se făcuse ziuă când escorta veni să ne caute. Ea era comandată de

un tânăr caporal de infanterie.

După ce 'i spusera cele intimplate el zise:

— Dacă domnul locotenent m'ar fi luat și pe mine, a'și fi împușcat fiara căci am o vedere pătrunzătoare și grație sângelui meu rece nu greșesc nici o dată lovitura.

Pornirăm să ne întoarcem înapoi. Escorta cu caporalul în frunte mergea la 200 metri înaintea noastră, iar eu și cu D. făceam tot felul de presupuneri asupra direcției în care se îndreptase fiara.

Ne înșelam însă. De odată un cerb traversă cărarea pe care mergeam. Un tigrul enorm, care îl urmărea, alerga după el, dar zăbind detașamentul fiara se așază cu gura căscată în fața caporalului privindu-l fix.

— Să nu ne mișcăm—îmi zise D. luându-mă de braț, — la cea mai mică mișcare fiara s'ar repezi la caporal și noi suntem prea departe să echim cu siguranță. Numai caporalul trebuie să tragă foc

Dar acesta nu se gândea de loc la asta. Înmărmurit de spaimă el părea o statuie. Timp de două minute stăturăm toți înșirați pe drum.

De o dată animalul făcu o săritură și porni în urmărirea cerbului. Revenindune în fire din uimirea noastră pornirăm după tigrul, dar era prea târziu căci fiara era deja departe.

— Caporal—zise D.—ai într-adevăr mare sânge rece.

Mehier de Mathuisieulx.

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA

LA

POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Indată ce Iohansen isprăvea cu câinii, se aducea diferiții saci cu de ale mănărei, cum și sacii cu cele necesare pentru noi în cort. Apoi se întindea sacul de dormit și se închidea bine deschizătura cortului, după care ne vîram în sac ca să ne desghetăm hainele. Acesta nu era un lucru prea plăcut. În decursul zilei, sudoarea corpului eșea tot mai mult prin haine, așa că se transformă într-o masă de ghiață, în niște adevărate zale, atât de tari în cât dacă ne-am fi putut desbrăca hainele, de sigur ar fi putut sta în picioare și singure. De câte ori făceam câte o mișcare, trosneau. Mănica hainei mi-a făcut o rană la închietură, atât era de scortșoasă. Gerul contribui apoi ca această rană să devină tot mai adâncă, aproape până la os. Am încercat să o apăr cu legături, dar nu